

Πάτμος

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Στην τοιχογραφία, οι δύο προφήτες Ενώχ και Ηλίας καθώς και ο Θεολόγος Ιωάννης, στο 11ο κεφάλαιο.

«Ιδού Εγώ σας αποστέλλω τον Ηλία τον Θεσβίτη, πριν να έλθει η ημέρα Κυρίου η μεγάλη και επιφανής (της 2ας Παρουσίας)». (Μαλαχίας Γ-22)

ΣΤ. Η μέτρηση του ναού και οι δυο μάρτυρες στο 11ο κεφάλαιο.

Αύγουστος 2013

Λεόντιος Μοναχός Διονυσιάτης

www.imdleo.gr

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ συνέχεια

Στη δημοτική:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ

Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ὁράβδῳ λέγων· ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ.

11-2 καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαράκοντα δύο.

11-3 καὶ δῶσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους.

11-4 οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς γῆς ἐστῶσαι.

11-5 καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις θέλει αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτω δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι.

11-6 οὗτοι ἔχουσιν ἔχουσίαν τὸν οὐρανὸν κλεῖσαι, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἔχουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν θελήσωσι.

11-7 καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς.

11-8 καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη.

11-9 καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνῆμα.

(Η μέτρηση του ναού και οι δυο μάρτυρες)

Καὶ μου δόθηκε καλάμι (μετρήματος) ὅμοιο με ραβδί, λέγοντάς μου. Σήκω και μέτρησε το ναό του Θεού και το θυσιαστήριο και εκείνους που προσκυνούν μέσα σ' αυτόν.

11-2 Άλλα την αυλή την εξωτερική του ναού, βγάλ' την ἔξω από το μέτρημα και μην την μετρήσεις, γιατί δόθηκε στα ἔθνη, και την πόλη την Αγία θα πατήσουν σαράντα δύο μήνες.

11-3 Και θα δώσω στους δύο μάρτυρές μου και θα προφητέψουν χίλιες διακόσιες εξήντα ημέρες ντυμένοι με σάκους.

11-4 Αυτοί είναι οι δύο ελιές και οι δύο λυχνίες (του προφ. Ζαχαρία, δ'3), που στέκονται μπροστά στον Κύριο της γης.

11-5 Και αν κάποιος θέλει να τους βλάψει, φωτιά βγαίνει από το στόμα τους και κατατρώει τους εχθρούς τους. Και αν κάποιος θελήσει να τους βλάψει, με τον ίδιο τρόπο πρέπει αυτός να σκοτωθεί.

11-6 Αυτοί έχουν την εξουσία να κλείσουν τον ουρανό, για να μην πέφτει βροχή κατά τις ημέρες της προφητείας τους. Και έχουν εξουσία πάνω στα νερά να τα μετατρέπουν σε αἷμα και να χτυπήσουν τη γη με κάθε πληγή όσες φορές κι αν θελήσουν.

11-7 Και όταν επιτελέσουν τη μαρτυρία τους, το θηρίο που ανεβαίνει από την ἀβύσσο θα κάνει με αυτούς πόλεμο και θα τους νικήσει (στο υλικό πεδίο) και θα τους σκοτώσει.

11-8 Και το πτώμα τους θα κείτεται στην πλατεία της πόλης της μεγάλης, που καλείται πνευματικά Σόδομα και Αίγυπτος, όπου και ο Κύριος τους σταυρώθηκε.

11-9 Και βλέπουν (οι ἀνθρωποι) από τους λαούς και φυλές και γλώσσες και ἐθνη το πτώμα τους τρεισήμισι ημέρες, και δεν θα αφήνουν τα πτώματα τους να τεθούν σε μνήμα.

11-10 καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς **11-10** Καὶ ὄσοι κατοικούν πάνω στη γη χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ εὐφρανθήσονται καὶ δῶρα θα στείλουν ο ἑνας στον ἄλλο, δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11-11 καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ,

πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν εἰς αὐτούς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς.

11-12 καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς· ἀνάβητε ὅδε, καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἔχθροὶ αὐτῶν.

11-13 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τοῖς πόλεως ἐπεσε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.

11-14 Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἵδοὺ ἔρχεται ταχύ.

11-11 Καὶ μετά τις τρεισήμισι ημέρες, πνεῦμα ζωῆς από το Θεό εισῆλθε μέσα τους, και στάθηκαν πάνω στα πόδια τους, και μεγάλος φόβος ἐπεσε πάνω σ' αυτούς που τους ἔβλεπαν.

11-12 Και ἀκουσα φωνή μεγάλη από τον ουρανό να τους λέει. Ανεβείτε εδώ. Και ανέβηκαν στον ουρανό μέσα στη νεφέλη, και τους είδαν οι εχθροί τους.

11-13 Και εκείνη την ημέρα ἐγινε μεγάλος σεισμός, και ἐπεσε το ἑνας δέκατο της πόλης, και σκοτώθηκαν κατά το σεισμό επτά χιλιάδες ἀνθρωποι, και οι λοιποί (επειδή) γέμισαν από φόβο, τότε ἔδωσαν δόξα στο Θεό του ουρανού.

11-14 Το ουαί (αλλοίμονο) το δεύτερο πέρασε. Ιδού, το ουαί το τρίτο ἔρχεται γρήγορα.

11.01. Σχόλιο.

Είδαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο ότι ο «Ισχυρός Άγγελος» κατέβηκε από τον Ουρανό για να ειρηνεύσει τον κόσμο και να ενισχύσει την Εκκλησία. Κορυφαίο συμβάν αυτής της ενίσχυσης υπήρξε μία μεγάλη Εκκλησιαστική Σύναξη, στην οποία η ισχυρή ως **βροντή φωνή του Θεού** ἔδωσε τις λύσεις στα προβλήματα της Εκκλησίας, που ακολούθως διατυπώθηκαν ανθρωπίνως από τις βροντώδεις φωνές των Θεολόγων όλων των Εκκλησιών. Από σχετικές προφητείες αναγνωρίσαμε, σ' αυτήν την Σύναξη, **την Ογδόη (8η) και τελευταία Οικουμενική Σύνοδο**, που γίνεται για να ενώσει τους Ορθοδόξους και να αποβάλλει από την Εκκλησία τους κακοδόξους. Μετά είδαμε επίσης ότι ακολουθεί η ανανεωμένη αποστολή των Ορθοδόξων θεολόγων και άλλων διδασκάλων, υπό την ηγεσία του Θεολόγου Ιωάννη, σε όλους τους λαούς συγχρόνως, για να γίνει ἑνας τελευταίος γενικός επανευαγγελισμός. Το κήρυγμα είναι πλέον ἀκρως προφητικό, γιατί γίνεται με βάση όσα περιέχονται στο μικρό βιβλίο του «Ισχυρού Αγγέλου», που αποτελούν το τελευταίο μέρος όσων περιέχονται στην ίδια την Αποκάλυψη και ευαγγελίζονται την εγγύτατα πλέον ευρισκόμενη βασιλεία των Ουρανών.

Την αξιολόγηση του αποτελέσματος αυτού του γενικού επανευαγγελισμού, ἔρχεται να μας παρουσιάσει τώρα ο Ιωάννης, επειδή προηγουμένως αυτός ορίσθηκε υπεύθυνος του κηρύγματος με τα λόγια: **«Πρέπει πάλι να προφητέψεις σε λαούς και σε έθνη και σε γλώσσες και σε βασιλιάδες πολλούς»**. Η αξιολόγηση γίνεται μετά από νέα εντολή, αν και από πριν γνωρίζομε ότι ο ίδιος ο Ιωάννης, προσωπικά μέσα του, θα αισθανόταν το αποτέλεσμα, και μάλιστα ότι αυτό θα ήταν πικρό, λόγω της απιστίας των πολλών.

«Και μου δόθηκε καλάμι (μετρήματος) όμοιο με ραβδί»... Εδώ δεν γίνεται απλή

μέτρηση με «καλάμι χρυσό», όπως στο κεφ. 21 (στ.15), που μετριέται η ουράνια πόλη. Αντίθετα η καταμέτρηση έχει συνέπειες, επειδή το μετράρι μοιάζει με ραβδί, δηλ. με τιμωριτικό όργανο. Γιατί λέει ο απόστολος Παύλος: «**τι θέλετε; με ράβδο να ἐλθω προς εσάς, ἢ με αγάπη και πνεύμα πραότητος**»; (Α'Κορ. Δ-21). Και είναι επίσης η ράβδος σύμβολο εξουσίας, διότι με τη ράβδο δείχνεται συγχρόνως η ισχύς και η τιμωριτική δύναμη της εξουσίας κατά των απειθάρχων σ' αυτήν. Γι' αυτό και ο Υιός του Θεού κατέχει ράβδο: «**ράβδος ευθύτητος η ράβδος της βασιλείας Σου, αγάπησες δίκαιοσύνη και εμίσησες ανομία**», όπως λέει ο προφητάνας Δαβίδ και επισημαίνει στην προς Εβραίους επιστολή του ο απόστολος Παύλος (Εβ. Α-8). Και οι αμαρτωλοί, επίσης, κατέχουν προσωρινά «ράβδο», που την χρησιμοποιούν, όταν το επιτρέψει ο Θεός (για λίγο), ακόμη και εναντίον των δικαίων, για να φανεί η προαίρεσή τους: «..διότι δεν θα αφήσει ο Κύριος την ράβδο των αμαρτωλών πάνω στον κλήρο των δικαίων, για να μην απλώσουν οι δίκαιοι τα χέρια τους σε ανομίες»... (Ψαλ. Ρκδ-3).

Πρώτα διατάσσει η ουράνια φωνή τον Ιωάννη να ενεργοποιηθεί στο νέο καθήκον: «**έγειρε**». Αυτό συμβαίνει, **στο μικρό διάστημα, μετά την διάδοση του Ευαγγελίου και πριν το διωγμό της Εκκλησίας**. Προστάζεται, επομένως, στον καιρό μετά από το κήρυγμα, στον οποίο ζυμώνεται η προηγηθείσα διδασκαλία μέχρι να αρχίσουν οι διωγμοί, να ηγηθεί στην ακολουθούσα καταμέτρηση των πιστών και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της. **Είναι πνευματική διεργασία αυτή η καταμέτρηση**, διότι αφορά τις ψυχές των ανθρώπων, και δεν μπορεί να γίνει από κάποιον που δεν έχει τα προσόντα, ή δεν βρίσκεται σε πνευματική κατάσταση. Γι' αυτό, ως πιο κατάλληλος, επιλέχθηκε ο Ιωάννης ο Θεολόγος.

Μπορούμε και εμείς οι πιστοί να αξιολογούμε τους ανθρώπους του περιβάλλοντός μας, για να μην βλαπτόμαστε από αυτούς, όχι όμως για να τους κρίνομε. Ο **άγιος Λουκάς, ο ιατρός και θαυματουργός**, μας δίνει ένα κριτήριο:¹ «Αυτό είναι το κριτήριο βάσει του οποίου μπορούμε να ξεχωρίζομε τους ανθρώπους. **Αν βλέπομε έναν ἀνθρωπό που πότε λέει λόγο καλό και πότε καταριέται και βρίζει τους άλλους, να φεύγομε μακριά απ' αυτόν.** **Να ξέρομε ότι είναι ακάθαρτη η καρδιά του και ότι ο ἀνθρωπός αυτός ακόμα πολύ απέχει από το να είναι πραγματικός Χριστιανός.** Και αν θα συναναστρεφόμαστε μ' αυτόν θα μας χαλάσει και εμάς, διότι **η συναναστροφή με έναν διεφθαρμένο ἀνθρωπό δεν μένει ποτέ χωρίς επιπτώσεις.** Μπορεί μαζί του να γίνουμε και εμείς σαν την πηγή που αναβλύζει ταυτόχρονα νερό γλυκό και πικρό». Πρώτος ο απόστολος Παύλος μας έδωσε κριτήριο επιλογής των φίλων μας: «**Σας έγραψα δε τώρα, να μην συναναστρέψεσθε με όποιον αδελφό έχει βγάλει όνομα² ότι είναι πόρνος ή πλεονέκτης ή ειδωλολάτρης ή λοιδορος (εμπαίχτης) ή μέθυσος ή άρπαγας· με αυτόν ούτε να συντρώγετε**» (Α'Κορ. Ε-11). Αυτά είναι παραδείγματα προσωπικής αξιολόγησης του στενού περιβάλλοντός μας, που ακόμα και αυτή δεν είναι εύκολο να γίνει σωστά από εμάς όσο είμαστε εμπαθείς. Γι' αυτό έχει προτεραιότητα το να κρίνομε τον εαυτό μας,³ και όχι τους άλλους, για τους οποίους είναι εύκολο να κάνουμε σφάλματα. **Στον Ιωάννη όμως, σαν αρχηγό των θεολόγων της Εκκλησίας, δόθηκε εντολή να αξιολογήσει πνευματικά ολόκληρη την αγωνιζόμενη στη γη Εκκλησία.** Οι αποφάσεις των Συνόδων της Εκκλησίας, και ιδιαίτερα της τελευταίας (8ης) Οικουμενικής, πριν τον γενικό επανευαγγελισμό, είναι το κριτήριο με το οποίο ελέγχεται η παραμονή των πιστών στην Ορθοδοξία. Επί πλέον εξετάζεται πόσο ζωντανή είναι η πίστη τους στο Θεό: **«Σήκω και μέτρησε το ναό του Θεού και το θυσιαστήριο και εκείνους που προσκυνούν μέσα σ' αυτόν».**

Οι λέξεις «**ναός**» και «**θυσιαστήριο**» ίσως οδηγήσουν μερικούς στην εξωτερική προσέγγιση των λόγων του ευαγγελιστή Ιωάννη και κατόπιν στην προσπάθεια να διεισδύσουν στο εσωτερικό τους νόημα, το οποίο σαν κύριο άλλοι εξετάζουν πρώτα. Κάποιοι είναι δυνατόν

¹ Από το «Λόγοι και ομιλίες» Β, αρχιεπ. Λουκά Κριμαίας, έκδ. Ορθόδοξη Κυψέλη, 2003.

² Έχει δηλ. χαρακτηρισθεί σαν υπηρέτης κάποιου πάθους, όχι ότι απλώς κάποτε αμάρτησε.

³ Διότι «αν κρίναμε τους εαυτούς μας δεν θα εκρινόμεθα (υπό του Κυρίου)» (Α'Κορ. Ια-31).

να μην ενδιαφερθούν καθόλου για εσωτερική ερμηνεία, μένοντας στις εξωτερικές μορφές των πραγμάτων, λησμονώντας ότι η Αποκάλυψη είναι ένα εκκλησιαστικό κείμενο, κινούμενο μόνο στο υλικό πεδίο, όπως οι "προβλέψεις" του Νοστράδαμου⁴... Υπάρχουν δηλαδή διάφοροι τρόποι προσέγγισης των νοημάτων της Αποκάλυψης, αλλά ο τελευταίος είναι απαράδεκτος. Το σωστότερο, και απλούστερο, είναι να πηγαίνομε κατ' ευθείαν στην πνευματική ερμηνεία,⁵ μέσω των αντίστοιχων νοημάτων άλλων εδαφίων της Αγίας Γραφής και των λόγων των θεοφόρων πατέρων της Εκκλησίας που τους διευκρινίζουν, γιατί υπάρχει και εκεί το αυτό Άγιο Πνεύμα που φώτισε τον Ιωάννη να γράψει την Αποκάλυψη.

Απ' ευθείας ερμηνεία του τι είναι «**ναός**» δίνεται από τα λόγια του αποστόλου Παύλου: **«Δεν γνωρίζετε ότι είσθε ναός του Θεού και το πνεύμα του Θεού κατοικεί μέσα σας»;** (Α Κορ. Γ-16). Με αυτά αντιλαμβανόμαστε ότι **ναός του Θεού είναι κάθε πιστός**. Άλλα και το σύνολο των πιστών, η Εκκλησία, είναι επίσης «**ναός ἀγιος εν Κυρίῳ**» κατά τον αυτόν απόστολο.⁶ Θυσιαστήριο είναι ο νους των πιστών, όταν εύχεται και προσφέρει **«θυσίαν αινέσεως»** δηλ. δοξολογία και ευχαριστία προς τον Θεό,⁷ και όταν θυσιάζει με την **«μάχαιρα του πνεύματος που είναι ρήμα Θεού»**⁸ τους λογισμούς του για να αποκτήσει πνεύμα ταπεινό κατά το **«θυσία προς τον Θεό πνεύμα συντριμμένο»**, όπως και κάθε αρετή, κατά το ψαλμικό: **«να θυσιάζετε (προσφέρετε) θυσία δικαιοσύνης»** (ψαλμ. Δ-6). Αυτό συμβαίνει διότι ο άνθρωπος δημιουργήθηκε κατ' εικόνα και ομοίωση Θεού, και οι πιστοί μετέχουν στο **«Σώμα του Χριστού»** δηλ. την Εκκλησία, που σ' αυτήν μέσα ζει Μυστηριακά ο ίδιος ο Υιός του Θεού. **«...Αυτός είναι ο αρχιερεύς και Αυτός το θυσιαστήριον, Αυτός το ιλαστήριον (και Αυτός ο πρεσβεύων)· και Αυτός ο προσφέρων και Αυτός ο υπέρ κόσμου θυσία προσφερόμενος και Αυτός τα δένδρα (του Παραδείσου) της ζωής και της γνώσης. Αυτός ο αμνός και Αυτός το πυρ υπάρχων. Αυτός η ολοκαύτωση και αυτός η μάχαιρα του πνεύματος. Αυτός ο ποιμήν και Αυτός το αρνίον. Αυτός ο θύτης και Αυτός ο θυόμενος. Αυτός ο αναφερόμενος και Αυτός ο την θυσίαν δεχόμενος»**, όπως λέει χαρακτηριστικά ο άγιος Κύριλλος, αρχιεπίσκοπος Ιεροσολύμων.⁹

Ο παλιός ναός των Ιουδαίων είχε και αυτός θυσιαστήριο, γιατί ήταν εικόνα του δικού μας πνευματικού θυσιαστηρίου και ναού: **«Εκείνο το (Ιουδαικό) θυσιαστήριο, του θυσιαστηρίου τούτου τύπος είναι και εικών· εκείνο το πυρ, τούτου του πυρός του πνευματικού»**, λέει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος.¹⁰ Και ο Κύριος έλεγε βαδίζοντας στον Ιουδαικό ναό, **«Λύστε τον ναό αυτό και σε τρεις μέρες θα τον ανεγείρω»**, αναφερόμενος στο σώμα Του, του οποίου εικόνα αποτελούσε ο ναός, και το εξήγησε σε μας ο Ιωάννης, στο ευαγγέλιο του: **«Εκείνος δε έλεγε περί του ναού του σώματος Αυτού»**.¹¹

⁴ Διαβάστε, σε συντομία, για τον Νοστράδαμο: http://www.imdleo.gr/diaf/2008/08_L-Nostradamus.pdf

⁵ Αυτή τη μέθοδο εφαρμόσαμε μέχρι τώρα στην ερμηνεία πχ των σαλπίγγων. Έτσι στην περίπτωση του αστέρος της τρίτης σάλπιγγας δεν ξεκινήσαμε από το υλικό φαινόμενο, αλλά κάναμε κατ' ευθείαν αντιστοίχηση της έννοιας του αστέρος από άλλα σημεία της Γραφής, και μάλιστα άλλο εδάφιο της Αποκάλυψης, όπου ο Χριστός μας φανέρωσε την ερμηνεία του αστέρος σαν επισκόπου. Επίσης η ερμηνεία ενός εδαφίου γίνεται με βάση το συνολικό νόημα και δεν υπάρχει κάποια αντιστοίχηση λέξεων δηλ. δεν είναι πάντα ο αστέρας = επίσκοπος...

⁶ «...έποικοδομηθέντες (οι πιστοί) ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίον αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν φῶ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὗξει εἰς ναὸν ἄγιον ἐν Κυρίῳ»· (Εφ Β 20-21).

⁷ «...θύσον τῷ Θεῷ θυσίαν αἰνέσεως καὶ ἀπόδος τῷ Ὅψιστῳ τὰς εὐχάς σου»... (ψαλ. ΜΘ-14)

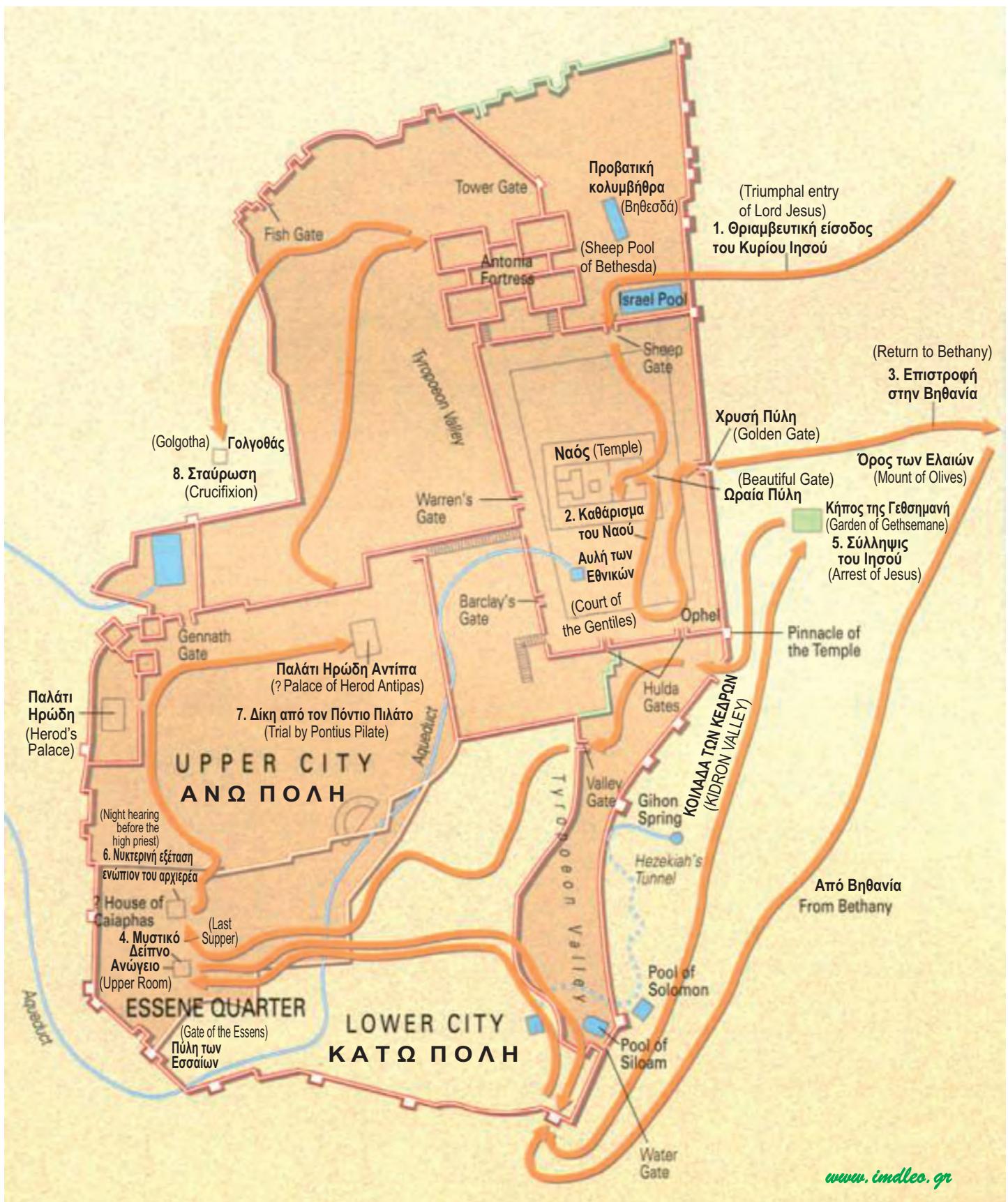
⁸ «...καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτῆρος δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὡς ἔστι ρῆμα Θεοῦ» (Εφ. Στ-17)

⁹ **Λόγος εἰς τὴν ὑπαπάντην τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν Συμεὼνα τὸν θεοδόχον:** «...αὐτὸς ὁ ἀρχιερεὺς καὶ αὐτὸς τὸ θυσιαστήριον, αὐτὸς τὸ ιλαστήριον [καὶ αὐτὸς ὁ πρεσβεύων]. καὶ αὐτὸς ὁ προσφέρων καὶ αὐτὸς ὁ υπὲρ κόσμου θυσία προσφερόμενος, καὶ αὐτὸς τὰ ἔνδυτα τῆς ζωῆς καὶ τῆς γνώσεως, αὐτὸς ὁ ἀμνὸς καὶ αὐτὸς τὸ πῦρ ὑπάρχων. αὐτὸς ἡ ὀλοκαύτωσις καὶ αὐτὸς ἡ μάχαιρα τοῦ πνεύματος. αὐτὸς ὁ ποιμὴν καὶ αὐτὸς τὸ ἀρνίον. αὐτὸς ὁ θύτης καὶ αὐτὸς ὁ θυόμενος. αὐτὸς ὁ ἀναφερόμενος καὶ αὐτὸς ὁ τὴν θυσίαν δεχόμενος».

¹⁰ Ομιλία στο ρητό: «Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Ὁζίας ὁ βασιλεὺς», καὶ περὶ μετανοίας.

¹¹ Οι Ιουδαίοι δεν το κατάλαβαν (Ιω Β 19-21), όπως δεν κατάλαβαν και ότι ο ναός αποτελούσε ευλογεία του Θεού ενόψει του ερχομού του Μεσσία. Τώρα δεν υπάρχει τέτοια ευλογεία, και μόνο επί Αντιχρίστου, για έλεγχο και τιμωρία τους, θα επιτρέψει ο Θεός να γίνει ο ναός.

Η ιερουσαλήμ, ο ναός των Ιουδαίων, και η πορεία του Κυρίου Ιησού Χριστού, από την θριαμβευτική είσοδο στην πόλη και το καθάρισμα του ναού από τους εμπόρους, μέχρι τον Γολγοθά.

Μπορούμε, σαν τύπο και σκιά του αληθινού ναού του Θεού, να εξετάσομε τον παλιό Ιουδαϊκό ναό, προσεγγίζοντας έτσι, αρχικά, με ένα εξωτερικό τρόπο τα αναγραφόμενα στην Αποκάλυψη. Τότε βλέπομε σαν τοπίο την ευρύτερη περιοχή της Ιερουσαλήμ και σαν ναό και θυσιαστήριο αυτά που υπήρχαν στον ναό του Σολομώντος. «**Ο ναός αυτός είχε 1) τον κυρίως ναό, 2) την εσωτερική αυλή γύρω του ναού όπου βρισκόταν το θυσιαστήριο των ολοκαυτωμάτων και μετά από την εσωτερική αυλή και γύρω απ' αυτήν 3) την εξωτερική αυλή όπου εισήρχοντο οι εθνικοί**». Έτσι περιγράφει τα μέρη του Ιουδαϊκού ναού ο π. Ιωήλ Γιαννακόπουλος.¹² Και προσθέτει: «**Μετά τον ναό έρχεται 4) η Ιερουσαλήμ. Εδώ ο συγγραφέας διατάσσεται να μετρήσει τον κυρίως ναό, την εσωτερική αυλή όπου ήταν το θυσιαστήριο, και τους ευρισκόμενους πιστούς στα μέρη αυτά, να αφήσει δε άνευ μέτρησης την εξωτερική αυλή και ολόκληρη την πόλη, την Ιερουσαλήμ, ώστε η εξωτερική αυλή και η πόλη να πατιούνται από τα έθνη. Ιδού η οπτική εικόνα της προφητείας αυτής**». Αλλά η εξωτερική προσέγγιση, πέρα από τη σχηματική παράσταση, δεν προχωράει, διότι το εδάφιο της Αποκάλυψης δεν αφορά τον παλιό Ιουδαϊκό ναό. Αυτό παρατηρεί ο π. Ιωήλ κατόπιν: «**Οτι δεν πρόκειται περί του ναού του Σολομώντος και του θυσιαστηρίου αυτού κατά λέξη, φαίνεται από το ότι τέτοιο γεγονός κατά το οποίο η μεν εξωτερική αυλή του ναού να πατιέται από τους άπιστους εθνικούς, ο δε κυρίως ναός να μένει άθικτος, ούτε συνέβη ποτέ, ως μας διδάσκει η ιστορία του ναού του Σολομώντος, ούτε πρόκειται να συμβεί, διότι ήδη ο ναός του Σολομώντος έχει καταστραφεί. Επομένως πρόκειται περί ναού πνευματικού, περί της Εκκλησίας του Χριστού...**»

«**Αλλά την αυλή την εξωτερική του ναού, βγάλ’ την έξω από το μέτρημα και μην την μετρήσεις, γιατί δόθηκε στα έθνη, και την πόλη την Αγία θα πατήσουν σαράντα δύο μήνες**». (11-2)

«Σύμφωνα με τον σχολιασμό του Αγίου Ανδρέα (Καισαρείας), ο ναός του Θεού του ζώντος είναι η Εκκλησία όπου προσφέρομε τις θυσίες μας. **Η αυλή "η έξω" είναι η κοινωνία των απίστων και των Ιουδαίων που δεν αξίζουν να προσμετρηθούν από τους αγγέλους** (δηλ. να ορισθεί ο βαθύτατης ηθικής τους τελειότητας και συνεπώς της μακαριότητάς τους εξ αιτίας της ασέβειάς τους», γράφει ο αρχιεπίσκοπος Αβέρκιος.¹³ Η μέτρηση του συνόλου των πιστών της αγωνιζόμενης στη γη Εκκλησίας, ειπώθηκε πριν, ότι γίνεται από τον Ιωάννη.

Ο άγιος Ανδρέας θεωρεί (ως φαίνεται), για το είδος και μέγεθος του εγχειρήματος, ότι βοηθοί του ευαγγελιστή Ιωάννη είναι άγγελοι, διότι δεν προσμετρούνται με κοσμικά και επιφανειακά κριτήρια οι πιστοί αλλά με καθαρώς πνευματικά. **Εξετάζεται πρώτα ποιοι αποτελούν «ναό του Θεού»**, δηλ. ποιοί ανυπόκριτα ανήκουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία που διατηρεί τη χάρη του Θεού, καθώς είναι ιδρυμένη από τον Κ. Ι. Χριστό και διαφυλάττει τα δόγματα και τις παραδόσεις, **και κατόπιν (εξετάζεται) αν οι πιστοί ασκούνται στην αρετή**, ανάλογα με το αν μετέχουν στο «θυσιαστήριο» δηλ. αν έχουν Μυστηριακή κοινωνία μέσα στην Εκκλησία και πνευματικό (εσωτερικό) προσωπικό αγώνα έκαστος. Εννοείται ότι υπάρχει ενότητα και συνεργασία μεταξύ της θριαμβεύουσας και της αγωνιζόμενης στη γη Εκκλησίας, και ότι ο Ιωάννης τόσο κατά τον καιρό του προφητικού του κηρύγματος, όσο και κατά τον καιρό της καταμέτρησης των αληθινά πιστών δεν βοηθιέται μόνο από αγγέλους (τους οποίους ανέφερε ο άγιος Ανδρέας), **αλλά και από τους κήρυκες του λόγου του Θεού στη Γη, και τον πιστό στις Ορθόδοξες παραδόσεις κλήρο και λαό**, που επιτελούν ένα σπουδαίο μέρους του έργου, βοηθώντας αφενός στην διάδοση της Ορθοδοξίας και αφετέρου στην περιφρούρησή της από τους αιρετικούς και από τις κοσμικές αντιλήψεις.

¹² «Ερμηνεία της Αποκαλύψεως», σελ. 106 και 107.

¹³ Αρχιεπ. Αβερκίου Τοσέβ - π. Σεραφείμ Ρόουζ: «**Η Αποκάλυψη του Ιωάννη**» εκδ. Μυριόβιβλος σελ. 189. Με βάση τον άγιο Ανδρέα (εδώ από το κεφ. 30). Οι αναφορές στον αρχιεπ. Αβέρκιο, γίνονται από αυτό το βιβλίο, εκτός αν ορισθεί διαφορετικά.

Ο καιρός των «42 μηνών» αφορά τις θλίψεις που περνάει στη γη η Εκκλησία, η οποία προς το τέλος του κόσμου, οπότε γίνεται η τελική και παγκόσμια προσπάθεια διάδοσης του Ευαγγελίου, θα περάσει **ένα διάστημα μεγάλων θλίψεων** μέχρι την 2α Παρουσία του Κυρίου Ιησού Χριστού. **«Τότε θα σας παραδώσουν σε θλίψη και θα σας φονεύσουν, και θα είσθε μισητοί από όλα τα έθνη για το όνομα μου»** λέει ο Κύριος (Ματθ. Κδ-9). Επίσης: **«Θα είναι τότε θλίψη μεγάλη, τέτοια που δεν έγινε απ' αρχής κόσμου μέχρι τώρα, ούτε πρόκειται να γίνει (πλέον). Και αν δεν περικόπτονταν οι ημέρες εκείνες, δεν θα έμενε κανείς άνθρωπος που φέρει σάρκα ζωντανός. Για τους εκλεκτούς όμως θα κολοβωθούν οι ημέρες εκείνες».** (Ματθ. Κδ 21-22). Στο διάστημα αυτό των «42 μηνών» η Ορθοδοξία πλουτίζεται με πολλούς εξ Εβραίων Χριστιανούς, σύμφωνα με το μυστήριο του Θεού κατά τον απόστολο Παύλο, ώστε μετά τα έθνη όσοι Εβραίοι αναζητούν την αλήθεια να ενωθούν στην μία Αγία Ορθόδοξη Εκκλησία, και έτσι να συγκροτηθεί το σύνολο του πνευματικού Ισραήλ. **«Διότι δεν θέλω αδελφοί να αγνοείτε το μυστήριο αυτό, για να μην εξαρτάσθε από την δική σας φρονιμάδα· ότι (δηλ.) έγινε πώρωση (καρδιών) σε μια μερίδα του (κατά σάρκα) Ισραήλ, μέχρις ότου εισέλθει το σύνολο των εθνών και έτσι να σωθεί όλος ο (πνευματικός) Ισραήλ», δηλ. η Εκκλησία** (Ρωμ. 1a-25). Όσοι στο τέλος του κόσμου, σε καιρό θλίψεων, προσέρχονται στην πίστη αντιστοιχούν στην τελευταία (δωδέκατη) «φυλή», την πνευματικά αντίστοιχη στον **Βενιαμίν**, που σημαίνει υιός θλίψης, και μνημονεύει ο Ιωάννης ενωρίτερα (Αποκ. Ζ-8).

Στον καιρό των «42 μηνών», ο εμπαθής κόσμος περιορίζει σταδιακά τις ελευθερίες των Χριστιανών που κρατούν την αληθινή πίστη, μέχρις ότου τις καταργήσει οριστικά τον καιρό του Αντιχρίστου. Τα πονηρά πνεύματα θα πείσουν τότε τους ασεβείς που βρίσκονται και στα τέσσερα σημεία του ορίζοντος, δηλ. σε όλη τη Γη, να σταματήσουν κάθε διδασκαλία, όπως είδαμε σε προηγούμενο κεφάλαιο: **«...είδα τέσσερις (πονηρούς) αγγέλους να στέκονται πάνω στις τέσσερις γωνίες της γης, κρατώντας τους τέσσερις ανέμους της γης, για να μην πνέει άνεμος (διδασκαλίας) πάνω στη γη...»** (7-1). Οι σαράντα και δύο μήνες, είναι μια υπερπλήρης «μεγάλη σαρακοστή» για τους πιστούς, την οποία οι πιστοί διερχόμενοι με τελεία πίστη, ελπίδα των μελλόντων αγαθών, μετάνοια και αυταπάρνηση, έρχονται έτοιμοι στην Κρίση για να δικαιωθούν. Στην ίδια περίοδο, όμως, οι άπιστοι, πολυαριθμότεροι και έχοντας την εξουσία με το μέρος τους, **πολεμούν οργισμένα τους Χριστιανούς**, και θα τους επιτραπεί να καταπατήσουν τους ιερούς τόπους σαράντα δύο μήνες, **προκαλώντας τελικά πάνω στον εαυτό τους την οργή του Θεού**. Και επειδή η οργή λέγεται επίσης μήνις, **το διάστημα αυτό μετρούμενο σε «μήνες» είναι εκείνο στο οποίο θα συσσωρευθεί εναντίον των εχθρών της Εκκλησίας η «οργή του Θεού»**, ώστε στην Κρίση να είναι αναπολόγητοι. Επομένως το διάστημα των «42 μηνών» δεν είναι αναγκαστικά ένα μονοσήμαντο αριθμητικά διάστημα, αλλά αναφέρεται στον «πνευματικό χρόνο», δηλ. τον χρόνο εκτύλιξης πνευματικής φύσης γεγονότων πριν από το τέλος του κόσμου. Και μπορούμε να δούμε διάφορα διαστήματα «οργής», που όλα να έχουν **ένα κοινό τέλος, το τέλος του κόσμου**.¹⁴ Ένα από αυτά τα διαστήματα είναι εκείνο που διαρκεί 42 γήινους μήνες.¹⁵

Λέει ο Θεοδώρητος Κύρου: **«Λοιπόν σαράντα μεν πήχεις ήταν τα λεγόμενα άγια, είκοσι δε τα άγια των αγίων»**¹⁶ στο ναό των Ιουδαίων, ο οποίος έτσι είχε συνολικό μήκος 60 πήχεων. Στα άγια των αγίων υπήρχε η κιβωτός της διαθήκης. Χρησιμοποιώντας σαν σύμβολα

¹⁴ Και οπτικά ο αριθμός «42» δηλώνει αντίστροφη μέτρηση πριν το τέλος, διότι γράφεται αντίστροφα από τον 24 που συμβολίζει το τέλος, επειδή το 24ο γράμμα του Ελληνικού αλφαριθμητικού συστήματος είναι το ωμέγα, και ο Κύριος είπε: **«Εγώ (είμαι) το Άλφα και το Ωμέγα, ο πρώτος και ο έσχατος, αρχή και τέλος»** (Αποκ. Κβ-13).

¹⁵ Περίπου 42 μήνες όμως, διότι, επαναλαμβάνομε, το κυρίαρχο και ακριβές νόημα είναι το πνευματικό, και από αυτό ερχόμαστε στο κοντινότερο γήινο διάστημα που το εκφράζει.

¹⁶ «Ούκοιν τεσσαράκοντα μὲν πήχεων ἦν τὰ λεγόμενα Ἅγια· εἴκοσι δὲ τὰ Ἅγια τῶν ἀγίων». (Ερωτήσεις στα βιβλία των Βασιλειών και των Παραλειπομένων, τ. 80, σ. 688).

αυτά τα στοιχεία του ναού ο Ιωάννης, λέει ότι στο τέλος του κόσμου φανερώνεται στον ουρανό η κιβωτός της διαθήκης, πράγμα που συγκλονίζει τη γη. Πρώτα λέει, όπως εξηγήσαμε πριν, «**τα έθνη οργίσθηκαν, και ἤλθε η οργή Σου και ο καιρός των εθνών να κριθούν**»... (11-18). Και ύστερα προσθέτει: «**Και ανοίχθηκε ο ναός του Θεού στον Ουρανό, και φάνηκε η κιβωτός της διαθήκης του Κυρίου μέσα στον ναό Του...**» (11-19). Αλλά ο ίδιος ο Ιωάννης εξηγεί ότι δεν υπάρχει στην άνω Ιερουσαλήμ ναός όπως στη Γη: «**δεν είδα ναό σ' αυτήν· διότι Κύριος ο Θεός ο Παντοκράτωρ είναι ναός αυτής και το αρνίον (Χριστός)**» (22-22). Επομένως οι δοκιμαζόμενοι στη Γη Χριστιανοί το διάστημα των «42 μηνών», αφού περάσουν την σαρακοστή ή τους 40 πήχεις του μήκους του ναού,¹⁷ θα βλέπουν τα ουράνια και ανεκλάλλητα αγαθά, τα οποία όπως και η κιβωτός της διαθήκης βρίσκονται στα «άγια των αγίων», και επομένως αφορούν όσους φθάσουν σε πνευματική τελειότητα. Και επειδή είπαμε ότι στο διάστημα αυτό των «42 μηνών» στο τέλος του κόσμου, θα προσέλθουν στην πίστη οι Εβραίοι, πρέπει να θυμηθούμε ότι κατά το **42ο χρόνο μετά τη Βάπτιση του Κυρίου και φανέρωση της Θεότητός του, του κηρύγματος, και του καιρού της μακροθυμίας Του,**¹⁸ καταστράφηκε ο ναός των Ιουδαίων και η πόλη τους, το **70 μ.Χ.**

Έτσι και στα έσχατα χρόνια, που ζούμε ήδη, όποιοι από τους Ιουδαίους και εθνικούς δεν πιστέψουν στον Κ. Ιησού Χριστό θα υποστούν την «**οργή του Θεού**», δηλ. την αιφνίδια καταδίκη στην Συντέλεια του κόσμου. Και τα γεγονότα θα είναι τέτοια που θα συμπαρασύρουν ακόμη και τους πρώην αδιάφορους, που βρίσκονται γύρω από την Εκκλησία, και αποτελούν «**την αυλή την εξωτερική του ναού**» σε ξαφνική έχθρα εναντίον της. Γι' αυτό διατάχθηκε από τον Θεό να μην προσμετρηθούν στην Εκκλησία: «**την αυλή την εξωτερική του ναού, βγάλ' την έξω από το μέτρημα και μην την μετρήσεις, γιατί δόθηκε στα έθνη, και την πόλη την Αγία (δηλ. την Εκκλησία) θα πατήσουν σαράντα δύο μήνες**.

Η ξαφνική έχθρα (ή οργή) κατά της Εκκλησίας οφείλεται στην υποκίνηση των πονηρών πνευμάτων τα οποία λύνονται για να δοκιμάσουν στο διάστημα των «42 μηνών» τον κόσμο, και να συσσωρεύσουν εναντίον των ασεβών και εχθρών της Εκκλησίας την «**οργή του Θεού**», που επειδή ο Θεός είναι απαθής, σημαίνει το απότομο της καταδίκης και καταστροφής τους. Στο τέλος λύνεται ο αρχηγός των πονηρών πνευμάτων, ο Σατανάς, που θα κατοικήσει στον Αντίχριστο. Όσοι δεν είναι συνειδητοί Χριστιανοί και αγνοούν τον νοερό πόλεμο, εύκολα από αιμελείς και αδιάφοροι θα γίνουν εχθροί της Εκκλησίας. Λέει χαρακτηριστικά ο Αιδέσιμος Μπηντ: «**Όχι μόνο απομακρύνονται από την Εκκλησία, αλλά και πολεμούν την ίδια την Εκκλησία με τους ειδωλολάτρες ως συμμάχους τους, για τρία χρόνια και μισό.**

¹⁷ Είναι ενδιαφέρον ότι οι 40+2 πήχεις είναι $42 \times 0,525 = 22$ μέτρα, λαμβανομένου ως 0,525 μέτρα περ. του ιερού πήχεος. Και επειδή είναι **22** τα γράμματα του Εβραϊκού αλφαβήτου, δηλώνεται συμπλήρωση ενός κύκλου. που συμβαίνει στα έσχατα. Σε χρόνια αυτός ο αριθμός θυμίζει τα λόγια του γέροντος Αμβροσίου Λάζαρη: «**Οταν (ο Σατανάς) βγει στην επιφάνεια, θα κάνει τη ζημιά για τριάμισυ χρόνια που θα βασιλεύσει, και άλλα είκοσι, που θα γίνεται η προετοιμασία**». Το 48ο στο: www.imdleo.gr/diaf/2012/gAmbrosios_b.pdf

¹⁸ Διότι 42 περ. χρόνια πέρασαν από τότε που άρχισε ο Κύριος το κήρυγμα μέχρι τότε που έγινε η καταστροφή της Ιερουσαλήμ. Ο Κύριος εβαπτίσθη περίπου 30 ετών, το 15ο έτος του Τιβερίου Καίσαρος. Και όπως λέει ο Ωριγένης «**εἰ δὲ θέλεις, ἄκουε· ἀπὸ πεντεκαιδεκάτου ἔτους Τιβερίου Καίσαρος ἐπὶ τὴν κατασκαφὴν τοῦ ναοῦ τεσσαράκοντα καὶ δύο (42) πεπλήρωται ἔτη**» (στον Ιερεμία ομιλ. 14η). Και ήταν 29 ετών και 10 μηνών ο Κύριος όταν ήλθε να βαπτισθεί, κατά τον άγιο Επιφάνιο: «**ἥν γὰρ τῷ μὲν ὄντι εἴκοσι ἑννέα ἔτῶν καὶ μηνῶν δέκα, ὅτε ἐπὶ τὸ βάπτισμα ἥκε**» (Πανάριον τ.2, σ.271). Και: «**ἄρχεται δὲ κηρύττειν ὅθεν τὸ πνεῦμα αὐτῷ παρεκελεύσατο, τὴν ἀρχὴν τάττων ἀπὸ πεντεκαιδεκάτου (15ον) ἔτους Τιβερίου Καίσαρος, μετὰ ἔτη τριάκοντα τῆς τοῦ Ματθαίου πραγματείας**» (τ.2, σ.256). Επίσης κατά τον άγιο Επιφάνιο: «**ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει Τιβερίου Καίσαρος ἥρξατο τοῦ κηρύγματος (ο Κύριος), μετὰ τριακοστὸν ἔτος τῆς αὐτοῦ γεννήσεως, ὅπερ κατήντα εἰς πεντακισχιλιοστὸν πεντακοσιοστὸν ἔνατον ἔτος (5509) τῆς κοσμοποιίας καὶ τριακοστὸν τῆς αὐτοῦ ἡλικίας, τριακοστὸν δὲ τρίτον ἔως τοῦ σταυροῦ**» (τ.3, σ.87). Και ο άγιος Ιω. ο Χρυσόστομος λέει: «**Ιησοῦς δὲ ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος βασιλεύοντος τριακοντάετης γενόμενος, ἀπεκάλυψε τὴν ἔαυτοῦ θεότητα ἐπὶ τοὺς μαθητὰς, καὶ ἐπὶ τούτοις τρία ἔτη ἐπεκήρυξε· πανταχοῦ γάρ τιμία ἡ Τριάς· διὸ (διά τούτο) τρία κηρύξας ἔτη, τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει Τιβερίου ἀπαντᾷ εἰς τὸ πάθος, τελέσας τῆς σαρκὸς τὴν οἰκονομίαν**» (τ. 50, σ. 799).

Δεν είναι ότι μόνο τότε την καταπατούν, την εποχή του Αντίχριστου, αλλά ότι σε αυτό το διάστημα όλο το σώμα των ασεβών στους οποίους «το Μυστήριο της ανομίας ἡδη ενεργείται»,¹⁹ ενώνεται όπως ήταν (προ Χριστού), με το κεφάλι του (δηλ. τον Σατανά πνευματικά, και ορατά τον Αντίχριστο)»²⁰ (Β Θεσ. Β-7). Όπως όλοι οι ευσεβείς ενώθηκαν κάτω από τον Ιησού Χριστό, που είναι η κεφαλή της Εκκλησίας, όταν Αυτός ήλθε και σαρκώθηκε στη Γη, έτσι και οι ασεβείς ενώνονται κάτω από τον Αντίχριστο, όταν στο τέλος του κόσμου εμφανισθεί και αυτός. Προηγείται όμως η ετοιμασία του ερχομού του.

Οι γενιές των προπατόρων του Κυρίου Ιησού είναι 42 από του Αβραάμ, κατά τον ευαγγελιστή Ματθαίο.²¹ Σύμφωνα με όσα είπαμε πριν, σαν «42 μήνες», εκτός από το συγκεκριμένο διάστημα των 3,5 ετών στο οποίο κορυφώνεται ο διωγμός της Εκκλησίας, μπορούν να θεωρηθούν και οι τελευταίες 42 γενιές των πονηρών ανθρώπων που υπηρετούν το «Μυστήριο της ανομίας», το οποίο φθάνει στο μέγιστο της δύναμής του επί Αντιχρίστου. Δηλ. κατ' αντιστοιχία προς το μυστήριο της Θείας Οικονομίας, στο οποίο ο ευαγγελιστής Ματθαίος μετράει 42 γενιές όχι από Αδάμ, αλλά από Αβραάμ, έτσι και στο Μυστήριο της ανομίας μετρώντας όχι από του «νέου Αδάμ» Χριστού²² και του προδότη μαθητή Ιούδα του Ισκαριώτη,²³ αλλά από την εποχή της οριστικής διαμόρφωσης των αιρέσεων που δηλώνουν κοινό προπάτορα τον Αβραάμ, έχομε μέχρι τον Αντίχριστο 42 γενιές πονηρών ανθρώπων που είτε αντιμάχονται τον Ιησού Χριστό σαν Μεσσία είτε μάχονται μέρος της διδασκαλίας Του. Έχει μεγάλη αξία επομένως η διαφύλαξη της αλήθειας από την Ορθοδοξία, διότι αυτή είναι η μόνη που σταθερά αντιστέκεται στον Αντίχριστο επειδή είναι η μόνη που στην πάροδο του χρόνου καταπολεμεί τις αιρέσεις. Οι άλλες θρησκείες και οι απομακρυσμένες από την Ορθόδοξη πίστη χριστιανικές ομάδες στο τέλος θα υποστηρίζουν τον Αντίχριστο που θα λέει: «**Εγώ είμαι ο Ιμάμης (που αναμένουν οι Μουσουλμάνοι), εγώ είμαι ο πέμπτος Βούδας (για τους Βουδιστές), εγώ είμαι ο Χριστός (που περιμένουν στη Γη οι ψευτο-χριστιανοί), εγώ αυτός που περιμένουν οι Ιαχωβάδες, εγώ είμαι ο Μεσσίας των Εβραίων! Πέντε εγώ θα έχει!**»²⁴

Το κήρυγμα της Εκκλησίας για τη σωτηρία των ανθρώπων, που είπαμε ότι όσο πλησιάζομε στο τέλος του κόσμου περιορίζεται από τις αντίχριστες δυνάμεις, αναλαμβάνουν στο τέλος **δύο πολλοί ισχυροί άνθρωποι του Θεού**, που με την θαυμαστή ζωή τους και τα υπερφυσικά σημεία που κάνουν, αντιστέκονται ακόμη και στον Αντίχριστο. Δίνει ο Θεός σ' αυτούς την εξουσία να προφητεύσουν χίλιες διακόσιες εξήντα ημέρες, ντυμένοι πένθιμα γιατί θα είναι τότε η εποχή των μεγάλων θλίψεων, προειδοποιώντας τους ανθρώπους για την απώλειά τους αν ακολουθήσουν τον Αντίχριστο και σφραγιστούν από αυτόν: «**Και θα δώσω σους δύο μάρτυρες μου και θα προφητέψουν χίλιες διακόσιες εξήντα ημέρες ντυμένοι με σάκους (δηλ. πένθιμα)**» (11-3).

Λέει ο Μέγας Βασίλειος ότι ο Θεός «**προφήτες απέστειλε σε έλεγχο της κακίας και διδασκαλία της αρετής**». (PG 31,913). Άλλα για να διδάξει κάποιος την αρετή πρέπει και ο ίδιος να είναι ενάρετος. Η μεγάλη αρετή των δύο ανθρώπων του Θεού και ο δυνατός προφητικός τους λόγος, τους κάνει να ξεχωρίζουν τόσο, ώστε άλλοι προφήτες να προβλέπουν με θαυμασμό

¹⁹ Β Θεσ. Β-7.

²⁰ Από το βιβλίο του Edward Marshall: «The Explanation of the Apocalypse» υπό Venerable Beda. Οι αναφορές στην ερμηνεία του Μπηγντ είναι από αυτό το βιβλίο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

²¹ «Όλες λοιπόν οι γενιές από Αβραάμ έως Δαβίδ γενιές δέκα τέσσερεις, και από Δαβίδ έως της μετοικεσίας Βαβυλώνος γενιές δέκα τέσσερεις, και από της μετοικεσίας Βαβυλώνος έως του Χριστού γενιές δέκα τέσσερεις» (Μαθ. Α-17). Συνολικά 3x14=42 γενιές.

²² Ο Χριστός ανακαινίσας την ανθρώπινη φύση είναι ο νέος, πνευματικός, Αδάμ. «Έτσι και έχει γραφεί. Έγινε ο πρώτος άνθρωπος Αδάμ σε ψυχή ζώσα. Ο έσχατος Αδάμ (Χριστός) σε πνεύμα που ζωοποιεί». (Α'Κορ. Ιε-45).

²³ Ο προδότης μαθητής ήταν από τη φυλή του Δαν από την οποία θα είναι και ο τελικός Αντίχριστος, συμπληρώνοντας τον κύκλο της αποστασίας. Δείτε και Γ τεύχος της Αποκάλυψης σελ. 14.

²⁴ Κατά τον γέροντα Παΐσιο τον Αγιορείτη (+1994), «Πνευματική αφύπνιση», Σουρωτή 1999, σελ. 176.

την εμφάνισή τους, και αυτό μας το υπενθυμίζει ο συγγραφέας της Αποκάλυψης:

«**Αυτοί είναι οι δύο ελιές και οι δύο λυχνίες (του προφ. Ζαχαρία)²⁵ που στέκονται μπροστά στον Κύριο της γης**» (11-4).

Ο ένας των προφητών είναι γνωστός μας από προηγούμενο κεφάλαιο της Αποκάλυψης. Είναι ο προφήτης Ηλίας, που έχει εξουσία να βοηθάει τους πιστούς στη Γη, και η δράση του αυξάνει όσο πλησιάζει το τέλος του κόσμου: «**είδα άλλο άγγελο να ανεβαίνει από την ανατολή του ήλιου**»... όπως χαρακτηριστικά λέει γι' αυτόν ο Ιωάννης. Ενώ ο Θεολόγος Ιωάννης είναι υπεύθυνος στο κήρυγμα και στην καταμέτρηση και πνευματική αξιολόγηση των πιστών, ο προφήτης Ηλίας είδαμε ήδη (7ο κεφ.) ότι έχει εξουσία στη γη και ότι είναι υπεύθυνος του Θεϊκού σφραγίσματος, με το οποίο οι πιστοί θα αντέξουν στις δοκιμασίες κατά την τελευταία περίοδο του κόσμου. (Γ τεύχος σελ. 5-7).

Στο βιβλίο Σοφία Σειράχ της Αγίας Γραφής αναγράφεται τιμητικά για τον προφήτη Ηλία: «**Και ανέστη (παρουσιάσθηκε) Ηλίας ο προφήτης ως πυρ, και ο λόγος αυτού ως λαμπάς εκαίετο**»... (κεφ. 48). Επειδή τον Πρόδρομο και Βαπτιστή Του εκάλεσε ο Κύριος «Ηλία», απέδωσε τα αυτά χαρίσματα και στους δύο, επιβεβαιώνοντας τα λόγια του αγγέλου για τον Πρόδρομο προς τον Ζαχαρία, τον πατέρα του, ότι θα προπορευθεί του Κυρίου «**εν πνεύματι και δυνάμει Ηλιού**». (Λουκ. Α-17). Και είναι μεγαλειώδης ο τρόπος που ο Ηλίας αρπάχτηκε από το πύρινο άρμα «**ως εις τον ουρανό**», μη έχοντας εγκαταλείψει τη γη, γιατί δεν πέθανε αλλά ζει για να βοηθάει τους πιστούς των εσχάτων χρόνων: «**και ιδού άρμα πυρός και ίπποι πυρός και ξεχώρισαν τους δύο (Ηλία και Ελισσαίο), και αρπάχτηκε ο Ηλίας μέσα σε σεισμό ως εις τον ουρανόν**». (Δ' Βασ. Β-11).

Στον προφήτη Μαλαχία έχει προαναγγείλει ο Θεός την αποστολή του προφήτη Ηλία: «**...και ιδού εγώ θα σας αποστείλω τον Ηλία τον Θεσβίτη, πριν να έλθει η ημέρα Κυρίου η μεγάλη και επιφανής (της 2ας Παρουσίας), ο οποίος (Ηλίας) θα αποκαταστήσει καρδίαν πατρός προς υιόν, και καρδίαν ανθρώπου προς τον πλησίον αυτού, για να μη έλθω να πατάξω την γη άρδην (ολοκληρωτικά)**» (Μαλ. Δ 4-5). «Γη» εδώ είναι οι αμαρτωλοί, όπως εξηγεί ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Και τονίζει:

«Είδες ακρίβεια προφητικού ρητού; Διότι καθώς τον Ιωάννη (τον Πρόδρομο) εκάλεσε ο Χριστός «Ηλία», για την συμμετοχή του στην διακονία, για να μην νομίσεις ότι το ίδιο λέγεται και από τον προφήτη (Μαλαχία), πρόσθεσε και την πατρίδα του, λέγοντας ο Θεσβίτης. Ο Ιωάννης όμως δεν ήταν Θεσβίτης. Και άλλο ακόμη προσδιορισμό θέτει λέγοντας: Για να μην έλθω να πατάξω τη γη άρδην, φανερώνοντας την Δευτέρα Παρουσία Του, τη φοβερή. Διότι στην προηγηθείσα (1η παρουσία) δεν ήλθε να πατάξει τη γη: **Διότι δεν ήρθα, λέγει, να κρίνω τον κόσμο, αλλά για να σώσω τον κόσμο.** Φανερώνοντας λοιπόν, το είπε, ότι προ εκείνης (της 2ας) που έχει την κρίση (σαν σκοπό), έρχεται ο Θεσβίτης. Και μαζί, επίσης, την αιτία διδάσκει της παρουσίας αυτού (του Ηλία του Θεσβίτη). Ποια είναι η αιτία; Για να πείσει, ερχόμενος, να πιστεύσουν οι Ιουδαίοι στον Χριστό και να μην χαθούν πάντες καθ' ολοκληρίαν όταν (ο Χριστός) έρθει. Για αυτό λοιπόν και αυτός (ο Κύριος), παραπέμποντας αυτούς σε εκείνη την ενθύμηση λέγει: «**Και θα τα αποκαταστήσει όλα**. Που σημαίνει ότι θα διορθώσει την απιστία των Ιουδαίων, των τότε ευρισκομένων. Γι' αυτό και με πάρα πολύ

²⁵ «Καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα πρὸς αὐτὸν· τί αἱ δύο ἐλαῖαι αὗται, αἱ ἐκ δεξιῶν τῆς λυχνίας καὶ ἐξ εὐωνύμων; καὶ ἐπηρώτησα ἐκ δευτέρου καὶ εἶπα πρὸς αὐτὸν· τί οἱ δύο κλάδοι τῶν ἐλαιῶν οἱ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν δύο μυζωτήρων τῶν χρυσῶν τῶν ἐπιχεόντων καὶ ἐπαναγόντων τὰς ἐπαρυστρίδας τὰς χρυσᾶς; καὶ εἶπε πρός με· οὐκ οἰδας τί ἔστι ταῦτα; καὶ εἶπα οὐχί, κύριε. καὶ εἶπεν· οὐτοὶ οἱ δύο νιοὶ τῆς πιότητος παρεστήκασι Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς». (Ζαχ. Δ 11-14).

μεγάλη ακρίβεια μίλησε. Διότι **δεν είπε να αποκαταστήσει καρδιά υιού προς πατέρα, αλλά πατέρα προς υιό**. Επειδή Πατέρες ήσαν των Αποστόλων οι Ιουδαίοι, γι' αυτό λέγει, ότι θα αποκαταστήσει στα δόγματα των υιών τους δηλ. των Αποστόλων, τις καρδιές των πατέρων, δηλ. τη διάνοια του γένους των Ιουδαίων».²⁶

Για τους δύο προφήτες, με βάση τους Καππαδόκες αγίους Ανδρέα και Αρέθα, γράφεται: «Όχι μόνο εδώ (στην Αποκάλυψη), αλλά **ήδη από την παλιά εποχή ο προφήτης Ζαχαρίας αυτούς τους δύο τους ονομάζει ελαίες και λυχνίες στον οίκο του Θεού**. Ελαιόδενδρα μεν για το λάδι που προέρχεται από τον καρπό τους, το οποίο είναι η τροφή **«του φωτός της γνώσης των θεαρέστων πράξεων»** (Ανδρέας). Λυχνίες δε, διότι έγιναν το όχημα της αλήθειας, που αφού σκήνωσε σ' αυτούς το θείο φως, φωτίζουν και όσους τους πλησιάζουν. (Αρέθας). **Οι δύο αυτοί μάρτυρες βρίσκονται ενώπιον του Κυρίου της γης**. Αυτό σημαίνει ότι η παρουσία τους στη γη πραγματοποιείται πολύ κοντά στην Παρουσία του Κριτού ζώντων και νεκρών». (Αρέθας). Επίσης: «**Οι δύο μάρτυρες που εδώ αναφέρονται είναι ο Ενώχ και ο Ηλίας, «όπως πολλοί των διδασκάλων εννόησαν»** (Ανδρέας). Και το ότι θα έλθει ο Ηλίας ο προφήτης είναι φανερό **«επειδή η Γραφή το προείπε διά Μαλαχίου»** (Αρέθας)... **Για τον Ενώχ όμως «μαρτυρία μεν για την παρουσία του από την Γραφή δεν έχομε»** (Αρέθας). Η Γραφή δεν αναφέρεται (συγκεκριμένα) στην παρουσία του Ενώχ κατά τη χρονική αυτή περίοδο, εκτός του ότι αναχώρησε από τον κόσμο διά μεταθέσεως (Γεν. Ε-24, Σ. Σειράχ Μα-16). Ο λόγος όμως που λέει για την εμφάνισή του **«προέρχεται από παράδοση, που φοιτά στην Εκκλησία απαράτρεπτα»** (Αρέθας). Η παράδοση λοιπόν της Εκκλησίας λέει πως θα έλθει οπωσδήποτε ο Ενώχ και μάλιστα μαζί με τον Ηλία τον Θεσβίτη. Ο σκοπός του ερχομού τους θα είναι **«να δώσουν μαρτυρία σε όσους υπάρχουν τότε, να μην παρασυρθούν από τα απατηλά θαύματα του Αντιχρίστου»**. **Και θα κηρύγτουν χίλιες διακόσιες εξήντα μέρες, δηλ. τριάμισυ χρόνια**. Θα είναι ντυμένοι με σάκκους για να φανεί η σκυθρωπότητα και το πένθος τους για εκείνους που απατώνται από τον Αντίχριστο. (Ανδρέας- Αρέθας).²⁷

Για τον Ενώχ ο απόστολος Παύλος λέει ότι λόγω της πίστης του στο Θεό μετετέθη και δεν είδε θάνατο. Διότι προ της μετάθεσής του μαρτυρείται από τη Γραφή ότι είχε με την ευσεβή ζωή του ευαρεστήσει τον Θεό.²⁸ Επειδή όμως, κατά τον απόστολο, στους ανθρώπους απόκειται να πεθάνουν άπαξ (μια φορά) και μετά να κριθούν για τα έργα τους (Εβρ. Θ-27), αναμένεται ότι θα έλθει ο Ενώχ μαζί με τον Ηλία, ο οποίος επίσης δεν είδε θάνατο, για να διδάξουν τον κόσμο και να κάνουν μεγάλα θαύματα μέχρι να ολοκληρώσουν το έργο τους και να φονευθούν από τον Αντίχριστο. Ο Ηλίας επειδή έζησε μετά τον Μωυσή έλαβε περιτομή, ενώ ο Ενώχ που έζησε όχι μόνο προ του Μωυσή αλλά και προ του κατακλυσμού δεν έχει περιτμηθεί. Ο Ηλίας ακολούθησε τον μοναχικό και εν παρθενία βίο, ενώ ο Ενώχ, πριν μετατεθεί, ήρθε σε γάμο και εγέννησε τον Μαθουσάλα, ευαρεστήσας τον Θεό μετά την γέννηση του υιού του 200 έτη.²⁹ Και λέει ο ιερός Χρυσόστομος για τον Ενώχ: **«Τον μετέθεσε και δεν τον άφησε να πεθάνει· όμως τότε δεν τον έκανε αθάνατο ώστε να βγάλει τον φόβο (του θανάτου από τους ανθρώπους), αλλά μένει μεν χωρίς να έχει πεθάνει, όμως δεν είναι αθάνατος, αλλά στο θνητό σώμα χάρισε μήκος ζωής, ανοίγοντας, όπως είπα, αμυδρά τις ελπίδες πριν από την ανάσταση».**³⁰

²⁶ Εις το κατά Ματθαίον, ομιλία. Περισσότερα: http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_c.pdf

²⁷ Γ. Β. Μαυρομάτη «Η Αποκάλυψις του Ιωάννου», σελ. 194, 195.

²⁸ «Πίστει Ένώχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ἡγύσκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός· πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως μεμαρτύρηται εὑαρεστηκέναι τῷ Θεῷ, χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὑαρεστῆσαι, πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ θεῷ ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται». (Εβρ. Ια-5).

²⁹ Σχολιάζει ο ιερός Χρυσότομος ότι δεν ήταν μικρή η περίοδος των 200 ετών που μετήρχετο την αρετή: «Μετὰ γὰρ τὸ γεννῆσαι, φησὶ, τὸν Μαθουσάλα, εὐηρέστησεν Ἐνώχ τῷ Θεῷ, καὶ οὐ βραχὺν τινα ἀριθμὸν διήρκεσε τὴν ἀρετὴν μετιὼν, ἀλλὰ, φησὶ, διακόσια ἔτη». Ομλίες στην Γένεση, PG 53, σ. 180.

³⁰ «Τὸν γὰρ Ἐνώχ μετὰ ταῦτα γενόμενον οὐκ ἀφῆκεν ἀποθανεῖν· καὶ φησι Παῦλος· Πίστει Ένώχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ἡγύσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός. Μετέθηκεν, καὶ οὐκ ἀφῆκεν ἀποθανεῖν· οὐ μὴν ἀθάνατον τέως ἐποίησεν, ὥστε μὴ ἐκλῦσαι τὸν φόβον, ἀλλὰ μένει μὲν οὐκ ἀποθανών, οὐ μην ἔστιν ἀθάνατος, ἀλλ'

Ο άγιος Εφραίμ ο Σύρος λέει για τους δύο προφήτες: «Πριν όμως να γίνουν αυτά (τα γεγονότα της τυραννίας του Αντιχρίστου), αποστέλλει ο Κύριος τον Ηλία τον Θεσβίτη και τον Ενώχ, ως εύσπλαχνος, για να γνωρίσουν αυτοί στο γένος των ανθρώπων την ευσέβεια και να κηρύξουν με παρρησία (θαρρετά) την θεογνωσία σε όλους, για να μην πιστεύσουν (οι άνθρωποι) στον τύραννο από φόβο, αλλά θα φωνάζουν (οι προφήτες) δυνατά και θα λένε: Πλάνος είναι (ο Αντίχριστος) ως άνθρωποι· κανείς ας μην πιστεύσει σε οτιδήποτε από το σύνολο των λόγων του δηλ. κανείς να μην υπακούσει στον Θεομάχο· κανείς από σας να μην φοβηθεί, διότι γρήγορα καταργείται».³¹

Ο άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης λέει ότι δεν γνωρίζει αν θα παρίσταται, μαζί με τον Ηλία και Ενώχ, ο Ιωάννης ο Θεολόγος: «...Γι' αυτό λίγοι θα είναι όσοι πρόκειται να σταθούν (στέρεοι στην πίστη). Γι' αυτό (έρχονται) ο Ηλίας και ο Ενώχ· δεν γνωρίζομε αν (έλθει) και ο Ιωάννης ο Θεολόγος και ευαγγελιστής, αρωγοί της ανθρώπινης ασθένειας, και πρωτοστάτες, και αθλοφόροι της νίκης για την ομολογία του Χριστού» (PG 99, 1033).

Ο Μέγας Φώτιος θεωρεί ότι ο Ιωάννης ο Θεολόγος θα παρίσταται σωματικά, δηλ. χωρίς να έχει πεθάνει, τον καιρό των προφητών: «Στην δε ερώτηση του Πέτρου ερωτώντος περί του θανάτου που επρόκειτο να πεθάνει ο Ιωάννης, και του Σωτήρος απαντώντος: "εάν αυτόν θέλω να μείνει έως ότου να έρθω, τι σε νοιάζει εσένα"; πως δεν προλέγει την παραμονή (του Ιωάννη) μέχρι της (2ας) Παρουσίας Του, η Αλήθεια (ο Χριστός); Γι' αυτό και ο άγιος Κύριλλος το "ακολούθα με" δέχεται ότι έχει ειπωθεί από τον Σωτήρα περί του (μαρτυρικού) θανάτου του αγίου Πέτρου. Αυτό δε (που γράφεται) όπι "ακούσθηκε ο λόγος αυτός στους Μαθητές, ότι ο Μαθητής εκείνος δεν πεθαίνει" και τα λοιπά, όχι μόνο δεν συγκρούεται αλλά και συμφωνεί. Διότι δεν λέει κάποιος ότι είναι αθάνατος (ο Ιωάννης), αλλά παραμένει μαζί με τον Ενώχ και τον Ηλία μέχρι την Δευτέρα Παρουσία. Το οποίο και ο ίδιος ο Μαθητής (Ιωάννης) βεβαιώνει λέγοντας: "Δεν είπε σ' αυτόν ο Ιησούς ότι δεν αποθνήσκει, αλλά εάν αυτόν θέλω να μείνει μέχρι να έρθω, τι σε νοιάζει εσένα"; Και είναι φανερό ότι το μεν να είναι αθάνατος το ανέτρεψε, το δε να παραμείνει μέχρι την 2α Παρουσία εβεβαίωσε».³²

Λέει για τον συγγραφέα της Αποκάλυψης και ευαγγελιστή Ιωάννη ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς: «Ο άγιος Ιωάννης κοινό έχει και το γνώρισμα του ευαγγελιστού μαζί με άλλους τρεις που συνέγραψαν ιερό Ευαγγέλιο, αν και στη μεγαλοφωνία και στο ύψος της θεολογίας υπερτερεί κατά πολύ. Άλλα υπάρχουν και γνωρίσματα που αποδίδονται μόνο στον Ιωάννη. Μόνον αυτός απ' όλους τους Αποστόλους και απ' όλους τους φημισμένους άνδρες της Παλαιάς και Καινής Διαθήκης καλείται «Παρθένος». Διότι φύλαξε παρθενία σώματος, ψυχής, νου και αισθήσεων. Φύλαξε «την ακριβή παρθενία», που είναι «η προς πάσαν κακίαν ασυνδύαστος γνώμη». Μόνον αυτός απ' όλους τους Αποστόλους ονομάζεται «αγαπημένος». Διότι ζούσε ζωή καθαρότητος και αγιασμού και αγαπούσε τον άγιο Θεό με όλη την ψυχή και την καρδιά του. Γι' αυτό και αγαπήθηκε από τον Χριστό περισσότερο απ' όλους. Είναι «ό μαθητής ὃν ἤγάπα ὁ Ιησοῦς», «ὅς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ»

ἐν τῷ θυητῷ σώματι μῆκος ζωῆς ἔχαρισατο· παρανοίγων, ὡς εἶπον, ἀμυνδρῶς πρὸ τῆς ἀναστάσεως τὰς ἐλπίδας». (PG 63, σ. 475). Ενώχ ερμηνεύεται χαριτωμένος.

³¹ Όσιου Έφραίμ τοῦ Σύρου ἔργα, τ. 4ος. Το περιβόλι της Παναγίας, 1992, σ. 125.

³² «Τῆς δὲ τοῦ Πέτρου ἐρωτήσεως περὶ τοῦ θανάτου, δὲν ἔμελλεν ἀποθνήσκειν ὁ Ιωάννης, ἐπερωτῶντος, καὶ τοῦ σωτῆρος εἰπόντος: «Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρός σε;», πῶς οὐχὶ τὴν μέχρι τῆς παρουσίας αὐτοῦ διαμονὴν ἡ ἀλήθεια προλέγει; Διὸ καὶ ὁ ἐν ἀγίοις Κύριλλος τὸ «Ἀκολούθει μοι» περὶ τοῦ θανάτου τοῦ ἀγίου Πέτρου εἰρήσθαι τῷ σωτῆρι ἐκδέχεται. Τὸ δὲ ὅτι: «Ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς μαθητάς, ὅτι ὁ μαθητής ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει» καὶ τὰ ἔξῆς οὐ μόνον οὐδὲν μάχεται, ἀλλὰ καὶ συνάδει. Οὐ γάρ τις αὐτὸν ἀθάνατον είναι φησιν, ἀλλὰ διαμένειν μετὰ Ἐνὼχ καὶ Ἡλία μέχρι τῆς δευτέρας τοῦ δεσπότου παρουσίας· δὲ καὶ ὁ μαθητής αὐτὸς βεβαιῶν φησιν ὅτι: «Οὐκ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ιησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ· ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρός σε»; Καὶ φανερὸν ὅτι τὸ μὲν ἀθάνατον είναι ἀνέτρεψε, τὸ δὲ μένειν ἔως τῆς παρουσίας ἐβεβαίωσεν» (PG 103, 985-988).

(Ιω. κα' 20). **Μόνον αυτός απ' όλους τους Αποστόλους ονομάζεται «ιιός Παρθένου», και μάλιστα της μητροπαρθένου και Θεομήτορος, αφού έγινε γι' αυτήν κατά χάριν ό,τι ο Χριστός της είναι κατά φύσιν.** Εάν δε μόνον αυτός απέκτησε την ίδια με τον Χριστό μητέρα, είναι και ο μόνος αδελφός του επάνω από όλους και συγγενής και αφομοιωμένος με τον Υιό του Θεού».³³

Από τα λόγια του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά αντιλαμβανόμαστε την μεγάλη αξία του Ιωάννου σαν κορυφαίου Θεολόγου αλλά και, σαν κατ' εξοχήν αγαπημένου Μαθητή, γνώστη των μυστικών βουλών του Θεού, ιδιαίτερα αυτών που καταγράφηκαν από τον ίδιο³⁴ στην Αποκάλυψη. Δεν είναι περίεργο σε ένα πρόσωπο «**αφομοιωμένο με τον Υιό του Θεού**», κατά τον άγιο Γρηγόριο, να συμβαίνουν και να αναγράφονται μεγάλα και υπερφυή, όπως στην περίπτωση του **Μελχισεδέκ**, που επίσης λέει ο Παύλος ότι ήταν «**αφομοιωμένος με τον ιιό του Θεού**» (Εβρ. Ζ-3). Και επειδή ο Μελχισεδέκ προτύπωνε τον Ιησού σαν αρχιερέα και Υιό Θεού, αν και υπήρξε άνθρωπος και αυτός θνητός, η Γραφή δεν αναφέρει γι' αυτόν θάνατο ή ποιος ήταν ο πατέρας του στη γη, και τον δείχνει έτσι «**χωρίς πατέρα, χωρίς μητέρα, αγενεαλόγητο, μήτε να έχει αρχή ημερών μήτε να έχει τέλος ζωής, να είναι αφομοιωμένος δε με τον ιιό του Θεού, (και να) μένει (έτσι όπως παρουσιάζεται) ιερέας εις το διηνεκές**» (Εβρ. Ζ 1-10). Για τον Ιωάννη που είναι ο αρχηγός των Θεολόγων της Εκκλησίας, επειδή ο λόγος του Θεού μένει εις τον αιώνα³⁵ δεν είναι παράδοξο που ο Κύριος είπε «**εάν θέλω, αυτός μένει μέχρι να έρθω**», και βλέπομε στην Αποκάλυψη ότι ο Ιωάννης διαδραματίζει ένα σημαντικό για τις ψυχές των πιστών ρόλο, ενώ η Εκκλησία μας εορτάζει στις 26 Σεπτεμβρίου «**μετάσταση του Ιωάννου του Θεολόγου**», ο οποίος **κατά το συναξάρι ετάφη, αλλά το σώμα του μετέστη**:

«**Ήταν πενήντα εξ ετών όταν ἐφυγε από τα Ιεροσόλυμα για το κήρυγμα ο επιστήθιος του Χριστού μαθητής. Πέρασε δε εννέα χρόνια κηρύττοντας ἔως ότου εξορίσθηκε. Στην εξορία, στο νησί της Πάτμου, πέρασε δεκαπέντε χρόνια. Ύστερα δε από την εξορία ἐζησε άλλα εικοσιέξι περίπου χρόνια στην Έφεσο. Ωστε όλα τα ἔτη της ζωῆς του ἡσαν εκατόν πέντε και επτά μήνες. Πέρασε αρκετό χρόνο της ζωῆς του στο σπίτι του Δόμνου, τον οποίο ο ίδιος ανέστησε μαζί με τους επτά μαθητές του. Στο τέλος ἐφυγε μαζί μ' αυτούς από το σπίτι.**

Έφθασαν σ' ένα τόπο, και στους μεν μαθητές του παράγγειλε να καθίσουν εκεί, αυτός δε αφού προχώρησε μπροστά σε μικρή απόσταση, προσευχήθηκε. Ήταν ώρα που ξημέρωνε. Έπειτα, μόλις επέστρεψε, πρόσταξε τους μαθητές του να σκάψουν τη γη σε σχήμα σταυρού, τόσο μόνο, όσο ήταν το μέτρο του σώματός του. Αφού ξαπλώθηκε λοιπόν μέσα σ' εκείνο τον σκαμμένο τόπο, αποχαιρέτησε τους μαθητές του που έκλαιγαν πικρά και είπε: «Σύρετε το χώμα της γης που είναι μητέρα μου και με αυτό σκεπάστε με». Εκείνοι αφού τον ασπάσθηκαν και τον αποχαιρέτησαν, σκέπασαν το σώμα του μέχρι τα γόνατα. Έπειτα πάλι αφού τον ασπάσθηκαν τον σκέπασαν μέχρι τον λαιμό. Και πάλι αφού για τρίτη φορά τον ασπάσθηκαν έβαλαν πάνω στο ιερό του πρόσωπο ένα μανδήλι. Και έτσι κλαίγοντας πικρά σκέπασαν όλο το σώμα του. Τότε ανέτειλε και ο ήλιος.

Αφού έκλαψαν οι μαθητές, γιατί έμειναν ορφανοί από τον δάσκαλό τους, γύρισαν στην πόλη διηγούμενοι τα σχετικά με τον Απόστολο. Οι άλλοι αδελφοί όταν τα άκουσαν αυτά επήγαν στον τάφο, και λίγες μέρες μετά, αφού έσκαψαν, δεν βρήκαν τίποτα. Τότε επέστρεψαν θαυμάζοντας και κλαίγοντας θερμά για τη στέρηση τέτοιου ποιμένος».³⁶

Μόνο αγίασμα που έβγαζε μύρο ευωδιαστό έβγαινε από τον τόπο όπου προσωρινά

³³ Ομιλία 44η αφιερωμένη «**Εἰς τὸν ἄγιον ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν καὶ τῷ Χριστῷ ἔξοχως ἡγαπημένον Ιωάννην τὸν θεολόγον**» (ΕΠΕ 11, 4650), εκφωνηθείσα κατά την εορτή της μεταστάσεώς του στις 26 Σεπτεμβρίου.

³⁴ Υπαγορεύοντος του Ιωάννου καταγράφηκαν από τον μαθητή του, τον Πρόχορο.

³⁵ «**Ζων γαρ ο λόγος του Θεού...**» (Εβρ. Δ -12). Και: «**το δε ρήμα Κυρίου μένει εις τον αιώνα.** Τούτο δε εστί το ρήμα το ευαγγελισθέν εις υμάς» (Πέτ. Α-25). Και βέβαια «ο Υιός μένει εις τον αιώνα» (Ιω. Η-35).

³⁶ Διαβάστε το βίο, σε συντομία, του Θεολόγου Ιωάννη: www.imdleo.gr/apocalypse/06/bio_Theologos_Iw.pdf

δόθηκε για ταφή το σώμα του Ιωάννη, λέει ο άγιος Φώτιος.³⁷

Ο τρόπος της μετάστασης του σώματος του Ιωάννη, μετά το σκέπασμά του με γη, δείχνει ότι δεν παραμένει πλέον, όπως ο Ηλίας και Ενώχ, με το φθαρτό σώμα του. Όμως κατά το λόγο του Χριστού βρίσκεται κι αυτός στο γήινο χώρο. Είτε το σώμα του το ανέστησε ο Χριστός όπως της Παναγίας μητρός Του, είτε το μετέστησε έως ότου αναστηθεί κατά τη Δευτέρα Παρουσία, ο Ιωάννης βρίσκεται σε πνευματική κατάσταση, και κατά την Αποκάλυψη, όπως είδαμε, έχει κατά τον καιρό των δύο προφητών πνευματική διακονία, η οποία ακριβώς απαιτεί για να την διεκπεραιώσει, να βρίσκεται σε τέτοια κατάσταση. Δεν έχομε μαρτυρία ότι ο Ιωάννης έλαβε σώμα άφθαρτο, όπως η Παναγία, την οποία «**τάφος και νέκρωσις οὐκ εκράτησεν**»³⁸ αλλά τρεις ημέρες μετά την Κοίμησή της δεν βρέθηκε στον τάφο το άχραντο σώμα της, με το οποίο αναστημένο από τον Υιό της, εμφανίσθηκε στους Αποστόλους. **Ολόκληρη, ψυχικά και σωματικά, υπάρχει μήτηρ της ζωής** (δηλ. του Χριστού), οπότε όλη και μετέστη: «**Μετέστης προς την ζωήν, μήτηρ υπάρχουσα της ζωής**», λέει και το απολυτίκιο της εορτής.³⁹

Ο ίδιος ο Ιωάννης μεταφέροντάς μας την απόφαση του Θεού, δεν συγκαταλέγει τον εαυτό του στους (φανερά) συμμετέχοντες στην αποστολή των δύο προφητών, και γι' αυτό αναφέρει μόνο δύο μάρτυρες, θεωρώντας ότι δεν δίνει μαρτυρία κατά τον ίδιο τρόπο με αυτούς: «**Και θα δώσω στους δύο μάρτυρές μου και θα προφητέψουν χίλιες διακόσιες εξήντα ημέρες...**» (11-3). Για τα γραφόμενα στο ευαγγέλιο του λέγει ο Ιωάννης ότι «**αυτός είναι που τα ἔγραψε και δίνει μαρτυρία γι' αυτά**».⁴⁰ Επομένως θεωρεί ο Θεολόγος Ιωάννης ότι υπάρχει η μαρτυρία του που φθάνει σε μας μέσα από τα γραπτά κείμενά του, για τα οποία είτε τα μελετάμε οι ίδιοι, είτε τα μαθαίνομε μέσω διδασκάλων, δεν υπάρχει ανάγκη να παρίσταται ο ίδιος σωματικά. Όμως η παρουσία των δύο μαρτύρων θα είναι σωματική, και γι' αυτό ο Αντίχριστος θα τους φονεύσει όταν θα έχουν ολοκληρώσει το κήρυγμά τους. Για τον Ιωάννη δεν αναφέρεται ότι τον φονεύει, διότι δεν παρίσταται με το φθαρτό σώμα του.

Αν υποθέσουμε ότι οι λόγοι του Χριστού απαιτούν η παρουσία του Ιωάννη να είναι με το φθαρτό σώμα του ως την Συντέλεια, θα έπρεπε αυτός να κρύβεται για να μην φονευθεί από τον Αντίχριστο. Έτσι όμως ούτε μάρτυρας θα ήταν, ούτε προφήτης. Εξ άλλου ο Αντίχριστος φονεύει τους δύο προφήτες και όσους ανοικτά εναντιώνονται σ' αυτόν, στην αρχή της τυραννίας του, για να κυβερνήσει μετά για 3,5 χρόνια ανενόχλητος, δηλ. με «λυμένο» τον Σατανά που θα κατοικεί μέσα του. Άρα ο Ιωάννης δεν έχει πλέον φθαρτό σώμα, αλλά μένει μέχρι την 2α Παρουσία...

Επομένως η μαρτυρία του Ιωάννη είναι πνευματική, γίνεται μέσω του Ευαγγελίου, των Επιστολών του, και της ίδιας της Αποκάλυψης, χωρίς ο ίδιος να παρίσταται ορατά με φθαρτό σώμα, αν και **μπορεί όπως και οι άλλοι οι άγιοι να εμφανίζεται σε όσους χρειάζεται για να τους βοηθήσει**. Όσο οι δυσκολίες αυξάνουν οι άγιοι θα εμφανίζονται συχνότερα, και θα θαυματουργούν. Ο γέροντας Αμβρόσιος (+2006) της Μονής Δαδίου, το 1990 είχε πει ότι «**σύντομα ο Θεός, επειδή θέλει να στηρίξει τους ανθρώπους, θα αποκαλύπτει τους Αγίους Του οφθαλμοφανώς. Επειδή οι πειρασμοί θα είναι μεγάλοι και τα βάσανα δυσβάσταχτα, θα παραχωρήσει ο Κύριος να εμφανίζονται Άγιοι, και μάλιστα μεγάλοι, όπως ο Άγιος Δημήτριος ή ο Άγιος Γεώργιος. Θα ακούν οι άνθρωποι ότι τη μία εβδομάδα παρουσιάστηκε ο τάδε Άγιος στην Κρήτη, την άλλη ο τάδε στη Μακεδονία, άλλος εδώ, άλλος εκεί**» (σελ. 122).⁴¹

³⁷ «Κατατεθεὶς γάρ, φασί, κατὰ τὴν αὐτοῦ ἐκείνου προτροπὴν ἐν τινὶ τόπῳ, ζητηθεὶς αἰφνίδιον οὐχ εὑρίσκετο, ἀλλὰ μόνον τὸ ἄγιασμα βρύνον ἐξ αὐτοῦ τοῦ τόπου ἐν ᾧ πρὸς βραχεῖαν ρόπῃ ἐτέθη· ἀφ' οὐ πάντες, ως πηγὴν ἄγιασμοῦ, τὸ ἄγιον ἐκεῖνο μῦρον ἀρνούμεθα». (Δείπτ: PG 103, 985-988).

³⁸ Κοντάκιο της Κοίμησης: «Την εν πρεσβείαις ακοίμητον Θεοτόκον, και προστασίαις αμετάθετον ελπίδα, τάφος και νέκρωσις οὐκ εκράτησεν ως γαρ ζωῆς Μητέρα, προς την ζωήν μετέστησεν, ο μήτραν οικήσας αειπάρθενον».

³⁹ Απολυτίκιο: «Ἐν τῇ γεννήσει (του Υιού σου) την παρθενίαν εφύλαξας, εν τῇ Κοιμήσει, τον κόσμον ου κατέλιπες Θεοτόκε. Μετέστης προς την ζωήν, Μήτηρ υπάρχουσα της ζωής, και ταις πρεσβείαις ταις σαις λυτρουμένη, εκ θανάτου τας ψυχάς ημών».

⁴⁰ «Οὐτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ γράψας ταῦτα, καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ». (Ιω. Κα-24).

⁴¹ Είναι το (02) από την Α συλλογή: http://www.imdleo.gr/diaf/2009/img/g_Ambrosios.pdf

Οι δύο μάρτυρες θαυματουργικά επιζούν από τις επιθέσεις των εχθρών εναντίον τους: «*Και αν κάποιος θέλει να τους βλάψει, φωτιά βγαίνει από το στόμα τους και κατατρώει τους εχθρούς τους. Και αν κάποιος θελήσει να τους βλάψει, με τον ίδιο τρόπο πρέπει αυτός να σκοτωθεί*» (11-5). Είναι φωτιά ο γεμάτος από τη χάρη του Αγίου Πνεύματος λόγος των δύο αγίων, που τους μεν πιστούς κρατά στη θαλπωρή του και παρηγορεί, ενώ τους εχθρούς κατακαίει, λεκτικά αν αυτοί μάχονται με λόγια μόνο ή και σωματικά αν μάχονται και με έργα την αποστολή των αγίων για τη σωτηρία των ανθρώπων. Κάνουν μεγάλα θαύματα οι δύο προφήτες, με την εξουσία που έχουν λάβει εκ Θεού, ώστε κανείς να μην μπορεί να πει ότι δεν άκουσε το κήρυγμά τους. «*Αυτοί έχουν την εξουσία να κλείσουν τον ουρανό, για να μην πέφτει βροχή κατά τις ημέρες της προφητείας τους. Και έχουν εξουσία πάνω στα νερά να τα μετατρέπουν σε αίμα και να χτυπήσουν τη γη με κάθε πληγή όσες φορές κι αν θελήσουν*» (11-6).

Επειδή, από πνευματική άποψη, «νερά» είναι οι βαπτισμένοι, και «γη» οι ασεβείς επειδή έχουν φρόνιμα γήινο, αυτό σημαίνει ότι οι δύο προφήτες έχουν εξουσία να τιμωρούν τόσο τους αποστάτες Χριστιανούς, όσο και τους ασεβείς, που εναντιώνονται στο κήρυγμά τους.

Ο π. Ιωήλ Γιαννακόπουλος γράφει: «Το να μην είναι δυνατόν να προσβληθούν οι μάρτυρες αυτοί από τους εχθρούς τους, σημαίνει την θαυματουργική σωτηρία τους, μέχρις ωρισμένου χρόνου, εκ των εχθρών τους (στ. 6). Και εδώ (στην περίοδο αυτή του τέλους του κόσμου που αναφέρεται η Αποκάλυψη), συνεχίζεται η θαυματουργική δύναμη των δύο αυτών μαρτύρων, ώστε όπως ο προφήτης Ηλίας, έτσι κι αυτοί να δένουν και να λύνουν τις βροχές (Γ Βασ. Ιζ-1), και όπως ο προφήτης Μωυσής (Εξ. Ζ-19) έτσι κι αυτοί να μεταβάλλουν τα ύδατα σε αίμα ή γενικά να θαυματουργούν (στ. 7). Όταν οι δύο αυτοί μάρτυρες Ηλίας και Ενώχ εκτελέσουν την αποστολή τους, **θα φονευθούν από τον Αντίχριστο, ο οποίος παρομοιάζεται με θηρίο που ανεβαίνει από την θάλασσα**».⁴²

Ο μακαριστός π. Χαράλαμπος Βασιλόπουλος παρατηρεί: «**Στους δύο μάρτυρες Mou.** Γιατί αναφέρει δύο; Διότι ο Ιουδαικός Νόμος απαιτούσε δύο μάρτυρες για να βεβαιώσουν ένα γεγονός (Δευτ. Ιθ-15)... Και επί του ιδίου θέματος ο ιερός Ευαγγελιστής υπογραμμίζει (τον λόγο του Κυρίου προς τους Ιουδαίους): «**Και στο νόμο δε τον δικό σας έχει γραφεί ότι δύο μαρτύρων η μαρτυρία είναι αληθής**» (Ιω. Η-17).⁴³ Οπωσδήποτε οι δύο προφήτες θα συνοδεύονται από πιστούς που θα έχουν ενστερνισθεί το ζήλο τους, και θα μαρτυρούν και αυτοί την αλήθεια της πίστεώς μας και το ψεύδος και την υποκρισία των λόγων του Αντιχρίστου.

Το κήρυγμα των δύο προφητών θα γίνει με τρόπο που αρμόζει στο περιεχόμενό του και στις τότε συνθήκες θλίψης των πιστών. Λέει ο π. Χαράλαμπος: «Θα είναι οι μάρτυρες περιβεβλημένοι σάκκους. **Από το εξωτερικό αυτό γνώρισμα καταλαβαίνομε ποιο θα είναι το κήρυγμά τους. Θα είναι η μετάνοια και η επιστροφή στον Χριστό. Ο σάκκος ήταν ένδυμα μετανοίας.** Τότε οι μετανοούντες κάθονταν μέσα σε λάκκο και φορούσαν σάκκο τρίχινο, όπως οι Νινευίτες... «**Και επίστευσαν οι άνδρες της Νινευή στον Θεό και εκίρυξαν νηστεία και φόρεσαν σάκκους από τους μεγάλους μέχρι τους μικρούς αυτών**» (Ιωνάς Γ-5).⁴⁴ Η ασκητική διαγωγή και η πένθιμη ενδυμασία των προφητών ταιριάζει στον καιρό του γενικού πένθους, που προκαλείται από την εμφάνιση του ανθρωποκτόνου «θηρίου» της Αποκάλυψης. Ο λόγος τους θα είναι ελεγκτικός, και θα υποχρεώνουν με θαύματα όλο τον κόσμο να στρέψει το ενδιαφέρον του προς αυτούς και να τους ακούσει. Με τη σύγχρονη τεχνολογία το κήρυγμά τους θα φτάνει σε όλη τη γη. Γι' αυτό **«στέκονται μπροστά στον Κύριο της γης»**. Επί πλέον, κατά τον Αρέθα, οι δύο αυτοί μάρτυρες βρίσκονται ενώπιον του «Κυρίου της γης», διότι **η μαρτυρία τους πραγματοποιείται πολύ κοντά στην 2α Παρουσία**, οπότε ο Κύριος και όλος ο Ουράνιος κόσμος έρχεται για την Κρίση στον περίγειο χώρο.

⁴² «Ερμηνεία της Αποκαλύψεως», σελ. 112.

⁴³ «Η Αποκάλυψις εξηγημένη», το έκτο σάλπισμα, σελ. 164.

⁴⁴ Επίσης από το βιβλίο: «Η Αποκάλυψις εξηγημένη», το έκτο σάλπισμα, σελ. 166.

Για την μαρτυρία των δύο προφητών λέει **ο Αιδέσιμος Μπηντ**: «Δείχνει ξεκάθαρα (η Αποκάλυψη), ότι όλα αυτά τα πράγματα λαμβάνουν χώρα πριν από την τελευταία δίωξη (των Χριστιανών), λέγοντας, **"όταν θα έχουν τελειώσει τη μαρτυρία τους"**. Δηλαδή, αυτό που κάνουν, μέχρι την αποκάλυψη του Θηρίου, που πρόκειται να έρθει στο προσκήνιο από τις καρδιές των ασεβών. Δεν είναι ότι δεν προσπαθούν συνέχεια με τόλμη να αντισταθούν στον εχθρό με την ίδια μαρτυρία, αλλά ότι η Εκκλησία, όπως συμπεραίνεται, θα αφεθεί άπορος του δώρου των θαυμάτων (που γίνονται δημόσια), ενώ ο αντίπαλος (Αντίχριστος) θα είναι περίλαμπρος σ' αυτά μπροστά σε όλων τα μάτια, μέσω ψευτο-θαυμάτων»... Πράγματι η εξόντωση των μαρτύρων υπό του Αντιχρίστου σημαίνει και την παύση των μεγάλων θαυμάτων που έκαναν δημόσια οι προφήτες. Οι πιστοί όμως, με ειδική πρόνοια του Θεού γι' αυτούς, θα ζουν στην κυριολεξία θαυματουργικά, χωρίς αυτό να γίνεται αντιληπτό από τους εχθρούς των.

Όταν ο Αντίχριστος φανερωθεί στον κόσμο, τότε οι άνθρωποι, με ελάχιστες εξαιρέσεις πιστών Χριστιανών, δεν θα ζουν σύμφωνα με τις εντολές του Θεού, αλλά οι ψυχές τους θα είναι άστατες σαν την θάλασσα, παρασυρόμενες από τους ανέμους των αμαρτωλών κοσμικών ιδεών που ελέγχει ο «άρχων του αέρος», δηλ. ο διάβολος. Έτσι ζώντας ο κόσμος, χωρίς διάκριση καλού και κακού, θα είναι έτοιμος να δεχθεί το πολυκέφαλο Θηρίο της ανομίας που βγαίνει από τη θάλασσα, δηλ. από **τις καρδιές των ασεβών** όπως είπε ο Μπηντ. Και αυτό σημαίνει ότι πνευματικά ο κόσμος θα είναι έτοιμος να υπακούσει σε κάθε αντίθετο και ανήθικο πρόσταγμα που φανερά πλέον θα προωθείται από τον παγκόσμιο τύραννο Αντίχριστο. Ενωρίτερα οι άνθρωποί του θα έχουν πρωθήσει την ανηθικότητα και την ασέβεια μέσω νόμων, στα περισσότερα κράτη. Στον καιρό αυτό της προετοιμασίας της οδού του Αντίχριστου, τα πονηρά πνεύματα, λόγω των αμαρτιών των ανθρώπων, απελευθερώνονται σταδιακά από την άβυσσο όπου τα έκλεισε ο Σωτήρας Χριστός όταν σαρκώθηκε στη γη.

Κύριος υπεύθυνος του κακού, στις έσχατες μέρες μας, είναι **ένας σβησμένος αστέρας**, δηλ. ένας επίσκοπος στον οποίο μόνο η εξωτερική εμφάνιση δείχνει ποια έπρεπε να είναι η αποστολή του, ο οποίος πέφτοντας από πλάνη σε πλάνη φτάνει όπως είδαμε να ανοίξει το **«φρέαρ της αβύσσου»⁴⁵** δηλ. να απελευθερώσει τα πονηρά πνεύματα, επειδή κάνει παραχωρήσεις σε θέματα πίστεως χάριν των προσδοκομένων κερδών στο υλικό πεδίο, την εποχή μάλιστα που το ενδιαφέρον όλων των οικονομικά ισχυρών κρατών στρέφεται στα **υποθαλάσσια φρέατα άντλησης πετρελαίου, που αποτελούν τα αντίστοιχα «φρέατα της αβύσσου» στο υλικό πεδίο** και προδιαγράφονται στην 5η σάλπιγγα.⁴⁶ Ο πάπας του **Βατικανού** είναι αυτός που από την άμετρη ασέβειά του κατορθώνει να ξεκλειδώσει το φρέαρ της πνευματικής αβύσσου (δηλ. της Κόλασης), αν και ο ίδιος νομίζει, από υπερηφάνεια, ότι κατέχει τα κλειδιά του... Ουρανού... Τελευταίος βγαίνει από την άβυσσο ο αρχηγός των πονηρών πνεύματων, που ονομάζεται Σατανάς για την εχθρότητά του προς τον άνθρωπο, αλλά και τον Θεό.

Αυτό το Θηρίο που βγαίνει από την άβυσσο, που ήταν δεσμευμένο από τον Χριστό και ελευθερώθηκε από την ασέβεια του πάπα, πολεμούν οι δύο προφήτες. **«Και όταν επιτελέσουν τη μαρτυρία τους, το Θηρίο που ανεβαίνει από την άβυσσο θα κάνει με αυτούς πόλεμο και θα τους νικήσει (στο υλικό πεδίο) και θα τους σκοτώσει»**. Επομένως οι δύο προφήτες πολεμούν ουσιαστικά τα ασεβή δόγματα του παπισμού που συνέθεσαν την ψευδο-πνευματικότητα με την οποία παρουσιάζεται ντυμένο το Θηρίο της αβύσσου, το οποίο όταν κατοικήσει στον Αντίχριστο, ονομάζεται πλέον **«Θηρίο που ανεβαίνει από τη θάλασσα»**, επειδή βγαίνοντας στην επιφάνεια γίνεται φανερό σε όλους: **«Και είδα από τη θάλασσα**

⁴⁵ Κεφ. Θ. Την πτωτική τροχιά του πάπα ερευνήσαμε ήδη αρκετά σε προηγούμενα τεύχη, και στο **«3 ΟΥΑΙ»**.

⁴⁶ Ο έλεγχος των φρέατων άντλησης πετρελαίου στην ανατ. Μεσόγειο είναι το υλικό αίτιο που ξεκινάει η 1η Ουαί, δηλ. η 5η σάλπιγγα, και γίνεται το κατέβασμα των Ρώσων, και αρχίζει η αναμέτρηση των υπερδυνάμεων με τις ευλογείς του πάπα, γι' αυτό ο άγιος Κοσμάς έλεγε «τον πάπα να καταράσθε γιατί αυτός θα είναι αιτία».

Θηρίο να ανεβαίνει, έχοντας δέκα κέρατα και επτά κεφάλια»... (13-1). Και ο μεν πάπας, σαν ψευδοπροφήτης, δίνει στο Θηρίο μια (ψεύδο) πνευματική κάλυψη, ενώ το ίδιο το Θηρίο - Αντίχριστος προωθείται και σαν πολιτικός ηγέτης, μέσα από εωσφορικά κέντρα εξουσίας. Πιέζει τους ανθρώπους να τον δεχθούν (για λόγους ειρήνης, ευημερίας κλπ), σαν παγκόσμιο ηγεμόνα και να σφραγισθούν από αυτόν. Καταφέρνει τελικά να λάβει την υποστήριξή τους, και να γίνει παγκόσμιος τύραννος, παρά τις προειδοποιήσεις των δύο προφητών. Γι' αυτό γράφεται ότι κατάφερε το Θηρίο - Αντίχριστος να «νικήσει» τους δύο προφήτες· και επειδή δεν διακατέχεται από κανένα αίσθημα φιλανθρωπίας, θα τους φονεύσει.

Η πνευματική κατάσταση τότε θα είναι τέτοια, που ο Ιωάννης την ιερουσαλήμ, στην οποία σταυρώθηκε ο Κύριος, ονομάζει **Σόδομα και Αίγυπτο**, δηλ. βλέπει προφητικά να ακμάζει τότε εκεί στο έπακρο **η ηθική διαφθορά και η ειδωλολατρία**. Μάλιστα χαίρονται οι διεστραμμένοι άνθρωποι όλης της γης να βλέπουν τους προφήτες, μέσα από τα σύγχρονα μέσα ενημέρωσης, να κείτονται νεκροί. Γι' αυτό δεν επιτρέπουν την ταφή τους: **«Και το πτώμα τους θα κείτεται στην πλατεία της πόλης της μεγάλης, που καλείται πνευματικά Σόδομα και Αίγυπτος, όπου και ο Κύριος τους σταυρώθηκε. Και βλέπουν (οι άνθρωποι) από τους λαούς και φυλές και γλώσσες και έθνη το πτώμα τους τρεισήμισι ημέρες, και δεν θα αφήνουν τα πτώματά τους να τεθούν σε μνήμα».** (11, 8-9).

«Για να βρίσκεται λοιπόν σε αντίθεση το θαύμα της ζωοποίησης των μαρτύρων αυτών προς την ψευδή ζωοποίηση της εικόνας του Θηρίου από τον ψευδοπροφήτη (κεφ. 13), πρέπει τα θαύματα των αληθινών αυτών μαρτύρων και η ζωοποίησή τους να είναι πραγματικά ορατά θαύματα» λέει ο π. Ιωήλ.⁴⁷

Για το διάστημα διακυβέρνησης του Αντιχρίστου ο **Θεοδώρητος Κύρου** λέει ότι ο θείος άγγελος που στάλθηκε στον Δανιήλ, είπε ότι θα είναι 3,5 χρόνια, και για την ακρίβεια 1290 ημέρες: **«Από τον καιρό που θα αλλάξει ο ενδελεχισμός δηλ. η καθημερινή λατρεία του Θεού, και θα δοθεί το βδέλυγμα της ερήμωσης, ημέρες χίλιες διακόσιες εννενήντα»**. Διότι όταν είδε ότι λέγοντας «**σε καιρό, και καιρούς, και μισό καιρό**» ο μακάριος Δανιήλ δεν κατάλαβε, (ο άγγελος) έκανε φανερό σ' αυτόν εκείνο που αγνοούσε, αναλύοντας το χρόνο σε ημέρες. Στα άλλα δε και έτσι τα πράγματα τα άφησε ασαφή. **Βδέλυγμα δε ερήμωσης αυτόν καλεί τον Αντίχριστο**· αλλαγή δε του ενδελεχισμού την τάξη της εκκλησιαστικής λειτουργίας, διακοπτόμενη και (τελικά) παυόμενη από την μανία και λύσσα εκείνου. Σ' αυτά συμπληρώνει ο θείος άγγελος: **«μακάριος είναι εκείνος που θα υπομείνει και θα φθάσει σε ημέρες χίλιες τριακόσιες τριάντα πέντε (1335)»...** Και από αυτά (τα λόγια) μπορούμε να καταλάβομε ακριβώς, ότι **κανένα απ' αυτά δεν ταιριάζει στον Αντίοχο**. Διότι σε εκείνον μεν είπε δύο χιλιάδες τριακόσιες ημέρες, **στον δε Αντίχριστο ότι η συμφορά θα κρατήσει χίλιες διακόσιες εννενήντα (ημέρες)**. Ωστε και η διαφορά του χρόνου να μαρτυράει την διαφορά των προσώπων και των γεγονότων». ⁴⁸

⁴⁷ «Ερμηνεία της Αποκαλύψεως», υπό του π. Ιωήλ, σελ. 114, με προσαρμογή του εδαφίου στη δημοτική υπό ΛΜΔ. Η ζωοποίηση της εικόνας του Θηρίου, δηλ. του Αντιχρίστου, δεν είναι ανάγκη να περιλαμβάνει, όπως λέει ο π. Ιωήλ, και αγάλματα άλλων ψευτοθεών.

⁴⁸ «Τὸν δὲ μακάριον Δανιὴλ ἄγιον ὄντα, καὶ εῦνουν τοῦ Δεσπότου θεράποντα, ὁ θεῖος ἄγγελος διδάσκει τῆς τοῦ Αντιχρίστου τυραννίδος τὸν χρόνον, καὶ φησὶν· Ια'. **«Ἄπὸ καιροῦ παραλλάξεως τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, καὶ δοθῆναι βδέλυγμα ἔρημώσεως, ήμέραι χίλιαι διακόσιαι ἐννενήκοντα»**. Έπειδὴ γὰρ εἰρηκὼς «εἰς καιρὸν, καὶ καιροὺς, καὶ ἡμίσυν καιροῦ»· Εἶδε μὴ νενοηκότα τὸν μακάριον Δανιὴλ, ἀναλύσας εἰς ήμέρας τὸν χρόνον, δῆλον αὐτῷ τὸ ἀγνοούμενον πεποίηκε, τοῖς δὲ ἄλλοις καὶ οὕτως ἀσαφῇ τὸν λόγον κατέλιπε. Βδέλυγμα δὲ ἔρημώσεως αὐτὸν καλεῖ τὸν Αντίχριστον· ἐναλλαγὴν δὲ τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, τῆς ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας τὴν τάξιν, ὑπὸ τῆς ἐκείνου μανίας καὶ λύττης σκεδαννυμένην τε καὶ πανομένην. Τούτοις ἐπιφέρει ὁ θεῖος ἄγγελος· ιβ'. **«Μακάριος ὁ ὑπομένων, καὶ φθάσας εἰς ήμέρας χιλίας τριακοσίας τριάκοντα πέντε»...** Καὶ ἐντεῦθεν δὲ ἔστι μαθεῖν ἀκριβῶς, ὡς οὐδὲν τούτων ἀρμόττει τῷ Αντιόχῳ. Ἐπ' ἐκείνου μὲν γὰρ **δισχιλίας τριακοσίας ήμέρας ἔφη**, ἐπὶ δὲ τοῦ Αντιχρίστου χιλίας διακοσίας ἐννενήκοντα κρατήσειν τὴν συμφοράν· ὥστε καὶ τοῦ χρόνου τὴν διαφορὰν μαρτυρεῖν τῇ τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων διαφορᾶ». (Ερμηνεία στον Δανιὴλ. PG 81, σ. 1540).

Όμως ο Αντίοχος ο Επιφανής υπήρξε τύπος του Αντιχρίστου, και ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος θεωρεί ότι ταιριάζει σ' αυτόν, στο κρισιμότερο διάστημα, η αναφορά των χιλίων διακοσίων ενενήντα (1290) ημερών: «**επειδή λοιπόν κατέλυσε αυτή την τάξη, και την άλλαξε, λέει ο ἄγγελος ότι από του καιρού της αλλαγῆς του ενδελεχισμού, δηλ. από την κατάλυση της θυσίας αυτής (στο ναό του Σολομώντος), ημέρες χίλιες διακόσιες εννενήντα, το οποίο είναι τρία και μισό χρόνια, και λίγο περισσότερο... Ενδελεχισμό λέγοντας τις συνεχείς θυσίες τις καθημερινές· και θα δώσουν σ' αυτόν (τον ναό) βδέλυγμα, και αυτούς που παρανομούν στην Διαθήκη (του Θεού) δηλ. τους παραβάτες από τους Ιουδαίους θα απομακρύνουν (από την ορθή πίστη) με ολίσθημα, και θα τους λάβουν μαζί τους και θα τους μετατρέψουν (σε ειδωλολάτρες), και ο λαός που γνωρίζει τον Θεό του (οι ευσεβείς) θα υπερισχύσουν· αναφέρεται στα γεγονότα του καιρού των Μακκαβαίων, τα σχετικά με τον Ιούδα, και τον Σίμωνα και τον Ιωάννη...».⁴⁹**

Τα γεγονότα της εποχής του Αντιχρίστου δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μοιάζουν με αυτά των χρόνων του Αντίοχου. Όμως έχει σημασία αν η αναφορά των 1290 ημερών έχει ειπωθεί κυρίως για την εποχή του Αντιχρίστου ή όχι. Αν πρώτιστα η αναφορά των 1290 ημερών γίνεται για τον Αντίοχο, τότε μπορεί να μην αφορά και την περίοδο του Αντιχρίστου, αλλά να μεταφέρει για τότε μόνο κάποιο νόημα που συνυπάρχει μέσα στη φράση αυτή των «1290 ημερών».

Ο Ιουδαίος ιστορικός Ιώσηπος, εξετάζει όπως και ο Χρυσόστομος τα προφητευόμενα από τον Δανιήλ με τη σειρά τους. Γι' αυτό ο άγιος, συνεχίζοντας, επισημαίνει: «**Οτι μεν λοιπόν οι τρεις αιχμαλωσίες προειπώθηκαν, η μεν (πρώτη) που κράτησε τετρακόσια χρόνια, η δε (δεύτερη) εβδομήντα, η δε (τρίτη) τρία και μισό (χρόνια) αυτό αρκετά από εκεί (την Γραφή) μας αποδείχθηκε. Ας ἐλθομε λοιπόν να πούμε και για την τρέχουσα. Ότι και περί αυτής προείπε ο προφήτης, αυτόν τον ίδιο μάρτυρα πάλι θα παραθέσω τον Ιώσηπο, τον φρονούντα ότι και εκείνοι (οι Ιουδαίοι). Διότι μόλις είπε εκείνα, άκουσε τι λέει μετά: "Κατά τον αυτό τρόπο ο Δανιήλ και περί της ηγεμονίας των Ρωμαίων ἔγραψε, και ότι από αυτούς θα καταληφθούν τα Ιεροσόλυμα, και ο ναός θα ερημωθεί."** Εσύ δε παρατήρησε, ότι αν και Ιουδαίος ήταν ο άνδρας που τα ἔγραψε αυτά, όμως δεν ανεχόταν να ακολουθήσει την δική σας (των Ιουδαίων που δεν εμπιστεύονται τις Γραφές) φιλόνεικη στάση. Διότι ειπών ότι θα καταληφθούν τα Ιεροσόλυμα δεν ετόλμησε να προσθέσει και να πει ότι θα ξαναγίνουν πάλι (ιερή πόλη των Ιουδαίων, όπως πριν), ούτε χρόνο ἔγραψε (γι' αυτό) καθορισμένο. Άλλα επειδή αντελήφθη ότι ο προφήτης δεν όρισε χρόνο (λατρευτικής αποκατάστασης των Ιουδαίων), αν και πιο πάνω είπε για την νίκη του Αντίοχου και για την ερήμωση, και τις ημέρες και τα χρόνια, όσα επρόκειτο να διαρκέσει η αιχμαλωσία, για την αντίστοιχη των Ρωμαίων τίποτα δεν είπε παρόμοιο. Άλλα ότι μεν θα ερημωθούν τα Ιεροσόλυμα και ο ναός, το ἔγραψε (ο Ιώσηπος), ότι όμως κάποτε θα σταματήσει η ερήμωση, δεν πρόσθεσε, διότι ούτε τον προφήτη είδε να το προσθέτει»...⁵⁰ Επίσης:

⁴⁹ «Ἐπεὶ οὖν ἐλθὼν ὁ Αντίοχος τοῦτο τὸ ἔθος κατέλυσε, καὶ περιήλλαξεν αὐτὸν, φησὶν ὁ ἄγγελος, ότι ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς ἀλλάξεως τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, τούτους, ἀπὸ τῆς καταλύσεως τῆς θυσίας ταῦτης, ημέραι χίλιαι διακόσιαι ἐνενήκοντα, ὥπερ ἐστὶν ἔτη τρία καὶ ἡμίσυ καὶ μικρόν τι πρός... ἐνδελεχισμὸν λέγων τὰς συνεχεῖς θυσίας τὰς καθημερινάς· καὶ δώσουσιν εἰς αὐτὸν βδέλυγμα, καὶ τὸν ἀνομοῦντας διαθήκην, τούτους τοὺς παραβαίνοντας τῶν Ιουδαίων, ἀπάζοντιν ἐν ὄλισθήμασι, καὶ μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι, καὶ μετασήσουσι, καὶ ὁ λαὸς ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν αὐτὸν κατισχύσουσι· τὰ ἐπὶ τῶν Μακκαβαίων λέγει, τὰ ἐπὶ Ιούδα καὶ Σίμωνος καὶ Ιωάννου»... (Κατά Ιουδαίων ομιλίες 1-8, τ. 48, σ. 894, 895)

⁵⁰ «Οτι μὲν οὖν αἱ τρεῖς προανηγορεύθησαν αἰχμαλωσίαι, ή μὲν τετρακόσια ἔτη ἔχουσα, ή δὲ ἐβδομήκοντα, ή δὲ τρία καὶ ἡμίσυ, τοῦτο ίκανῶς ἐντεῦθεν ήμιν ἀποδέδεικται. Φέρε δὴ λοιπὸν καὶ περὶ ταύτης εἰπωμεν. Ότι γάρ καὶ περὶ ταύτης προανεφώνησεν ὁ προφήτης, αὐτὸν τοῦτον πάλιν παρέξομαι μάρτυρα τὸν Ιώσηπον, τὸν τὰ ἐκείνων φρονοῦντα. Ἐπειδὴ γάρ εἶπεν ἐκείνα, ἀκούσοντα τί φησι μετὰ ταῦτα· Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον Δανιήλ καὶ περὶ τῆς Ρωμαίων ηγεμονίας ἀνέγραψε, καὶ ότι ὑπ' αὐτῶν αἰρεθήσεται τὰ Ιεροσόλυμα, καὶ ὁ ναὸς ἐρημωθήσεται. Σὺ δέ μοι σκόπει, ως εἰ καὶ Ιουδαῖος ἦν ὁ ἀνὴρ ὁ ταῦτα γράψας, ἀλλ' οὖν οὐκ ἡνέσχετο τὴν ὑμετέραν ζηλῶσαι φιλονεικίαν. Εἰπὼν γάρ ὅτι αἰρεθήσεται τὰ Ιεροσόλυμα, οὐκ ἐτόλμησε προσθεῖναι καὶ εἰπεῖν, ότι ἀναστήσεται πάλιν, οὐδὲ

«Και πάλι, μιλώντας (ο Δανιήλ) για την αιχμαλωσία αυτή, λέει: "Θα σταματήσει το θυμίαμα και η σπονδή"· και επί πλέον όλων αυτών στο ιερό (θα στηθεί) βδέλυγμα της ερήμωσης, και μέχρι του καιρού της Συντελείας, τέλεια θα είναι η ερήμωση. Όταν δε ακούσεις ω *Iουδαίες*, Συντέλεια, τι λοιπόν άλλο προσδοκάς;

Και "επί τούτοις" (δηλ. επί πλέον όλων αυτών). Τι όμως σημαίνει "επί πλέον όλων αυτών"; Αυτό (σημαίνει) πλέον όλων όσων ειπώθηκαν, της παύσης της θυσίας και της σπονδής, άλλο κακό μεγαλύτερο θα γίνει. Ποιο λοιπόν είναι αυτό; "Στο ιερό (θα στηθεί) βδέλυγμα της ερήμωσης." *Ιερό ονομάζει τον Ναό* (των *Iουδαίων* στην *Ιερουσαλήμ*), βδέλυγμα δε ερήμωσης τον ανδριάντα τον οποίο έστησε μέσα στον ναό, αυτός που κατέλαβε την πόλη. **Και μέχρι την Συντέλεια, λέει, ερήμωση.** Γι' αυτό ο Χριστός, που ήρθε κατά σάρκα μετά τον Αντίοχο τον Επιφανή, προλέγοντας την μελλοντική να γίνει αιχμαλωσία, και υποδεικνύοντας ότι γι' αυτή προφήτευσε ο Δανιήλ, λέει: "Όταν δείτε το βδέλυγμα της ερήμωσης, το οποίο είπε ο Δανιήλ ο προφήτης να στέκεται σε τόπο άγιο· όποιος το διαβάζει ας το εννοήσει". Επειδή λοιπόν κάθε είδωλο και κάθε αποτύπωση ανθρώπου ονομαζόταν από τους *Iουδαίους* "βδέλυγμα", φανερώνοντας αινιγματικά εκείνο τον ανδριάντα, προείπε μαζί και το πότε και από ποιον θα γίνει εκείνη η αιχμαλωσία. Το ότι δε αυτά ειπώθηκαν περί των *Ρωμαίων*, και ο Ιώσηπος, όπως αποδείξαμε προηγουμένως, το έχει πει». ⁵¹

Ο **άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων**, λαμβάνοντας υπόψιν την προφητεία του Δανιήλ, αφήνει ανοικτό το θέμα της διάρκειας της τυραννίας του Αντιχρίστου σε ημέρες, λέγοντας ότι γνωρίζομε πως αυτή θα διαρκέσει τρία και μισό χρόνια, και ότι πιθανόν (τάχα) θα είναι, όπως το εξέλαβαν μερικοί (ερμηνεύοντας την προφητεία), **1290 ημέρες**: «**Διότι θα είναι τότε θλίψη μεγάλη, τέτοια που δεν έχει γίνει από την αρχή (της δημιουργίας) του κόσμου έως τώρα, ούτε πρόκειται να γίνει (πάλι).** Αλλά στον Θεό οφείλομε τη χάρη, που έχει περικόψει το μέγεθος της θλίψης σε διάρκεια λίγων ημερών, διότι λέει: **Για τους εκλεκτούς θα κολοβωθούν οι ημέρες εκείνες. Βασιλεύει δε ο Αντίχριστος τρία και μισό έτη μόνο. Δεν το λέμε από βιβλία απόκρυφα, αλλά από τον Δανιήλ, που λέει:** "και θα δοθεί στα χέρια του (η εξουσία) μέχρι καιρού και καιρών και μισού καιρού". Καιρός μεν είναι ο ένας χρόνος, κατά τον οποίο θα ισχυροποιηθεί η παρουσία του, καιροί δε τα υπόλοιπα δύο έτη της παράνομης (σε σχέση με το νόμο του Θεού) εξουσίας του, που συμπληρώνουν μαζί τρία χρόνια, και μισός καιρός που είναι ένα εξάμηνο. Και πάλι σε άλλο σημείο το ίδιο λέει ο Δανιήλ: "Και ορκίσθηκε στον Ζώντα αιωνίως (Θεό), ότι σε καιρό και καιρούς και μισό καιρό". **Σ' αυτό δε, ίσως, μερικοί να εξέλαβαν (ερμηνεύοντας την προφητεία), και το ακόλουθο: "Ημέρες 1290", και "μακάριος ο υπομένων και φθάσας στις χίλιες τριακόσιες τριάντα πέντε (1335) ημέρες".** **Γι' αυτό πρέπει να κρυβόμαστε και να φεύγομε. Διότι ίσως δεν θα έχομε τελειώσει την**

χρόνον γράψαι διωρισμένον· άλλ' επειδή συνεῖδε τὸν προφήτην οὐχ ὄρισαντα χρόνον, **καίτοι ἀνωτέρῳ εἰπὼν ἐπὶ τῆς Αντίοχου νίκης καὶ τῆς ἐρημώσεως καὶ ἡμέρας καὶ ἔτη, ὅσα ἔμελλεν ἡ αἰχμαλωσία κρατεῖν, ἐπὶ τῆς Ρωμαίων μὲν οὐδὲν τοιοῦτον εἶπεν· ἀλλ' ὅτι μὲν ἐρημωθήσεται τὰ Ιεροσόλυμα καὶ ὁ ναὸς, ἔγραψεν, ὅτι δὲ στήσεται που τὰ τῆς ἐρημώσεως, οὐκ ἔτι προσέθηκεν, ἐπεὶ μηδὲ τὸν προφήτην εἶδε τοῦτο προσθέντα.** (Κατά *Iουδαίων* ομ. 1-8, τ. 48, σ. 897)

⁵¹ «Και πάλιν λέγων τὴν αἰχμαλωσίαν ταύτην φησίν· Άρθησεται θυμίαμα καὶ σπονδή· καὶ ἐπὶ τούτοις ἐπὶ τὸ ιερὸν βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, καὶ ἔως συντελείας καιροῦ συντέλεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν. Όταν δὲ ἀκούσῃς, ὃ Ιουδαῖες, συντέλειαν, τί λοιπὸν ἔτερον προσδοκᾶς; Καὶ ἐπὶ τούτοις. Τί δέ ἐστιν, Ἐπὶ τούτοις; Τουτέστι, πρὸς τούτοις τοῖς εἰρημένοις, τῇ τῆς θυσίας ἀναιρέσει καὶ τῇ σπονδῆς, ἔτερον ἔσται τι μεῖζον κακόν. Ποῖον δὴ τοῦτο; Ἐπὶ τὸ ιερὸν βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως· ιερὸν τὸν ναὸν καλῶν, βδέλυγμα δὲ ἐρημώσεως τὸν ἀνδριάντα, ὃν ἔστησεν ὁ τὴν πόλιν καθελὼν ἔνδον ἐν τῷ ναῷ. Καὶ ἔως συντελείας, φησὶν, ἐρήμωσις. Διὰ τοῦτο φησὶν ὁ Χριστὸς, μετὰ Αντίοχον τὸν Ἐπιφανῆ παραγενόμενος τὸ κατὰ σάρκα, καὶ προαναφωνῶν τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι αἰχμαλωσίαν, καὶ δεικνὺς ὅτι περὶ αὐτῆς ὁ Δανιήλ προεφήτευσε, φησὶν· Όταν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, ὃ εἶπε Δανιήλ ὁ προφήτης, ἔστως ἐν τόπῳ ἀγίῳ· ὃ ἀναγινώσκων νοείτω. Ἐπειδὴ γὰρ ἂπαν εἰδωλον, καὶ πᾶν τύπωμα ἀνθρώπου παρὰ τοῖς Ιουδαίοις βδέλυγμα ἐκαλεῖτο, αἰνιγματωδῶς ἐμφαίνων τὸν ἀνδριάντα ἐκεῖνον, ὁμοῦ καὶ πότε καὶ ὑπὸ τίνος ἡ αἰχμαλωσία ἔσται, προανεφώνησεν. Ότι δὲ περὶ Ρωμαίων ταῦτα εἴρηται, καὶ ὁ Ιώσηπος, καθάπερ ἐμπροσθεν ἀπεδείξαμεν εἰρηκεν». (Αγίου Ιω. του Χρυσοστόμου ομ. 1-8, κατά *Iουδαίων* τ. 48, σ. 899)

φυγή από πόλη σε πόλη του Ισραήλ, μέχρι να έρθει ο Υιός του ανθρώπου».⁵²

Ο άγιος ιερομάρτυς Ιππόλυτος λέει, στον λόγο του για την Συντέλεια του κόσμου, περί Αντιχρίστου: «Ἐπειτα, ὅταν (ο Αντίχριστος) ανυψώνεται στη βασιλεία του, θα παραταχθεί σε πόλεμο και τρεις βασιλεῖς μεγάλους θα πατάξει με θυμό· των Αιγυπτίων, Λιβύων και Αιθιόπων. (Δηλ. Νοτιο-Δυτικής Ασίας και Αφρικής). Και κατόπιν θα φτιάξει τον ναό των Ιεροσολύμων και θα τον ανεγείρει γρήγορα και θα τον αποδώσει στους Ιουδαίους. **Μετά θα υψωθεί στην καρδιά του πάνω απ' όλους τους ανθρώπους, αλλά και εναντίον του Θεού θα λαλήσει βλάσφημα (λόγια), νομίζοντας ο άθλιος ότι στο εξής θα είναι αιώνιος βασιλιάς πάνω στη γη, μη γνωρίζοντας ο ταλαίπωρος ότι η βασιλεία του καταργείται γρήγορα και θα λάβει ταχέως το ετοιμασμένο πυρ γι' αυτόν και για όσους πείθονται σ' αυτόν και δουλεύουν σ' αυτόν.** Διότι όταν ο Δανιήλ είπε: «Ἐβδομάδα μία θα θέσω την Διαθήκη Μου», **τα επτά έτη δήλωσε· το μισό της εβδομάδας για να κηρύξουν οι προφήτες και το μισό της εβδομάδας, ήτοι τα τρία και μισό (3,5) έτη, για να βασιλεύσει ο Αντίχριστος πάνω στη γη.** Και μετά αυτό (το διάστημα) θα παύσει η βασιλεία του και η δόξα».⁵³

Σε άλλο λόγο του **ο άγιος Ιππόλυτος διακρίνει δύο βδελύγματα**. Το ένα ονομάζει «**αφανισμού**» και το άλλο της «**ερήμωσης**»: «Δύο λοιπόν βδελύγματα προείπε ο Δανιήλ· ένα μεν του αφανισμού, ένα δε (άλλο) της ερήμωσης. **Ποιο είναι του αφανισμού παρά εκείνο που έστησε εκεί (στην Ιουδαία) στον καιρό του ο Αντίοχος; Και ποιο της ερήμωσης παρά το καθολικό (προς όλους), όταν θα έρθει ο Αντίχριστος;** Όπως λέει ο Δανιήλ: «και αυτός θα σταθεί (στην εξουσία) για να απωλέσει πολλούς, και τη γη θα διαμοιράσει με δώρα και θα βάλει χώμα σ' αυτήν, και η γη της Αιγύπτου δεν θα γλυτώσει, και αυτοί θα σωθούν από το χέρι του: οι Εδώμ και Μωάβ, και η ηγεσία των υιών Αμμών». Διότι αυτοί είναι οι συμμαχούντες με αυτόν για την συγγένεια (προς τον Αντίχριστο) και αυτοί πρώτοι τον αναγορεύουν σε βασιλιά τους»⁵⁴...

Και για το χρονικό διάστημα της εξουσίας του Αντιχρίστου λέει στη συνέχεια της ερμηνείας του στον προφήτη Δανιήλ, **ο ιερομάρτυς Ιππόλυτος: «Αυτός λοιπόν όταν αναγορευθεί βασιλιάς απ' αυτούς (τους λαούς) και δοξασθεί από όλους, και γίνει**

52 «Ἐσται γάρ τότε θλίψις μεγάλη, οὕα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἔως τοῦ νῦν, οὐδὲ οὐ μὴ γένηται. ἀλλὰ τῷ Θεῷ χάρις τῷ τὸ μέγεθος τῆς θλίψεως εἰς ὀλίγας ἡμέρας περιγράψαντι. λέγει γάρ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κοιλοβιθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. βασιλεύει δὲ ὁ Ἀντίχριστος τρία καὶ ἥμισυ ἔτη μόνα. οὐκέτι ἀποκρύφων λέγομεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ Δανιήλ. φησὶ γάρ· καὶ δοθήσεται ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἔως καιροῦ καὶ καιρῶν καὶ ἥμισυ καιροῦ. καιρὸς μὲν ὁ εἰς ἐνιαυτός, ἐν ᾧ τέως αὐξεῖ ἡ παρουσία αὐτοῦ, καιροὶ δὲ τὰ ἐπίλοιπα δύο ἔτη τῆς παρανομίας εἰς τρία ὄμοιν συναριθμούμενα, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ καιροῦ ἡ ἔξαμπλης. Καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ τὸ αὐτό φησιν ὁ Δανιήλ· καὶ ὅμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι εἰς καιρὸν καὶ καιρὸν καὶ ἥμισυ καιροῦ. τάχα δέ τινες εἰς τοῦτο ἐξέλαβον καὶ τὸ ἔχης· ἡμέραι χίλιαι διακόσιαι ἐνενήκοντα, καὶ τὸ μακάριος ὁ ὑπομένων καὶ φθάσας εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριάκοντα πέντε. διὰ τοῦτο δεῖ παρακαλύπτεσθαι καὶ φεύγειν. ίσως γάρ οὐ μὴ τελέσωμεν τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραήλ, ἔως ἂν ἔλθῃ ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου». Αγίου Κυρίλλου Ιεροσολύμων Κατήχηση 15η, κεφ. 16ο.

53 «...Ἐπειτα ἀνυψούμενος εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν παρατάξει πόλεμον καὶ τρεῖς βασιλεῖς μεγάλους πατάξει ἐν θυμῷ, Αἰγυπτίων, Λιβύων καὶ Αἰθιόπων. καὶ μετὰ ταῦτα ποιήσει τὸν ναὸν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τάχει καὶ ἀποδώσει αὐτὸν τοῖς Ἰουδαίοις. εἴτα ὑψωθήσεται τῇ καρδίᾳ κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ θεοῦ βλάσφημα λαλήσει, δοκῶν ὁ δόλιος ὅτι τὸ λοιπὸν βασιλεύεις ἐστιν ἐπὶ τῆς γῆς ἔως τοῦ αἰῶνος, μὴ γινώσκων ὁ ταλαίπωρος ὅτι ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐν τάχει καταργεῖται καὶ ἀπολήψεται τὸ ἡτοιμασμένον πῦρ αὐτῷ ἐν τάχει σὺν πᾶσι τοῖς πειθομένοις αὐτῷ καὶ δουλεύσασιν αὐτῷ. τοῦ γάρ Δανιήλ εἰπόντος «ἐβδομάδα μίαν θήσομαι τὴν διαθήκην μου» τὰ ἐπτὰ ἔτη ἐδήλωσεν, τὸ ἥμισυ τῆς ἐβδομάδος τοῦ κηρυχέαι τοὺς προφήτας καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἐβδομάδος ἥγουν τὰ τρία ἥμισυ ἔτη βασιλεύσει ὁ ἀντίχριστος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ μετὰ τοῦτο ἀρθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα». Λόγος περί της Συντελείας του κόσμου.

54 «Δύο οὖν βδελύγματα προείρηκεν Δανιήλ, ἐν μὲν ἀφανισμοῦ, ἐν δὲ ἐρημώσεως. Τί τὸ τοῦ ἀφανισμοῦ ἄλλ' ἡ ὅ εστησεν ἐκεῖ κατὰ τὸν καιρὸν ὁ Αντίοχος; καὶ τί τὸ τῆς ἐρημώσεως ἄλλ' ἡ τὸ καθ' ὅλου, ως παρέσται ὁ ἀντίχριστος; Ως λέγει Δανιήλ· καὶ αὐτὸς ἐπὶ ἀπωλείᾳ πολλῶν στήσεται, «καὶ γῆν διελεῖ ἐν δώροις» καὶ βαλεῖ εἰς αὐτὴν χῶμα, «καὶ γῆ Αἰγύπτου οὐκέτι εἰς σωτηρίαν», «καὶ οὗτοι σωθήσονται ἐκ χειρὸς αὐτοῦ Ἐδὼν καὶ Μωάβ καὶ ἀρχὴ νιῶν Αμμών». Οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ συνερχόμενοι αὐτῷ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ βασιλέα αὐτὸν πρῶτοι ἀναγορεύοντες». Αγίου Ιππολύτου, ερμηνεία στον προφήτη Δανιήλ (Βιβ.4ο, κεφ. 54ο).

βδέλυγμα της ερήμωσης για τον κόσμο, θα κρατηθεί στην εξουσία χίλιες διακόσιες ενενήντα ημέρες· όπως λέει και ο Δανιήλ: "Και θα δώσουν βδέλυγμα ερήμωσης (για) χίλιες διακόσιες ενενήντα (1290) ημέρες· μακάριος είναι αυτός που θα υπομείνει και φθάσει σε χίλιες τριακόσιες τριάντα πέντε (1335) ημέρες". Διότι όταν έλθει το βδέλυγμα (δηλ. ο Αντίχριστος) και πολεμάει τους Χριστιανούς, όποιος θα ξεπεράσει τις ημέρες της τυραννίας του και φθάσει σε (επί πλέον) σαράντα πέντε (45) ημέρες κοντά στη πεντηκοστή (50ή) των ημερών, έφθασε στην βασιλεία των Ουρανών. Διότι φθάνει ο Αντίχριστος μέσα στο διάστημα των 50 ημερών (προ της 2ας Παρουσίας) σαν να επρόκειτο να κληρονομήσει την βασιλεία μαζί με τον Χριστό. Γι' αυτό ο Ησαΐας λέει: **"Ας εκδιωχθεί ο ασεβής, για να μην δει την δόξα του Κυρίου"**. Και ο Παύλος στην προς τους Θεσσαλονικείς επιστολή λέει: "...τον οποίο ο Κύριος θα φονεύσει με το φύσημα του στόματός Του, και θα καταργήσει με την φανέρωσή Του στην (2α) Παρουσία", την δε βασιλεία οι άγιοι μέλλουν να κληρονομήσουν μαζί με τον Χριστό».⁵⁵

Πρέπει πρώτα να επισημανθεί, από τα λόγια του αποστόλου Παύλου και των Πατέρων, ότι ο **Αντίχριστος καταργείται από τον Χριστό κατά την Δευτέρα Παρουσία Του**. Δεν υπήρξε ποτέ διάστημα κοσμικής βασιλείας του Χριστού πάνω στη Γη, ούτε θα υπάρξει μετά τον Αντίχριστο, όπως λένε κάποιοι, που για το λόγο αυτό επιθυμούν να έρθει ο Αντίχριστος ...για να ακολουθήσει η δήθεν βασιλεία του Χριστού ως κοσμικού ἀρχοντος στη γη! Αντίθετα ο Δανιήλ λέει, όπως και η Αποκάλυψη, ότι μετά τον Αντίχριστο και τον πόλεμό του εναντίον των Χριστιανών, ακολουθεί η οριστική Κρίση της 2ας Παρουσίας: «Κοίταζα, και το κέρατο εκείνο (ο Αντίχριστος) **έκανε πόλεμο με τους αγίους, και υπερίσχυσε προς αυτούς, έως ότου ήλθε ο Παλαιός των ημερών** (δηλ. η ώρα της Κρίσης από τον προαιώνιο Θεό), και το κρίμα (δηλ. το ρόλο του δικαστή) **έδωσε στους αγίους του Υψίστου...**» (Δαν. Ζ 21-22). Γι' αυτό και ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος τονίζει: **«Δεν τον διαδέχεται (τον Αντίχριστο) πλέον άλλη βασιλεία, αλλά αυτός ο Θεός την καταλύει».**⁵⁶

Μετά την «**μεγάλη θλίψη**» (Ματθ. Κδ-21) των ημερών του Αντιχρίστου, θα συμβούν φοβερά ουράνια φαινόμενα και θα εμφανισθεί στον ουρανό ο Σταυρός του Χριστού, πριν να έλθει ο Κριτής. Επομένως υπολείπονται κάποιες ημέρες ως την Κρίση: **«Αμέσως δε μετά την θλίψη των ημερών εκείνων ο ήλιος θα σκοτισθεί και η σελήνη δεν θα δώσει το φως της, και οι αστέρες θα πέσουν από τον ουρανό και οι δυνάμεις των ουρανών θα σαλευθούν. Και τότε θα φανεί το σημείο του Υιού του ανθρώπου (δηλ. ο Τίμιος Σταυρός) στον ουρανό, και τότε θα κλάψουν με κοπετό (δηλ. έντονα), όλες οι φυλές της γης και θα δουν τον Υιό του ανθρώπου (Ιησού Χριστό) να έρχεται πάνω σε νεφέλες του ουρανού, με δύναμη και δόξα πολύ»...**⁵⁷

⁵⁵ «Οὗτος ύπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς καὶ ὑπὸ πάντων δοξασθεὶς καὶ βδέλυγμα ἐρημώσεως τῷ κόσμῳ γενηθεὶς, κρατήσει ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐνενήκοντα· ώς καὶ Δανιὴλ λέγει· «Καὶ δώσουσιν βδέλυγμα ἐρημώσεως ἡμέραι χιλιαὶ διακόσιαι ἐνενήκοντα· μακάριος ὁ ὑπομείνας καὶ φθάσας εἰς ἡμέρας χιλιας τριακοσίας τριάκοντα πέντε». Τοῦ γὰρ βδελύγματος παραγενομένου καὶ πολεμοῦντος τοὺς ἄγιους, ὃς ἂν ὑπερβῇ τὰς ἡμέρας αὐτοῦ καὶ ἐγγίσῃ εἰς ἡμέρας τεσσαράκοντα πέντε ἔτερας ἐγγιζούσης πεντηκοστῆς, ἔφθασεν εἰς βασιλείαν οὐρανῶν. Ἐρχεται γάρ ὁ ἀντίχριστος εἰς μέρος πεντηκοστῆς ως τὴν βασιλείαν ἄμα Χριστῷ κληρονομεῖν μέλλων. Καὶ διὰ τοῦτο Ἡσαΐας λέγει: «Ἄρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν κυρίου». Καὶ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Θεσσαλονικεῖς φησιν: «὾ν ὁ κύριος Ἰησοῦς ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ», τὴν δὲ βασιλείαν οἱ ἄγιοι ἄμα Χριστῷ κληρονομεῖν μέλλουσιν. (Βιβ.4ο, κεφ. 55ο).

⁵⁶ «Οὐκέτι βασιλεία διαδέχεται τοῦτον, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Θεός καταλύει». (Χρυσόστομος, Ερμηνεία στον Δανιήλ τ.56, σ. 230).

⁵⁷ «Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ημερῶν ἐκείνων, ὁ ήλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὅψονται τὸν νιὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς (Ματθ. Κδ, 29). **Καὶ από τὸν Λουκᾶ:** «Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἀστροῖς, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἥχοιςης θαλάσσης καὶ σάλουν, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται».

Το διάστημα ανάμεσα στον θάνατο του Αντιχρίστου και την 2α Παρουσία μπορεί να είναι 45 ημέρες, εφ' όσον όμως και το διάστημα των 1290 ημερών μπορεί, εκτός από τον Αντίοχο, να αναφέρεται και στον ακριβή αριθμό των ημερών της τυραννίας του Αντιχρίστου. Είδαμε ότι ο Θεοδώρητος Κύρου είναι αυτής της άποψης, ενώ ο άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων το θεωρεί απλώς πιθανό. Ο άγιος Ιππόλιτος δέχεται σαν «βδέλυγμα» τον Αντίχριστο, θεωρώντας ότι αυτός εκπροσωπεί την «ερήμωση», οπότε 1290 ημερών είναι η διάρκεια της τυραννίας του. Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος δεν διαφωνεί ότι ο Αντίχριστος είναι «βδέλυγμα», όχι όμως και το μοναδικό. Επί πλέον αποδεικνύει ότι η τελική «ερήμωση», της εγκατάλειψης από τον Θεό των Ιουδαίων, ξεκινάει πολύ πριν⁵⁸ τον Αντίχριστο. Από τη μεριά των Ιουδαίων βδέλυγμα εθεωρείτο το άγαλμα που έστησαν στο ναό τους της Ιερουσαλήμ οι Ρωμαίοι, τον οποίο τελικά κατάστρεψαν λίγο αργότερα, το 70 μ.Χ., και η ερήμωση συνεχίζεται χωρίς διακοπή μέχρι τη Συντέλεια· οπότε, 3,5 χρόνια πριν από αυτήν, εγκαθίσταται ο Αντίχριστος σαν Μεσσίας στον ναό τον ξαναφτιαγμένο από τον ίδιο. Δηλ. κατά τον Χρυσόστομο δεν είναι μόνο η περίοδος των 3,5 χρόνων της τυραννικής εξουσίας του Αντιχρίστου που χαρακτηρίζεται «ερήμωση», και δεν είναι μόνο ο Αντίχριστος «βδέλυγμα». Αυτός είναι όμως το μεγαλύτερο και τελικό βδέλυγμα.⁵⁹

Ο λόγος του Χριστού προς τους Ιουδαίους: «**Ιδού αφήνεται ο οίκος σας ἔρημος**» αναφέρεται σε ερήμωση πνευματική, η οποία δεν παύει, παρά μόνο όταν πουν προς Αυτόν **«ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου»**, όπως λένε όλοι όσοι ανήκουν στην Εκκλησία. Συνολικά, σαν λαός, οι Ιουδαίοι δεν θα δεχθούν τον Κ. Ι. Χριστό, ενώ θα δεχθούν τον Αντίχριστο: **«Ἐγώ ἡλθα στο ὄνομα του Πατρός μου και δεν με δέχεσθε. Αν ἀλλος ἐλθει στο δικό του ὄνομα, αυτόν θα τον δεχτείτε».**⁶⁰ Αν και από το λόγο αυτό προκύπτει ότι ποτέ οι Εβραίοι δεν θα κάνουν Χριστιανικό κράτος, όμως θα προσέλθουν αρκετοί από αυτούς στον Χριστιανισμό, προς το τέλος του κόσμου, μετά τα έθνη. Χαρακτηριστικό σημάδι ότι ήδη ήρθε αυτή η εποχή που οι Εβραίοι προσέρχονται (ομαδικότερα) στην πίστη, επομένως και η ένδειξη ότι η Συντέλεια είναι κοντά, είναι ότι η Ιερουσαλήμ έγινε Εβραϊκή,⁶¹ σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου: **«...Και θα είναι η Ιερουσαλήμ καταπατούμενη από τα έθνη, μέχρι να συμπληρωθούν οι καιροί των εθνών»**. (Λουκ. Κα-24). Η περίοδος που καλούνται τα έθνη στην πίστη αρχίζει από την Ανάσταση του Σωτήρος, λέει ο Μέγας Βασίλειος: **«Διότι μετά την αγία Ανάσταση, όταν συμπληρώθηκαν τα 483 (=69x7) χρόνια (δηλ. οι 69 εβδομάδες του προφήτη Δανιήλ) χωρίς να έχουν (οι Ιουδαίοι) μετανοήσει, δίνει στους Μαθητές Του εντολή με τα**

⁵⁸ Μία εβδομάδα ετών (7 χρόνια) μετά τα Πάθη, Ανάσταση και Ανάληψη του Κυρίου, όπως προφητεύθηκε από τον Δανιήλ και επαληθεύτηκε από τα γεγονότα. Δήλωση εγκατάλειψης (υπό του Κυρίου) ήταν και το σκίσιμο του καταπετάσματος του Ναού κατά την Σταύρωση (Λουκ. Κγ 44-45). Δείτε επίσης το Α τεύχος σελ. 15-16: http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_a.pdf Και ο Μέγας Βασίλειος λέει ότι τα επτά έτη (μία εβδομάδα) μετά την Ανάληψη, δύθηκαν στους Ιουδαίους για να δουν τα θαύματα του Χριστού και να πιστεύσουν: «Ἐξήκοντα ἐννέα οὖν ἐβδομάδες ἐτῶν εἰπὼν ὁ ἄγγελος εἰς τὴν τοῦ Σωτῆρος ἀνάληψιν, καὶ ἐτέραν μίαν ἐβδομάδα παρέχων εἰς μετάνοιαν τοῖς Ιουδαίοις· ὅπως ἰδόντες τὰ σημεῖα, καὶ τὰ τέρατα μετὰ τὴν ἀνάστασιν, κἀντας πιστεύσωσιν. Ὁπερ καὶ αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἔλεξε τοῖς Ιουδαίοις· Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε». (Άποδειξις κατά Ιουδαίων περὶ τῆς τοῦ Σωτῆρος παρουσίας, γ').

⁵⁹ Ο χαρακτηρισμός από τον Ιππόλιτο σαν «βδελύγματος αφανισμού» αυτού του Αντιόχου, είναι περιττός και μάλλον μπερδεύει τα πράγματα, διότι κάθε καταστροφή αναφέρεται σαν αφανισμός, πχ αυτές των Ρωμαίων: «καὶ ἔως τέλους πολέμου συντετμημένου τάξει ἀφανισμοῖς» (Δαν. κεφ. 9, 26).

⁶⁰ «Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὄνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν ἄλλος ἐλθῇ ἐν τῷ ὄνόματι τῷ ἴδιῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε». (Ιω Ε-43)

⁶¹ Δεν έχομε στιγμιαία επαλήθευση των προφητειών, ότι πχ οι Ιουδαίοι ακριβώς από την κατάληψη της παλιάς πόλης στις 7-6-1967 αρχίζουν ομαδικότερα να γίνονται Χριστιανοί. Μιλάμε για πνευματικά γεγονότα που ανήκουν στον «πνευματικό χρόνο», ο οποίος, όπως και στην ζωή μεμονωμένων ατόμων, εκτυλίσσεται σταδιακά. Είναι ενδιαφέρον ότι όταν το 1917 το μεγάλο βασίλειο της Ρωσίας αποστατεί από τον Χριστιανισμό και γίνεται επίσημα κομμουνιστικό, τότε γίνεται και από τον Άγγλο υπουργό Εξωτερικών Μπάλφουρ η διακήρυξη για την ίδρυση Εβραϊκού κράτους, ώστε αργότερα οι Εβραίοι να έχουν την δυνατότητα και σαν κράτος να δεχθούν ή όχι ως Μεσσία τον Ιησού Χριστό.

λόγια: Πορευθέντες κάνετε μαθητές σας απ' όλα τα έθνη, βαπτίζοντάς τους στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Το οποίο ακριβώς μυστήριο των συμπληρωμένων χρόνων γνωρίζοντες οι Μαθητές έλεγαν προς τους Ιουδαίους: **Σε σας ήταν αναγκαίο να κηρυχθεί πρώτα ο λόγος του Θεού. Επειδή όμως τον απωθείτε, και οι ίδιοι κρίνετε τους εαυτούς σας ανάξιους να λάβουν την αιώνια ζωή, ιδού στρεφόμεθα στα έθνη.** Διότι έτσι μας έδωσε εντολή ο Θεός».⁶²

Δεν είναι ο Θεός που εμποδίζει τους Εβραίους να φτιάξουν Χριστιανικό κράτος, δηλ. να πιστεύσει η συναγωγή στον Χριστό. Αντίθετα μάλιστα αφήνει τη «**συκή**», που συμβολίζει τη συναγωγή,⁶³ να αναπτυχθεί, και αυτό το κάνει γνωστό σαν εσχατολογικό σημάδι στους Μαθητές του: **«Από δε της συκής μάθετε την παραβολή. Όταν ήδη ο κλάδος της γίνει τρυφερός και βγάζει φύλλα, γνωρίζετε ότι πλησιάζει το θέρος. Έτσι και εσείς όταν τα δείτε όλα αυτά, να γνωρίζετε ότι είναι κοντά (το τέλος), στην είσοδο (έτοιμο να μπει)».** (Ματθ. Κδ 32-33).

Και ότι το σημάδι της συκής αφορά τα έσχατα είναι προφανές, διότι αποτελεί απάντηση του Κυρίου στους Μαθητές Του, που ρωτούσαν: **«Πες μας πότε θα γίνουν αυτά (που αφορούσαν την καταστροφή του ναού της Ιερουσαλήμ) και ποιο είναι το σημάδι της (Δευτέρας) Παρουσίας Σου και της Συντέλειας του αιώνος?»;** (Ματθ. Κδ 3). Τότε τους ανέφερε διάφορες καταστάσεις που θα προηγηθούν, άλλες περιγραφικά και άλλες παραβολικά, θέλοντας να τους κάνει να μην ενδιαφέρονται για τον μηχανικό χρόνο, αλλά για την αναγνώριση με πνευματικό τρόπο των γεγονότων κάθε εποχής, και αυτής της Συντέλειας.⁶⁴

Είχαμε αναφέρει σε προηγούμενο τεύχος⁶⁵ ότι η συναγωγή αρχίζει να ξαναπροβάλλει και να οργανώνεται γύρω στα 1750 μ.Χ. Στην αρχή εκτός του Εβραϊκού κράτους, και κατόπιν και εντός. Συνεπώς στην Κρίση οι Εβραίοι που δεν πίστεψαν δεν θα έχουν δικαιολογία ότι φταίει, για την παραμονή τους στην απιστία, η έλλειψη δικής τους θρησκευτικής οργάνωσης και δικού τους κράτους. Την απόδοση της Ιερουσαλήμ σ' αυτούς προείπε, πολλούς αιώνες πριν, και ο

⁶² «Μετὰ γὰρ τὴν ἀγίαν ἀνάστασιν, ὅτε ἡ συμπλήρωσις τῶν υπγένετο, μὴ μετανοησάντων αὐτῶν, ἐντέλλεται τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς λέγων· Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος. Ὁπερ μυστήριον τῶν χρόνων συμπληρωθέντων ἐπιστάμενοι οἱ μαθηταὶ ἔλεγον πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Ὅμην ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν, καὶ ἀνάζιους ἐαντοὺς κρίνετε τῆς αἰώνιου ζωῆς, ιδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη· οὕτω γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Θεός».

(Λόγος λη. *Ἄπόδειξις κατὰ Ιουδαίων περὶ τῆς τοῦ Σωτῆρος παρουσίας*. σ. 425).
⁶³ Γράφεται ότι ο Ισραηλίτης μαθητής του Κυρίου Ναθαναήλ, ήταν πριν **«υπό την συκή»**: «Εἶδε ο Ιησούς τον Ναθαναήλ ερχόμενο προς αυτόν και λέγει περί αυτού. Ιδού αληθῶς **Ισραηλίτης** στον οποίο δεν υπάρχει δόλος. Λέγει σ' αυτόν ο Ναθαναήλ: Από πού με γνωρίζεις; Απήντησε και είπε σ' αυτόν ο Ιησούς: **Πριν να σε φωνάξει ο Φίλιππος σε είδα να είσαι υπό την συκή**».

(Ιω. Α 48-49). Το άρθρο (την) προσθέτει ιδιαίτερη σημασία στη συκή. Λέει ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης: «Γ' αυτό εγκαταλείψας ο Ναθαναήλ τη συκή του (*Μωσαϊκού*) νόμου, της οποίας η σκιά εμπόδιζε στην μετουσία του φωτός, καταλαμβάνει αυτόν (**δηλ. τον Χριστό**) που αποξηραίνει τα φύλλα της συκής, λόγω της ακαρπίας της σε αγαθά».

(Ομιλία 15η στο Άσμα Ασμάτων). **Άρα συμβολίζει η συκιά την συναγωγή**, αλλά όχι πάντα. Άλλοτε δηλώνει γενικά την αμαρτωλή ψυχή, ή με τα φύλλα της τις επιπτώσεις της αμαρτίας κλπ. Λένε οι πατέρες: «Συκῆν ἔθος τῇ Γραφῇ καλεῖν τὴν ἐν ἀμαρτίαις ψυχήν· ἀμπελῶνα δὲ τὴν τῶν πιστῶν Ἐκκλησίαν· ἀμπελουργοὺς δὲ τοὺς ἀγγέλους».

(Ερωτήσεις στις ιερές Γραφές, τοῦ Χρυσοστόμου λς', τ. 28, σ.721). Άλλοτε η «συκή» ευδοκιμεί: «...καὶ κατέκει Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πεποιθότες ἔκαστος ὑπὸ τὴν ἀμπελὸν αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν συκῆν αὐτοῦ, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἐορτάζοντες ἀπὸ Δὰν καὶ ἔως Βηρσαβεὲ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμῶν». (Γ' Βασ. Β 46η'). Άλλοτε, όπως στον Αμβακούμ, μένει ἀκαρπή: «Διότι συκῆ οὐ καρποφορήσει», κλπ. Ο Δίδυμος στην ερμηνεία του στον Ιώβ θεωρεί τη «συκή» σύμβολο του πρακτικού βίου και την «άμπελο» του θεωρητικού, λόγω της ευφροσύνης που προκαλεί (στο νου) ο καρπός της τελευταίας. Γενικά, πρέπει από τα συμφραζόμενα να καταλάβομε σε κάθε περίπτωση τι ισχύει.

⁶⁴ Ο Κύριος απαντά πνευματικά, με τον «πνευματικό χρόνο». **Σε σχέση με τον καιρό των μεγάλων θλίψεων, η παραβολή της συκής μπορεί να υπονοεί ως την Συντέλεια κάποιες ημέρες** (ίσως τις 45 του προφήτη Δανιήλ) βάσει των όσων λέει ο ιερός Χρυσόστομος: «Ἐπειδή (ο Κύριος) είπε, ότι αμέσως (θα είναι η 2α Παρουσία) μετά την θλίψη των ημερών εκείνων (του Αντιχρίστου), αυτοί όμως (οι Μαθητές) ζητούσαν να μάθουν εκείνο (δηλ.) **το μετά από πόσο χρόνο, και αυτή μάλιστα την ημέρα (της 2ας Παρουσίας!)**, γι' αυτό τους δείχνει με το παράδειγμα της συκής ότι δεν είναι μεγάλο το ενδιάμεσο διάστημα, αλλά στα επόμενα (μετά τον Αντιχριστό) θα τους βρει η Παρουσία»

(PG 58, 701).

⁶⁵ Δείτε Γ τεύχος σελ. 34: http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_c.pdf

άγιος Ανδρέας ο διά Χριστόν σαλός: «**Ότι μεν λοιπόν (τους Εβραίους) θα τους συνάξει ο Θεός στην πόλη Ιερουσαλήμ, και θα τους αποδώσει τα δικά τους, είναι φανερό, για να τους κόψει την πρόφαση της απωλείας τους στο τέλος (του κόσμου).** Διότι επρόκειτο να πουν ότι εάν μας μάζευες στην Ιερουσαλήμ, και μας αποκαθιστούσες όσα ήταν δικά μας, γρήγορα θα πιστεύαμε στον Χριστό, έχοντας βγάλει (από μέσα μας) την αφορμή του φθόνου για το ότι προτιμήθηκαν τα έθνη περισσότερο από εμάς. Τώρα όμως συναχθέντες (στη γη τους) και έχοντας λάβει τα δικά τους μέρη και παραμείναντες στην απιστία πως θα σωθούν; Διότι **αμέσως μόλις εξέλθει ο Αντίχριστος σε εκείνον θα πιστεύσουν (οι Εβραίοι σαν έθνος)** κατά την φοβερή φωνή του Θεού. Διότι ο Θεός δεν ψεύδεται, ο Μονογενής που είπε: **Εγώ είμαι η αλήθεια και η ζωή**

⁶⁶» (Ιωαν. ιδ 6).

Πρέπει να υπενθυμισθεί ότι η λατρεία του Θεού από τους Ιουδαίους δεν επιτρεπόταν από τον Μωυσή να γίνεται σε πολλά μέρη, αλλά μόνο εντός του Ναού της Ιερουσαλήμ. Επομένως **οι συναγωγές βοηθούν**, αν διδάσκεται σωστά η Παλαιά Διαθήκη, τους Ιουδαίους να πληροφορηθούν απ' αυτήν για τον Μεσσία και αν θελήσουν να προσέλθουν στην πίστη στον Χριστό, **όμως δεν αποτελούν λατρευτικό χώρο**.⁶⁷ Έτσι η Ιερουσαλήμ, κατά την παράδοση των Ιουδαίων, θεωρείται ότι παραμένει πνευματικά έρημη όσο δεν υπάρχει ο ναός όπου μόνο επιτρέπεται να γίνεται η λατρεία του Θεού, και κατά τον Χρυσόστομο αυτό θα διαρκέσει έως της Συντελείας: **«και μέχρι του καιρού της Συντελείας, τέλεια θα είναι η ερήμωση»**. Διότι και αν ακόμη από ανθρώπινη προσπάθεια (αδύνατον βέβαια αν δεν θέλει ο Θεός) κατάφερναν οι Ιουδαίοι να κτίσουν τον ναό, **θα έπρεπε πάντως το πυρ του θυσιαστηρίου να δοθεί εκ Θεού**. Γι' αυτό λέει ο ιερός Χρυσόστομος:⁶⁸ **«Ἐστω δε, Ιουδαίοι, ότι ο βασιλεύς (Ιουλιανός, τότε) σας ἔδινε τον ναό και τον βωμό αποκαθιστούσε, καθώς εσείς μάταια σκέπτεσθε. Μήπως και το πυρ ἀνωθεν ἡταν δυνατός να σας δώσει από τους ουρανούς; Μη υπάρχοντος δε αυτού, η θυσία σας θα ἡταν βδελυκτή και ακάθαρτη. Γι' αυτό ακριβώς απωλέσθηκαν τα παιδιά του Ααρών, επειδή ἔφεραν (στο βωμό) ξένο πυρ».**

Όταν η αποστασία των πρώην Χριστιανικών λαών συναντηθεί με την επίμονη άρνηση των Ιουδαίων να δεχθούν τον Χριστό, τότε ο κόσμος θα δεχθεί τον Αντίχριστο, ο οποίος θα κάνει ψευτο-θαύματα μαζί με τον Ψευδοπροφήτη, μεταξύ των οποίων θα είναι και το κατέβασμα φωτιάς από τον «ουρανό»: **«και κάνει θαύματα μεγάλα, ώστε και πυρ να κατεβαίνει από τον ουρανό στην γη ενώπιον των ανθρώπων»**.

(Αποκ. Ιγ-13). Τότε θα μιμείται ο Αντίχριστος τα θαύματα του Θεού. Όπως ο Χριστός γεννήθηκε από Παρθένο, αυτός θα γεννηθεί από την γενετική επιστήμη με κλωνοποίηση, η οποία καλείται επίσης **«παρθενογένεσις»**.⁶⁹ Θα κτίσει και τον ναό των Ιουδαίων και με την χρήση προηγμένης, αλλά ήδη υπάρχουσας τεχνολογίας, θα κατεβάσει φωτιά από τον ουρανό, και όποιος δεν είναι πνευματικά έτοιμος και δεν έχει φωτισθεί από τη διδασκαλία των δύο προφητών Ηλία και Ενώχ, θα πλανηθεί απ' αυτόν και θα τον ακολουθήσει στην απώλεια.

Αλλά από την κακία των καρδιών των ανθρώπων θα λάβει εξουσία ο Αντίχριστος, όπως είπε ο Μπηντ, και εκείνο τον καιρό **όλα τα έθνη της γης θα συνταχθούν μαζί του κατά της Εκκλησίας**, όχι μόνο οι Εβραίοι. Αυτό επισημαίνοντας ο ευαγγελιστής Λουκάς δεν περιορίζεται μόνο στη «συκή», αλλά προσθέτει ότι και όλα τα «δένδρα» θα βλαστήσουν, όταν πλησιάζει η Συντέλεια: **«Δείτε την συκή και όλα τα δένδρα. Μόλις αρχίσουν να βλασταίνουν,**

⁶⁶ Περισσότερα από τον άγιο Ανδρέα: http://www.imdleo.gr/diaf/files/proph/gen/agAndreas_salos.pdf και ακόμη: www.imdleo.gr/diaf/files/proph/gen/agANDREAS_salos_agior.pdf ή γενικά: www.imdleo.gr/htm/proph1a.htm#05

⁶⁷ Κατά τους κοσμικούς νόμους ή κάποιες αντιλήψεις ανθρώπων μπορεί οι συναγωγές να θεωρούνται τόποι λατρείας, αλλά όχι κατά την Ιουδαϊκή παράδοση και με βάση όσα ορίσθηκαν από το Θεό.

⁶⁸ «Ἐστω δὲ, Ιουδαῖοι, ὅτι βασιλεὺς τὸν ναὸν ἐδίδουν, καὶ τὸν βωμὸν ἀνίστα, καθάπερ ὑμεῖς ὑποπτεύετε μάτην· μὴ καὶ τὸ πῦρ ἄνωθεν ὑμῖν ἀφεῖναι ἐκ τῶν οὐρανῶν δυνατὸς ἦν· τούτου δὲ οὐκ ὄντος, ἐναγῆς καὶ ἀκάθαρτος ἦν ἡ θυσία ὑμῶν. Διὰ τοῦτο γοῦν οἱ παῖδες Ααρὼν ἀπώλοντο, ἐπειδὴ πῦρ ἀλλοτριον εἰσήνεγκαν». (PG 48, 901).

⁶⁹ Διαβάστε από τον άγιο Νείλο το Μυροβλύτη: www.imdleo.gr/diaf/2007/062_st_Nilus-AX-notes-genetics.pdf

καταλαβαίνετε από μόνοι σας ότι ήδη είναι κοντά το θέρος. Όταν τα δείτε αυτά να γίνονται να γνωρίζετε ότι είναι κοντά η βασιλεία του Θεού» (Λουκά Κα 29-31). Και επειδή το βλάστημα των εθνών στο τέλος του κόσμου⁷⁰ δεν θα στηρίζεται στο νόμο του Θεού, παρόλο που θα υπάρχουν ειρηνευτικοί οργανισμοί και όλοι θα λένε «ειρήνη - ειρήνη», αυτά θα είναι υποκρισία, γι' αυτό και παντού θα υπάρχουν διαμάχες και θα γίνονται πόλεμοι. **«Διότι (λέει ο προφήτης Ησαΐας), ο θυμός του Κυρίου στρέφεται εναντίον όλων των εθνών, και η οργή Του εναντίον του συνόλου αυτών, για να απωλέσει τους ανθρώπους των και να τους παραδώσει σε σφαγή. Αυτά προείπε και για την Συντέλεια στα ιερά ευαγγέλια ο δεσπότης (Χριστός): Θα εγερθεί έθνος εναντίον έθνους και βασιλεία εναντίον βασιλείας και θα γίνονται σεισμοί και λοιμικές ασθένειες. Αυτά εδίδαξε και ο προφητικός λόγος. Και πρόσθεσε ότι η γη θα γεμίσει από τραυματίες και νεκρούς και η δυσοσμία τους θα γεμίσει τον αέρα και το αίμα θα καταβρέξει τη γη».**⁷¹

Αυτά θα γίνονται πριν τον καιρό (των μεγαλύτερων συμφορών) του Αντιχρίστου και τη φανέρωση των δύο προφητών που θα τον ελέγξουν. Οι προφήτες εμφανίζονται 3,5 χρόνια πριν να αναλάβει την παγκόσμια εξουσία στα χέρια του ο Αντίχριστος, ο οποίος είναι ο «άνθρωπος της αμαρτίας, ο υιός της απωλείας» κατά τον απόστολο Παύλο (2η Θεσ. Β-3), που θα ερημώσει τα πάντα κατά την διάρκεια της τυραννίας του, θα προκαλέσει στην ανθρωπότητα «θλίψη μεγάλη, τέτοια που δεν έγινε ποτέ από δημιουργίας κόσμου, ούτε θα ξαναγίνει», και «αν δεν κολοβώνονταν οι ημέρες εκείνες δεν θα απέμενε κανείς ζωντανός» (Ματθ. Κδ 21-22). Επειδή μέσα στον Αντίχριστο θα κατοικεί ο Σατανάς, θα είναι όχι μόνο ως προς τους ανθρώπους υπερόπτης και περιφρονητής, αλλά και «θα αντιτίθεται και υπερυψώνεται πάνω από κάθε ονομαζόμενο θεό ή σέβασμα», ώστε «θα καθίσει στον ναό του Θεού σαν Θεός», προσπαθώντας (με ψευτοθαύματα) «να αποδείξει ότι είναι... Θεός» (2η Θεσ. Β-4).

Ο Αντίχριστος λοιπόν είναι άνθρωπος,⁷² από την Εβραϊκή φυλή του Δαν, όχι κάποιο σύστημα πραγμάτων ούτε κάποια φανταστική μορφή του Σατανά, και βγαίνει στο προσκήνιο όταν ο κόσμος χωριστεί σε 10 βασίλεια που δηλώνονται από τα 10 κέρατα του θηρίου που βγαίνει κατά την Αποκάλυψη από τη θάλασσα, και αναφέρονται ακριβώς σαν 10 κέρατα και στο δράμα του Δανιήλ, από τα οποία ξεπηδάει σαν νέο, μικρό αρχικά, κέρας - θηρίο, ξεριζώνοντας τρία από τα προηγούμενα. **«Είναι προφανές ότι το θηρίο**⁷³ **είναι ο Αντίχριστος»** μας βεβαιώνει ο Μέγας Αθανάσιος.⁷⁴

⁷⁰ Τότε η παγκοσμιοποίηση θα βρίσκεται στην τελική της φάση. Άλλα από το 1990 περ. που άρχισε επίσημα η προσπάθεια, μπορούμε να δούμε ότι αρχίζει από την πλευρά των εθνών η τελική φάση της ανθρωπότητας, κατ' αντιστοιχία προς το 1967 που αρχίζει η τελική φάση για τους Ιουδαίους. Εξ άλλου πριν τον 3ο Παγκ. Πόλεμο τα γεγονότα θα μοιάζουν με αυτά της τελικής εποχής του Αντιχρίστου, θα είναι μια πρόβα που θα αποτύχει όπως έχουμε άλλοτε αναφέρει.

⁷¹ Από το υπόμνημα στον προφήτη Ησαΐα του Θεοδωρήτου Κύρου: «Διότι ό θυμὸς Κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἡ ὄργὴ αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν τοῦ ἀπολέσαι αὐτὸὺς καὶ παραδοῦναι αὐτὸὺς εἰς σφαγὴν. Ταῦτα καὶ περὶ τῆς συντελείας ἐν τοῖς ἵεροῖς εὐαγγελίοις ὁ δεσπότης προείρηκεν· Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται σεισμοί καὶ λοιμοί. Ταῦτα καὶ ὁ προφητικὸς ἐδίδαξε λόγος. Καὶ προστέθεικεν ὅτι καὶ τραυματιῶν ἡ γῆ καὶ νεκρῶν πληρωθήσεται καὶ ἡ δυσοσμία αὐτῶν τὸν ἀέρα κεράσει καὶ τὸ αἷμα τὴν γῆν καταβρέξει».

⁷² Και ο άγιος Οικουμένιος, λέει ότι άνθρωπος είναι ο Αντίχριστος κατά τον Παύλο: «...ἄνθρωπος γὰρ ὁ ἀντίχριστος, οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Διαβόλου, ὡς τῷ σοφιστάτῳ Παύλῳ δοκεῖ». (Υπόμνημα στην Αποκάλυψη, σ. 155).

⁷³ Γράφεται σχετικά στον Δανιήλ: «Καὶ ἴδου θηρίον τέταρτον φοβερὸν ... καὶ κέρατα δέκα αὐτῷ. προσενόουν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ, καὶ ἴδού κέρας ἔτερον μικρὸν ἀνέβῃ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ τρία κέρατα τῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔξερριζώθη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἴδου ὁφθαλμοὶ ὧσει ὁφθαλμοὶ ἀνθρώπου ἐν τῷ κέρατι τούτῳ καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα. ... ἐθεώρουν τότε ἀπὸ φωνῆς τῶν λόγων τῶν μεγάλων, ὃν τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐλάλει, ἔως οὗ ἀνηρέθη τὸ θηρίον καὶ ἀπώλετο, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐδόθη εἰς καῦσιν πυρός». (Δαν. Ζ 7-11).

⁷⁴ Προς τον Δούκα Αντίοχο: «Ἐθεώρουν τότε ἀπὸ φωνῆς τῶν λόγων τῶν μεγάλων, ὃν τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐλάλει, ἔως ἀνηρέθη τὸ θηρίον καὶ ἀπώλετο, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐδόθη εἰς καῦσιν πυρός. Πρόδηλον δὲ, ὅτι τὸ θηρίον ὁ Αντίχριστός ἐστιν». (τ. 28, σ. 700).

Θα καθίσει στον Ιουδαιϊκό ναό σαν Θεός. «Δεν θα έρθει σε εμάς (λέει ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός), αλλά θα έρθει στους Ιουδαίους. Όχι υπέρ του Χριστού αλλά κατά του Χριστού και των (ανθρώπων) του Χριστού, γι' αυτό και Αντίχριστος λέγεται».⁷⁵ Και προσθέτει: «Κάθε ένας μεν που δεν ομολογεί τον Υιό του Θεού και Θεό να έχει λάβει σάρκα (γενόμενον άνθρωπο), και να είναι Θεός τέλειος και παραμένοντας Θεός να έχει γίνει άνθρωπος τέλειος, είναι Αντίχριστος. Όμως κατά ιδιαίτερο τρόπο και εξαίρετο, Αντίχριστος λέγεται ο ερχόμενος κατά την Συντέλεια του αιώνος».⁷⁶

Το ερώτημα είναι γιατί θα επιτρέψει ο Θεός στον Αντίχριστο να καθίσει στο ναό των Ιουδαίων, μάλιστα παριστάνοντας τον "Θεό", ενώ πριν εμπόδιζε ακόμη και την ανέγερση του ναού (όπως πχ επί Ιουλιανού); Αυτό εξηγεί ο ιερός Χρυσόστομος: «Για να μην μπορούν να πουν (οι Ιουδαίοι), ότι επειδή έλεγε τον εαυτό του Θεό ο Χριστός, αν και δεν το είπε πουθενά φανερά, αλλά οι μετέπειτα (απόστολοι) το εκήρυξαν, δεν πιστεύσαμε. Επειδή ακούσαμε ότι ένας είναι ο Θεός εκ του οποίου (έγιναν) τα πάντα, γι' αυτό δεν πιστέψαμε. Αυτή λοιπόν την πρόφαση (των Ιουδαίων) ο Αντίχριστος θα ανατρέψει».⁷⁷ Διότι, λέει ο Χρυσόστομος, «έαν δεν πιστεύεις (Ιουδαίες) στον Χριστό (επειδή δεν θέλεις να δεχθείς ότι ένας άνθρωπος μπορεί να είναι και Θεός), πολύ περισσότερο δεν έπρεπε να πιστέψεις στον Αντίχριστο. Εκείνος μεν (ο Χριστός) έλεγε ότι απεστάλη από τον Πατέρα, αυτός το αντίθετο (αυτοπροβάλλεται σαν Θεός). Γι' αυτό έλεγε ο Χριστός: Εγώ ήλθα στο όνομα του Πατρός και δεν με δέχεσθε. Αν άλλος έλθει στο δικό του όνομα (αυτοπροβαλλόμενος) εκείνον θα προτιμήσετε».⁷⁸

Τότε θα συμβεί σε κάθε άτομο της συναγωγής αλλά και σε κάθε αποστάτη Χριστιανό που θα δεχθεί τον Αντίχριστο στον οποίο μέσα κατοικεί ο Σατανάς, το ψαλμικό: «**αγάπησε κατάρα και θα έλθει σ' αυτόν και δεν θέλησε ευλογία και θα απομακρυνθεί απ' αυτόν**» (ψαλμ. Ρη 17). Ιδιαίτερα τότε εκπληρώνεται και ο λόγος του προφήτη Ησαΐα «**η Σιών έγινε σαν έρημος, η Ιερουσαλήμ σε κατάρα**» (Ησ. Ξδ 8). Γι' αυτό από την Εκκλησία η μνημόνευση της άκαρπης συκής, την οποία καταράστηκε ο Κύριος, γίνεται τη Μεγάλη Δευτέρα, λίγες μέρες πριν την Σταύρωση, δηλώνοντας ότι δεν είναι γενική και διαχρονική η κατάρα της Συναγωγής,⁷⁹ αλλά αφορά μόνο όσους από αυτήν επιλέξουν την «κατάρα», δηλ. τον εχθρό (Σατανά) του ανθρώπινου γένους, απορρίπτοντας οριστικά την «ευλογία» δηλ. τον Ιησού Χριστό. Αυτό συνέβη όταν οι Αρχιερείς και οι άρχοντες των Ιουδαίων είχαν αμετανόητα αποφασίσει τον

⁷⁵ Αγίου Ιω. του Δαμασκηνού, έκθεση περί πίστεως: «Οὐ γὰρ ἡμῖν, ἀλλὰ τοῖς Ἰουδαίοις εἰσελεύσεται· οὐχ ὑπὲρ Χριστοῦ ἀλλὰ κατὰ Χριστοῦ καὶ τῶν τοῦ Χριστοῦ, διὸ καὶ ἀντίχριστος λέγεται».

⁷⁶ Επίσης εκ του ανωτέρω συγγράματος: «Πᾶς μὲν οὖν ὁ μὴ ὄμοιογῶν τὸν νιὸν τοῦ θεοῦ καὶ θεὸν ἐν σαρκὶ ἐλληνθέναι καὶ εἶναι θεὸν τέλειον καὶ γενέσθαι ἄνθρωπον τέλειον μετὰ τοῦ μεῖναι θεὸν ἀντίχριστός ἐστιν. Όμως ιδιοτρόπως καὶ ἔξαιρέτως ἀντίχριστος λέγεται ὁ ἐπὶ τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος ἐρχόμενος».

⁷⁷ «Ἴνα γὰρ μὴ μέλλωσι λέγειν, ὅτι: Ἐπειδὴ Θεὸν ἔλεγεν ἐαυτὸν ὁ Χριστὸς, καίτοι γε οὐδαμοῦ εἴπε φανερῶς, πλὴν ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ μετὰ ταῦτα ἐκήρυξαν, οὐκ ἐπιστεύσαμεν· ἐπειδὴ ἡκούσαμεν ὅτι εἰς Θεὸς ἐξ οὗ τὰ πάντα, διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιστεύσαμεν· ταύτην οὖν αὐτῶν τὴν πρόφασιν ὁ ἀντίχριστος ἀναιρήσει». (Στην 2η προς Θεοσαλονικείς, ομιλίες 1-5, τ. 62, σ.487).

⁷⁸ «Εἰ γὰρ τῷ Χριστῷ οὐ πιστεύεις, πολλῷ μᾶλλον οὐκ ἔχρην τῷ ἀντιχρίστῳ πιστεῦσαι· ἐκείνος μὲν γὰρ ἔλεγε παρὰ τοῦ Πατρὸς πεπέμφθαι, οὗτος δὲ τούναντίον. Διὰ τοῦτο ἔλεγεν ὁ Χριστὸς, Ἐγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὄνόματι τοῦ Πατρὸς, καὶ οὐκ ἐδέξασθε με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὄνόματι τῷ ἴδιῳ, ἐκείνον λήγεσθε». (Από το ως άνω κείμενο).

⁷⁹ Η κατάρα της συκίας δεν είναι τυχαία γιατί **«δεν υπήρξε κάτι που πραγματώθηκε από τον Χριστό, το οποίο δεν είχε μυστήριο»** λέει ο Χρυσόστομος. Όμως προσθέτει ότι δεν πρόκειται για (γενική) κατάρα της συναγωγής, «δεν είναι αυτό ακριβώς το νόημα»: «Ταύτην τὴν συκῆν οἱ πολλοὶ τῶν ἑρμηνέων εἰρήκασι τῇ τῶν Ἰουδαίων συναγωγῆ παρεικασμένην εἶναι... Ἐγὼ δὲ τῇ ἑρμηνείᾳ ταύτη πειρῶμαι ἀντιλέγειν, ἀγαπητοί· οὐ γὰρ οὕτως ἔχει ἡ ἀκρίβεια τοῦ νοήματος»... Αν όμως κάποιος αντιλέγει, ας μας πει, λέει ο Χρυσόστομος, πως η ξεραθείσα από τη ρίζα συκία εβλάστησε τον Παύλο. Άλλα και ο Στέφανος από αυτήν προερχόταν: «Εἰ δέ τις ἔτι ἀντιλέγει καὶ φιλονεικεῖ, λέγων, τῇ τῶν Ἰουδαίων συναγωγῆ παρεικασμένην εἶναι τὴν συκῆν ἀκριβῶς, λεγέτω πῶς ἡ ἀπὸ ρίζῶν ξηρανθεῖσα συναγωγὴ τοιοῦτον ἔγκαρπον κλάδον ἐβλάστησε, τὸν γλυκύτατον Παῦλον. Πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἐπιστρέψαντας ἔγνωμεν ἐκ τῆς τῶν Ἰουδαίων συναγωγῆς· καὶ γὰρ καὶ Στέφανος ὁ λιθασθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἐξ ἐκείνης τῆς συναγωγῆς ἐτύγχανε». Λόγος στην παραβολή της συκής (PG 59, 587).

θάνατο του Κυρίου Ιησού με συνεργό τον προδότη φιλάργυρο μαθητή. **Ακολούθησαν τότε τα γεγονότα των αχράντων Παθών του Κυρίου, τα οποία σε κάποια αναλογία θα επαναληφθούν στο «Σώμα του Χριστού» δηλ. την Εκκλησία, επί Αντιχρίστου.**

Έλεγε, γι' αυτή την αναλογία των θλίψεων του Χριστού προς αυτές των πιστών στον καιρό του Αντιχρίστου, ο άγιος Σεραφείμ του Σαρώφ, ότι «**οι πιστοί που θα έχουν απομείνει, πρόκειται να βιώσουν οι ίδιοι, κάτι σαν αυτό που βιώθηκε από τον ίδιο τον Κύριο, όταν κρεμάμενος επί του Σταυρού, όντας τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, αισθάνθηκε τον Εαυτό του τόσο εγκαταλειμμένο από τη Θεότητά Του, που εκραύγασε προς αυτήν: Θεέ μου, Θεέ μου, ίνα τι με εγκατέλειπες**»;⁸⁰

Αν και η αίσθηση της εγκατάλειψης των πιστών από τον Θεό θα είναι προσωρινή και εξωτερική, θα προέρχεται δηλ. από τη συμπεριφορά των άλλων ανθρώπων και τις καταστροφές του περιβάλλοντος, όμως οι πιστοί θα υποφέρουν εκτός από το σώμα και στην ψυχή. Για πολλούς η μεγαλύτερη θλίψη θα είναι όταν βλέπουν ότι συγγενικά τους πρόσωπα παρασυρόμενα από τον Αντίχριστο μένουν στις πόλεις και σφραγίζονται από αυτόν, και δεν τους ακολουθούν στη φυγή τους στα όρη, όπως θα έχουν συμβουλεύσει οι προφήτες.

Τότε θα χρησιμοποιεί ο Αντίχριστος τα πονηρά πνεύματα, για να προβάλλουν με τη συνεργασία της τεχνολογίας και των μέσων ενημέρωσης, την εντύπωση ιδανικού ηγέτου για τον εαυτό του, δημιουργώντας δηλ. τεχνητή γοητεία γύρω από το πρόσωπό του. Γι' αυτό λέει ο στάρετς Λαυρέντιος (+1950) από το Τσέρνικοφ της Ρωσίας: «**Ο Αντίχριστος θα είναι πολύ καλός γνώστης κάθε σατανικής τέχνης, και θα κάνει ψευδή σημεία (ψευτοθαύματα). Όλος ο κόσμος θα τον ακούει και θα τον βλέπει... Μακάριος και τρισμακάριος ο άνθρωπος που δεν θα δει το Θεομίσητο πρόσωπο του Αντιχρίστου και δεν θα ακούσει τα βλάσφημα λόγια του, που θα υπόσχονται κάθε γήινη ευλογία. Αυτοί που θα τον ακούσουν, θα πεισθούν και θα τρέξουν να τον υπηρετήσουν. Και θα τιμωρηθούν μαζί με αυτόν, τόσο, όσο διαρκεί η αιωνιότητα. Θα καίγονται στην αιωνιότητα!**

Αλλά τους πιστούς που ασκούνται στην «**Ευχή του Ιησού**», δηλ. την αδιάλειπτο προσευχή «**Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού ελέησόν με**» ο Αντίχριστος δεν θα μπορεί να τους βλάψει, όπως λέει επίσης ο στάρετς Λαυρέντιος: «**Κατ' εκείνες τις ημέρες θα υπάρχουν ισχυροί πολεμιστές, στύλοι Ορθόδοξοι, που θα καλύπτονται υπό την πανίσχυρη επίδραση της «Ευχής του Ιησού». Ο Κύριος θα τους καλύψει με το μέγα του έλεος, και δεν θα δουν εκείνα τα ψευτοσημεία που θα είναι για όλους (τους άλλους) ανθρώπους**».⁸¹ Είναι σωτήριο λοιπόν να έχουν εσωτερική εργασία οι πιστοί, και γι' αυτό ακριβώς μας προειδοποιεί ο Ιωάννης, λέγοντας ότι η «**αυλή η έξω του ναού** θα δοθεί στα έθνη, δηλ. οι πιστοί χωρίς εσωτερική εργασία θα παρασυρθούν από τις μεθοδεύσεις του Αντιχρίστου και θα χαθούν. Και ο Αιδέσιμος Μπηντ λέει πολύ χαρακτηριστικά: «**Αυτοί που μόνο κατ' όνομα είναι ενωμένοι με την Εκκλησία, και οι οποίοι ούτε πλησιάζουν στο θυσιαστήριο (την εν μετανοίᾳ προσευχή) ούτε στον πιο ιερό τόπο (τα άγια Μυστήρια), αποβάλλονται από τον κανόνα του Ευαγγελίου, και ενώνονται με τα έθνη. Γιατί «όλη η δόξα της θυγατρός του Βασιλέως είναι έσωθεν**».⁸²

Το πιο σημαντικό γεγονός την εποχή πριν τον Αντίχριστο είναι **η έλλειψη προσωπικοτήτων θρησκευτικών και κοσμικών** που να μπορούν να αντισταθούν στην έλευσή του. Σαν αντιστάθμισμα έρχεται, εκ Θεού, η εμφάνιση των δύο προφητών Ηλία και Ενώχ. Ο Αντίχριστος γεννάται, λέει ο άγιος Νείλος ο Μυροβλύτης, όταν «**θα δυστυχεύσει ο κόσμος από την χάρη του Αγίου Πνεύματος... Και πρώτον θα δυστυχεύσει ο κόσμος από την αγάπη, ομόνοια και σωφροσύνη· δεύτερον θα δυστυχεύσει κάθε χώρα και**

⁸⁰ Περισσότερα στο Β τεύχος σ. 30: http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_b.pdf

⁸¹ Περισσότερα από τον στάρετς Λαυρέντιο στον Επίτομο υπό ΛΜΔ: www.imdleo.gr/diaf/files/proph/2_epitomos_parts/26_prof_me_leptom.pdf

⁸² «**Πᾶσα ή δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως (Εκκλησίας) ἔσωθεν, ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη, πεποικυλμένη**». Ψαλμός 44ος, στ.14

κάστρον, και να χαθούν τα υποκείμενα κεφάλαια από τα κάστρη και χώρας και περίχωρα (δηλ. οι κατά τόπους ικανοί ηγέτες), και θέλει δυστυχεύσει και η Εκκλησία του Χριστού από Αρχιερείς και ποιμένες πνευματικούς, καθώς από τώρα ήρχισε· και ύστερον από αυτήν την δυστυχίαν θα γεννηθεί ο ακάθαρτος από την κοιλίαν της ακαθαρσίας...»⁸³

Ο Ιωάννης μας μίλησε ενωρίτερα για την πτώση των «αστέρων» από τη θέση τους στον ουρανό κάτω στη γη (6-13): **«Και οι αστέρες του ουρανού ἐπεσαν στη γη ὅπως η συκιά ρίχνει τα ἄγουρα πρώιμα σύκα της, ὅταν σείεται από δυνατό ἀνεμο».** Και είδαμε⁸⁴ την εξήγηση που έδωσε ο αρχιεπίσκοπος Αβέρκιος: **«Και το ὅτι οι αστέρες ἐπεσαν ὅπως επίσης ἔχει γραφτεί και σχετικά με ὅσους εξαπατήθηκαν από τον Αντίοχο, δηλώνει ὅτι ὅλοι εκείνοι που θεωρούν τους εαυτούς των φώτα του κόσμου θα πέσουν, θα συντριβούν και θα ηττηθούν από τα ὅσα θα συμβαίνουν εκείνη την εποχή - την εποχή κατά την οποία ὅπως ο Κύριος ἔχει πει, θα επιχειρήσουν να πλανήσουν εάν είναι δυνατόν και τους εκλεκτούς λόγω των μεγάλων δοκιμασιών».** Επομένως οι προφήτες έρχονται πράγματι στην πιο δύσκολη περίοδο για την ανθρωπότητα.

Το ότι το κήρυγμα των δύο προφητών γίνεται για 1260 ημέρες, πέρα από το δηλούμενο χρονικό διάστημα σημαίνει:

α. Ότι απευθύνεται στον λαό που γνωρίζει τις δέκα εντολές, διότι το 1.000 είναι πολλαπλάσιο του δέκα, και διότι ο καιρός της νομικής λατρείας, που ήδη έπαυσε μετά την καταστροφή του ναού των Ιουδαίων, διήρκεσε 1.000 χρόνια κατά τον Μ. Αθανάσιο: **«Διότι από του Σολομώντος που ανήγειρε τον οίκο (του Θεού) μέχρι την πολιορκία που ἔγινε μετά τον Τίμιο Σταυρό, είναι περίπου χίλια χρόνια».**⁸⁵ Επομένως το κήρυγμα αφορά τους Ιουδαίους, αλλά και τους Χριστιανούς που έχουν από τον Χριστό συμπληρωμένες με τρόπο πνευματικό τις δέκα εντολές.⁸⁶ Αντίστοιχα σαν «1.000 χρόνια» αναφέρεται από την Αποκάλυψη το διάστημα που οι άγιοι, όσοι τήρησαν τις εντολές, συμβασιλεύουν πνευματικά με τον Χριστό στη Γη, δηλ. όλο το διάστημα στο οποίο υπάρχει η Εκκλησία στη Γη, μέχρι την Δευτέρα Παρουσία. (Απ. 20, 3-4) Αυτό βεβαιώνει ο ίδιος ο Κύριος: **«Ιδού Εγώ είμαι μαζί σας όλες τις ημέρες ως την Συντέλεια του αιώνος».** (Ματθ. Κη 20).

β. Το κήρυγμα απευθύνεται και σε εκείνους που με το νόμο που υπάρχει μέσα στην φύση μας, δηλ. **τη συνείδηση**, μπορούν να καταλάβουν και να δεχθούν τον λόγο των προφητών. Επειδή ο αριθμός διακόσια (200) σημαίνει συχνά τη φύση μας, λέει ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής: **«Διότι λένε τον αριθμό διακόσια πολλές φορές (όπου απαντάται στις Γραφές) να σημαίνει την φύση, ως υπάρχουσα από ύλη και είδος· επειδή βέβαια η ύλη είναι τετραδική για τα τέσσερα στοιχεία, το δε είδος πενταδικό για την αίσθηση (που έχει), η οποία το υλικό φύραμα μετασχηματίζει σε είδος».**⁸⁷ Εξ άλλου ο Ενώχ, που έζησε πριν από το Νόμο, γράφεται ότι **200 έτη ευαρέστησε τον Θεό**. (Γεν. Ε 22). Και

⁸³ «Περί Αντιχρίστου», με σημειώσεις υπό ΛΜΔ, σελ. 14-15: www.imdleo.gr/diaf/2007/062_st_Nilus-AX-notes-genetics.pdf

⁸⁴ Περισσότερα για την πτώση των αστέρων: www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_b.pdf σελ. 29 και εξής.

⁸⁵ Από την ερμηνεία στο φαλμικό **«'Οτι χίλια ἔτη ἐν ὄφθαλμοῖς σου, Κύριε...** Τὸν καιρὸν τῆς ἐν νόμῳ λατρείας φησὶ, καθ' ὃν μάλιστα ἐπιτελεσθέντος τοῦ θείου ναοῦ ἦνθησεν. Απὸ γὰρ Σολομῶντος τοῦ τὸν οἶκον ἐγέιραντος μέχρι τῆς πολιορκίας τῆς μετὰ τὸν τίμιον γενομένης σταυρὸν εἰς τοῦτο συντείνει ἔτη χίλια». (τ. 27, σ. 396)

⁸⁶ Γι' αυτό και ο Μπηντ ερμηνεύοντας την αναφορά στον προφήτη Ζαχαρία της Αποκάλυψης, λέει: **«Η Εκκλησία ἔχει την φωτοβολία από το φως των δύο Διαθηκών, και πάντα στηρίζεται πάνω στις εντολές του Κυρίου. Έτσι και ο προφήτης Ζαχαρίας είδε μία λυχνία με επτά κλάδους, και αυτά τα δύο ελαιόδεντρα, δηλαδή τις Διαθήκες, να ρίχνουν λάδι στην λυχνία. Αυτή είναι η Εκκλησία με το λάδι, το οποίο ποτέ δεν εκλείπει, που την κάνει να λάμπει επειδή είναι το φως του κόσμου».** Άλλα τον καιρό του Αντιχρίστου ελαιόδενδρα κατά την Αποκάλυψη είναι οι δύο προφήτες, γιατί κανείς άλλος δεν τολμά τότε να διδάξει τον νόμο του Θεού.

⁸⁷ «Φασὶν γὰρ τὸν διακόσια πολλάκις σημαίνειν ἀριθμὸν τὴν φύσιν, ὡς ἐξ ὑλῆς καὶ εἰδοντος ὑπάρχουσαν, εἴπερ ή ὑλη τετραδική διὰ τὰ τέσσερα στοιχεία, τὸ δὲ εἰδος πενταδικὸν διὰ τὴν αἴσθησιν τὸν τὸ ύλικὸν πρὸς εἰδος σχηματίζουσαν φύραμα. Πεντάκις γὰρ συνθεὶς τὸν τεσσαράκοντα ἡ τετράκις τὸν πεντήκοντα ποιεῖς τὸν διακόσια».

γ. Δείχνεται η δύναμη που έχει ο λόγος των προφητών, στο να ενισχύει όσους τον δεχθούν στην εφαρμογή των εντολών του Θεού. «**Διότι ο εξήντα (60)**», λέει ο άγιος Μάξιμος, «**σημαίνει την κατά φύση υπάρχουσα δύναμη να πράττομε τις εντολές, ολοκληρωμένη με τους λόγους των αρετών**». ⁸⁸

Η «νίκη» αντίστοιχα του «θηρίου» επί των προφητών, που θα φέρει τυραννία ανεμπόδιστη για 1260 ημέρες, σημαίνει την επιτυχή εξαπάτηση της συντριπτικής πλειοψηφίας των ανθρώπων που:

1. ενώ γνωρίζουν τις εντολές του Θεού, σε κάποιο βαθμό, δεν τις τηρούν,
2. καταπιέζουν τη συνείδησή τους για να μην τους ελέγχει για τις αμαρτίες τους, και

3. χρησιμοποιούν με κακή προαίρεση τη φυσική τους δύναμη, πράττοντας πονηρά αντί αγαθών.

Οι προφήτες θα δώσουν μεγάλη μάχη για να πείσουν τον κόσμο να μην δεχθεί τον Αντίχριστο. Λίγοι θα είναι όμως όσοι θα δεχθούν τον λόγο των προφητών, και έτσι, το «**θηρίο που ανεβαίνει από την άβυσσο**», ο Σατανάς, τελευταίος μετά τα άλλα πονηρά πνεύματα που είδαμε να ελευθερώνει ανοίγοντας το «**φρέαρ της αβύσσου**»⁸⁹ ο σβησμένος και υποβρύχιος πλέον αστέρας του Βατικανού, θα βρει ευκαιρία διά του Αντιχρίστου μέσα στον οποίο θα κατοικεί, να τους σκοτώσει. Είναι η αμετανοησία του κόσμου που θα χαρίσει στον Αντίχριστο τη νίκη επί του υλικού πεδίου, οπότε σαν τύραννος πλέον, θα φονεύσει τους προφήτες και θα εξαπολύσει παντού διωγμό κατά των Χριστιανών... Αυτό σημαίνει ότι οι προφήτες θα κηρύξουν και κάποιες ημέρες, ίσως τριάντα, μετά την άνοδο του Αντιχρίστου στην εξουσία, οπότε στο σύνολό της η τυραννική του διακυβέρνηση θα διαρκέσει 1290 ημέρες. Γι' αυτό και ο Μπηντ σχολιάζει: «**Αλλά (ως προς τις 1260 ημέρες της Αποκάλυψης) ο Δανιήλ γράφει, ότι οι ημέρες της ίδιας περιόδου κατά την οποία το βδέλυγμα της ερήμωσης πρόκειται να στηθεί είναι χίλιες διακόσιες ενενήντα (1290)**», δηλ. οι 1260 είναι χωρίς τον έλεγχο των προφητών.

Οι τότε άνθρωποι δεν αφήνουν να γίνει ταφή των σωμάτων των προφητών, γιατί θέλουν να φαίνονται αυτά σαν τρόπαιο νίκης όχι μόνο κατά των προσώπων αλλά και κατά της διδασκαλίας των προφητών που έλεγχε την αμαρτωλότητά τους: «**Γιατί αυτοί οι δύο προφήτες βασάνισαν (με το ελεγκτικό τους κήρυγμα και τα θαύματα που προκαλούσαν φόβο) όσους κατοικούν πάνω στη γη**». Και με τα σύγχρονα μέσα ενημέρωσης, οι αμαρτωλοί άνθρωποι που θα χρησιμοποιούν την τεχνολογία η οποία θα βρίσκεται πλέον στα χέρια του Αντιχρίστου θα τους βλέπουν νεκρούς από παντού και θα χαίρονται: «**Και βλέπουν (οι άνθρωποι) από τους λαούς και φυλές και γλώσσες και έθνη το πτώμα τους τρεισήμισι ημέρες, και δεν θα αφήνουν τα πτώματά τους να τεθούν σε μνήμα**» (11-9). Αναφερόμενος στα γεγονότα αυτά ο Αιδέσιμος Μπηντ μας υπενθυμίζει κατ' αρχάς το λόγο του Κυρίου: «**Αν Εμέ εδίωξαν**», λέει, «**και εσάς θα διώξουν, επίσης**». Και συνεχίζει: «**Δεν είναι περίεργο, λοιπόν, αν η πόλη των ασεβών, που δεν φοβόταν να σταυρώσει τον Κύριο, έχει επίσης τους**

⁸⁸ Εκ του προηγουμένου, προς Θαλάσσιον: «**Ο δὲ ἔξήκοντα τὴν κατὰ φύσιν ποιητικὴν τῶν ἐντολῶν σημαίνει δύναμιν τετελειωμένην τοῖς λόγοις τῶν ἀρετῶν**. Εἰ γὰρ ὁ ἔξ τὴν ποιητικὴν σημαίνει τῆς φύσεως δύναμιν, ὡς τέλειος καὶ ἐκ τῶν ιδίων μερῶν συνιστάμενος -διὸ καὶ ἐν ἔξ ήμέραις πεποιηκέναι τὸν θεὸν τὸν κόσμον γέγραπται-, ὁ δὲ δέκα τὸ τέλειον τῆς ἐν ταῖς ἐντολαῖς ἀρετῆς δηλοῖ, ἄρα ὁ ἔξήκοντα τὴν κατὰ φύσιν δεκτικὴν τῶν ἐν ταῖς ἐντολαῖς θείων λόγων σαφῶς παραδηλοῦ δύναμιν»...

⁸⁹ Είναι ενδιαφέρον ότι η προειδοποίηση για την 5η σάλπιγγα, δόθηκε όπως είπαμε με την έκρηξη του φρέατος πετρελαίου στον Κόλπο του Μεξικού στις 20-4-2010, που έφερε το χαρακτηριστικό όνομα «**Deepwater Horizon**», πληροφορώντας μας ότι τότε **είμασταν στον ορίζοντα της αβύσσου** (κοντά στο άνοιγμα της κόλασης πνευματικά, στα βαθειά σαν χωρίς βυθό νερά υλικά). Το Φεβρ. του 2013 η είδηση μιας πρώτης δίκης στις ΗΠΑ για το πώς συνέβη αυτή η τραγωδία μας υπενθύμισε (και χωρίς να θέλει) το πνευματικό μέρος από το εδάφιο της Αποκάλυψης: «**Κατά την αγόρευσή του ο Michael Underhill, ο δικηγόρος που αντιπροσώπευε το Υπουργείο Δικαιοσύνης την ΗΠΑ, είπε ότι η (η κατασκευάστρια εταιρία) BP γνώριζε ότι έκανε γεώτρηση ενός "Φρέατος της Κόλασης"...**» [Deepwater trial: U.S. prosecutors say BP knew it was drilling 'well from hell'](#)

δούλους Του στον χλευασμό, ακόμη και όταν φονεύθηκαν. Και τέτοια πράγματα όπως αυτά, αναφέρεται στην εκκλησιαστική ιστορία, ότι έχουν συμβεί συχνά».

Προαναγγέλλοντας όμως ο Θεός την συντριβή των δυνάμεων του κακού και τη δόξα της Εκκλησίας κατά την κοινή ανάσταση, ζωοποιεί με το πνεύμα Του μετά 3,5 ημέρες τους προφήτες που κείτονταν νεκροί και τους μεταφέρει μέσα σε νεφέλη στον ουρανό: «**Και μετά τις τρεισήμισι ημέρες, πνεύμα ζωής από το Θεό εισήλθε μέσα τους, και στάθηκαν πάνω στα πόδια τους, και μεγάλος φόβος ἐπεσε πάνω σ' αυτούς που τους ἔβλεπαν. Και ἀκουσα φωνή μεγάλη από τον ουρανό να τους λέει. Ανεβείτε εδώ. Και ανέβηκαν στον ουρανό μέσα στη νεφέλη, και τους είδαν οι εχθροί τους.**» (11, 11-12) Έλαβαν επομένως άφθαρτα σώματα οι προφήτες, και αρπάχτηκαν στον ουρανό προς το Θεό, όπως οι δίκαιοι στην Συντέλεια θα αρπαγούν προς τον Θεάνθρωπο Κύριο Ιησού Χριστό, χαροποιώντας τους πιστούς και προειδοποιώντας τους αμαρτωλούς με το γήινο φρόνημα, ότι κατά την Κρίση δεν πρόκειται να αρπαγούν.⁹⁰ (Α Θεο. Δ 16-17). Γιατί λέει και ο Μπηντ «**αυτό είναι το ίδιο που ο Απόστολος (Παύλος) είπε: Θα αρπαγούμε σε σύννεφα στον αέρα, σε συνάντηση του Κυρίου**».

Η φωνή του Θεού, η ανάσταση των προφητών, η νεφέλη, και μετά ο καταστροφικός σεισμός δηλώνουν μια μερική κρίση, ένα μικρό δείγμα αυτού που θα γίνει στην Συντέλεια. Στα πρόσωπα των προφητών που ο Θεός ανιστά σε 3,5 ημέρες, επιβεβαιώνεται αυτό που θα ακολουθήσει σε 3,5 χρόνια, οπότε οι δίκαιοι θα αναστηθούν με ανάλαφρα φωτεινά σώματα και θα αρπαγούν σε συνάντηση του Κυρίου στον αέρα για να κληρονομήσουν την βασιλεία των ουρανών. Οι αμετανόητοι όμως αμαρτωλοί θα μείνουν με σκοτεινά και βαριά σώματα στη γη και θα υποστούν αιωνίως τις συνέπειες των πράξεών τους, το οποίο αμυδρά προδηλώθηκε από τον θάνατο εππά χιλιάδων ανθρώπων από το σεισμό: «**Και εκείνη την ημέρα ἐγίνε μεγάλος σεισμός, και ἐπεσε το ἔνα δέκατο της πόλης, και σκοτώθηκαν κατά το σεισμό εππά χιλιάδες ἄνθρωποι, και οι λοιποί (επειδή) γέμισαν από φόβο, τότε ἐδωσαν δόξα στο Θεό του ουρανού**» (11-13).

Οσοι από τους ανθρώπους συνήργησαν, ακόμα και με λόγο, στον θάνατο των προφητών και δεν μετάνοιωσαν μετά τον φόνο τους από τον Αντίχριστο, αλλά τον θεωρούσαν ευεργεσία γι' αυτούς, παρέβησαν μία από τις δέκα εντολές, αυτήν που απαγορεύει το φόνο. Γι' αυτό τιμωρείται το «**ένα δέκατο**» της αμετανόητης πόλης, διότι πνευματικά «**η πόλη**», κάθε ἄνθρωπος και όλη η οικουμένη στηρίζεται στις δέκα εντολές, που αποτελούν το πνευματικό της θεμέλιο. Όταν μία ή περισσότερες εντολές παύσουν να τηρούνται στην «**πόλη**», τότε δημιουργείται «**σεισμός**» από την απώλεια του θεμελίου της, που συμπαρασύρει σε καταστροφή την ανωδομή. Επομένως σκοτώνονται στο «**σεισμό**» εππά χιλιάδες ἄνθρωποι, για τους οποίους δεν ενδιαφέρει τόσο ο σωματικός, όσο ο πνευματικός τους θάνατος, δηλ. η τιμωρία τους στην αιωνιότητα.

Δεν ήταν τυχαίοι ἄνθρωποι αυτοί, αλλά είχαν «καλό όνομα» στην τότε κοινωνία,⁹¹ γι' αυτό στο πρωτότυπο κείμενο αναφέρονται σαν «**ονόματα ανθρώπων**»: «**και φονεύθηκαν στον σεισμό ονόματα ανθρώπων χιλιάδες εππά**». Η Αποκάλυψη υπενθυμίζομε ότι επικεντρώνεται στο πνευματικό μέρος κάθε ζητήματος, χωρίς να παραλείπει να μας πληροφορήσει και για τις υλικές συνέπειες των πνευματικών μας επιλογών, φανερώνοντας τα υλικά σαν εικόνα και τύπο

⁹⁰ Διότι ο Κύριος λέει ότι τότε ένας παραλαμβάνεται και ένας αφήνεται (Ματθ. Κδ-40), όπως το υπενθυμίζει ο Ιερός Χρυσόστομος: «Ποῖος ἄρα τρόμος ἔζει, ποῖος φόβος τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς ἀπομένοντας; Μία γὰρ ἀρπάζεται, καὶ μία καταλιμπάνεται· καὶ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ εἰς ἀφίεται. Τίς ἔσται ἡ ψυχὴ ἐκείνων, ὅταν τοὺς μὲν αἱρομένους ὁρῶσιν, ἔαντοὺς δὲ ἀφιεμένους; ἄρα οὐ πάσης γεέννης φοβερώτερον αὐτοὺς ταῦτα διασαλεῦσαι δυνήσεται»; (Ομιλία 8η στην 1η προς Θεο., PG 62,111) Και ο άγιος Εφραίμ ο Σύρος λέει ότι τρισάθλιος είναι ο μη αρπαζόμενος, ως αμαρτωλός (ή και) ασεβής: «Μακάριος γάρ ἐστιν ἐν νεφέλαις συναντῶν τῷ Βασιλεῖ τῆς δόξης, ὥσπερ οὖν τρισάθλιος ὁ ἀποστερούμενος ἐκείνης τῆς ἀρπαγῆς· οἱ γὰρ μὴ ἀρπασθέντες ἐν ἐνδόξοις νεφέλαις σημαίνουσιν ὑπάρχειν ἀσεβεῖς ἀμαρτωλοί».

⁹¹ Την άκρως διεφθαρμένη πάντως κοινωνία, που είδαμε να ονομάζεται «**Σόδομα και Αίγυπτος**» (11-8). Αυτή η διαφθορά παρέσυρε και τους πρώην κήρυκες του λόγου του Θεού, στην εκκοσμίκευση και αποστασία.

ή σκιά των πνευματικών. Το ότι «φονεύθηκαν τα ονόματα» σημαίνει επί πλέον ότι σβήσθηκαν από τη βίβλο της ζωής.

Το είδος των τιμωρηθέντων ανθρώπων δηλώνεται και από τον αριθμό τους. Διότι το εππά είναι ο αριθμητικός μέσος του τέσσερα και του δέκα. Και πνευματικά το τέσσερα εκπροσωπεί το λόγο του Θεού που δια των τεσσάρων ευαγγελίων διδάσκει στους πιστούς τις δέκα εντολές, που είπαμε ότι είναι το θεμέλιο της Εκκλησίας και κάθε πνευματικού ανθρώπου και κοινωνίας. **Το έμψυχο μέσο όμως για να διδαχθούν οι πιστοί το νόμο του Θεού, δηλ. τις εντολές του, είναι οι κήρυκες της Εκκλησίας.** Όταν λοιπόν αυτοί που είχαν όνομα ότι ζουν, αποστατήσουν από την πίστη με την διαγωγή τους, τότε, ακόμη και να συνεχίσουν να ζουν σωματικά, πνευματικά είναι νεκροί, όπως είπε ο Κύριος για τον επίσκοπο της Εκκλησίας των Σάρδεων: «Ξέρω τα έργα σου· διότι όνομα έχεις ότι ζεις, αλλά είσαι νεκρός» (Αποκ. 3-1). Επομένως στην κοινωνία που διοικεί ο Αντίχριστος, οι εμφανιζόμενοι πλέον σαν κήρυκες του λόγου του Θεού είναι πνευματικά νεκροί, οι αληθινοί κήρυκες ή γίνονται μάρτυρες ή φεύγουν στα όρη.

Με βάση την πνευματική ερμηνεία του εδαφίου της Αποκάλυψης που δώσαμε πριν, ο σεισμός στο υλικό πεδίο θα υπάρξει για να αναιρέσει και ορατά την βλάσφημη καύχηση των τότε ανθρώπων κατά του νόμου του Θεού και των προφητών, και πρέπει να θεωρηθεί σαν ένα συμβάν από πολλά, που όλα μαζί απαρτίζουν μια εικόνα (ή αποτύπωση) της πνευματικής διάστασης των τότε γεγονότων. Επομένως πρέπει να δούμε τον σεισμό σαν μια μερική εκδήλωση της γενικότερης αποσταθεροποίησης που θα συμβεί τα χρόνια του Αντιχρίστου σε όλους τους τομείς. Αυτά περίτρανα αποδεικνύουν ότι **πιοτέ δεν παύει να ισχύει ο πνευματικός νόμος**, αλλά αυτό μπορούν να το αντιληφθούν μόνο όσοι είναι συνειδητοί Χριστιανοί, και ιδιαίτερα όσοι μελετούν τις Γραφές και τα κείμενα των αγίων πατέρων που τις επεξηγούν. Οι άλλοι των ανθρώπων, χωρίς την γνώση που δωρίζει ο Θεός, δεν μπορούν να έχουν διάκριση, γι' αυτό και πέφτουν στα άκρα είτε θεωρώντας ότι όλα τα γεγονότα είναι τυχαία, είτε ότι όλα υπακούουν σε κάποιο τυφλό προορισμό (ειμαρμένη ή κισμέτ). Όμως αν και όλα τα προγνωρίζει ο Θεός, δεν τα οδηγεί σε κάποιο αναγκαστικό προορισμό όλα, γιατί δεν θα υπήρχε τότε αυτεξούσιο σε μας ούτε λόγος να κριθούμε για τις πράξεις μας. Γι' αυτό αν και **η Αποκάλυψη μας δείχνει ότι όλα τα προγνωρίζει ο Θεός**, αυτό δεν σημαίνει ότι μας έχει αφαιρεθεί το αυτεξούσιο. **«Η θεία πρόγνωση δεν αναιρεί το αυτεξούσιον»** λέει ο άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης. **«Διότι δεν πράττομε ότι προγνωρίζει ο Θεός, αλλά (απλώς) προγνωρίζει ότι θα πράξομε...»** Και: **«Διότι σε όσα δεν ανήκουν στην εξουσία μας προηγείται ο καθορισμός από τον Θεό και του χρόνου και του τόπου και του τρόπου, για όσα όμως εξαρτώνται από εμάς, που έχομε το αυτεξούσιο, πάντα επομένη είναι η του Θεού πρόγνωση και επί της αρετής και επί της κακίας...»⁹²**

Επομένως, όπως ο Κύριος στο Ευαγγέλιο και οι Απόστολοι στις επιστολές τους, η Αποκάλυψη φανερώνει τις καταστάσεις που θα συναντήσουμε στο μέλλον για **να είμαστε πνευματικά έτοιμοι** και να τοποθετηθούμε στα γεγονότα κατά τρόπο θεάρεστο. Μας προδήλωσε τα γεγονότα της «2ης Ουαΐ» (δηλ. το 2o Αλλοίμονο), που ονομάζονται έτσι γιατί αφορούν εποχή με πολύ παραστρατημένους από το δρόμο του Θεού ανθρώπους, οι οποίοι καταλήγουν υπό την κυριαρχία των πονηρών πνευμάτων, με τελευταίο όπως είδαμε τον αρχηγό τους που θα κατοικήσει στον Αντίχριστο. **«Το ουαί (αλλοίμονο) το δεύτερο πέρασε· ίδού, το ουαί το τρίτο έρχεται γρήγορα»** (11-14). Ο Μπηντ μας υπενθυμίζει: **«Το δεύτερο αλλοίμονο δεν ανήκει στην ανακεφαλαίωση, αλλά στη μάχη των ίππων, που υποκινήθηκε από την**

⁹² Αγίου Θεοδώρου Στουδίτου επιστολή «Εύδοκίμω σπαθαρίφ» (527). «...ότι ή θεία πρόγνωσις ούκ άναιρεῖ τὸ αὐτεξούσιον· καὶ γὰρ οὐχ ὅτι προγινώσκει πράττομεν ἢ πράττομεν, ἀλλ' ὅ τι πράξομεν προγινώσκει, καὶ ἔρρωται ἐν τούτῳ καὶ ὁ τῆς προγνώσεως ὄρος καὶ ὁ τοῦ αὐτεξούσιου λόγος. ἐν μὲν γὰρ τοῖς οὐκ ἐφ' ἡμῖν προηγούμενός ἐστιν ὁ τοῦ θεοῦ ὄρος ἐπί τε χρόνου καὶ τόπου καὶ τρόπου, ἐπὶ δὲ τῶν ἐφ' ἡμῖν, ἐφ' οἷς τὸ αὐτεξούσιον, οίονει ἐπομένη ἐστὶν ἡ τοῦ θεοῦ πρόγνωσις ἐπί τε ἀρετῆς καὶ κακίας».

σάλπιγγα του έκτου αγγέλου. Γιατί ο αετός είχε προείπει τρία δεινά, από τη φωνή των τριών σαλπίγγων που ήταν να έρθουν...». Δηλ. με το «**2o Αλλοίμονο**» ο Θεολόγος Ιωάννης δεν κάνει ανακεφαλαίωση των λεχθέντων, αλλά μας μιλάει για τη «μάχη των ίππων» που, μεταξύ άλλων, στο υλικό πεδίο περιλαμβάνει τον 3o Παγκόσμιο Πόλεμο, και κυρίως την μάχη των προφητών κατά του Αντιχρίστου, την πρόσκαιρη (κοσμική) επικράτηση του τελευταίου, και την τελική δικαίωση των προφητών υπό του Θεού με την φανερή, μπροστά σε όλους τους ανθρώπους της Γης, ανάστασή τους.

Είμαστε ευτυχείς σαν Ορθόδοξοι Χριστιανοί που με την βοήθεια των αγίων Πατέρων μπορούμε να διεισδύουμε στα νοήματα της Αγίας Γραφής και ιδιαίτερα της Αποκάλυψης,⁹³ η οποία αποδεικνύεται εξόχως πνευματικό βιβλίο, με θεμελίωση θεολογική.

αυτό το τεύχος:

http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_f.pdf

Προηγούμενα τεύχη:

http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_a.pdf
http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_b.pdf
http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_c.pdf
http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_d.pdf
http://www.imdleo.gr/apocalypse/apocalypse_e.pdf

Γενικά, επί πλέον τεύχη και video:

<http://www.imdleo.gr/apocalypse/apoc.html>

συνεχίζεται...

**25-7 / (7-8-2013), Αγίας Άννης μητρός της Θεοτόκου
Λεόντιος Μοναχός Διονυσιάτης**

www.imdleo.gr

⁹³ Η αληθινή ερμηνεία της Αποκάλυψης δεν είναι υλικού τύπου, γιατί αφορά, όπως και όλη η Γραφή, τις ψυχές που είναι αιώνιες. Αντίθετα στο βιβλίο πχ που κυκλοφόρησε το 1997 ο γνωστός προτεστάντης Χαλ Λίντσεϋ (Hal Lindsey) «**Apocalypse code**» (Ο κώδικας της Αποκάλυψης) γράφεται: «Αν κάποιος σωστά "αποκωδικοποιεί" το Βιβλίο της Αποκάλυψης ανακαλύπτει ότι ο απόστολος Ιωάννης περιγράφει πράγματα όπως αεριωθούμενα αεροσκάφη με "έξυπνα" όπλα, σύγχρονα άρματα μάχης, βαλλιστικούς πυραύλους μέσου βεληνεκούς με πυρηνικά με ικανότητα MIRV (Multiple Independently Targeted Reentry Vehicles), βόμβες νετρονίων, βιολογικά και χημικά όπλα, διαστημικούς σταθμούς και δορυφόρους, λέιζερ, αεροπλανοφόρα, πυρηνικά υποβρύχια, και "το νέο σούπερ μυστικό οπλικό σύστημα HAARP (High frequency Active Auroral Research Program), που μπορεί να αλλάξει τις καιρικές συνθήκες σε ολόκληρες ηπείρους, να προκαλέσει εμπλοκή παγκόσμια συστήματα επικοινωνίας, να διαταράξει τις διανοητικές διεργασίες, να χειραγωγήσει τα ανώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας της Γης", και ούτω καθεξής». Hal Lindsey, Apocalypse code (Palos Verdes, CA: Western Front, 1997), 36-37.